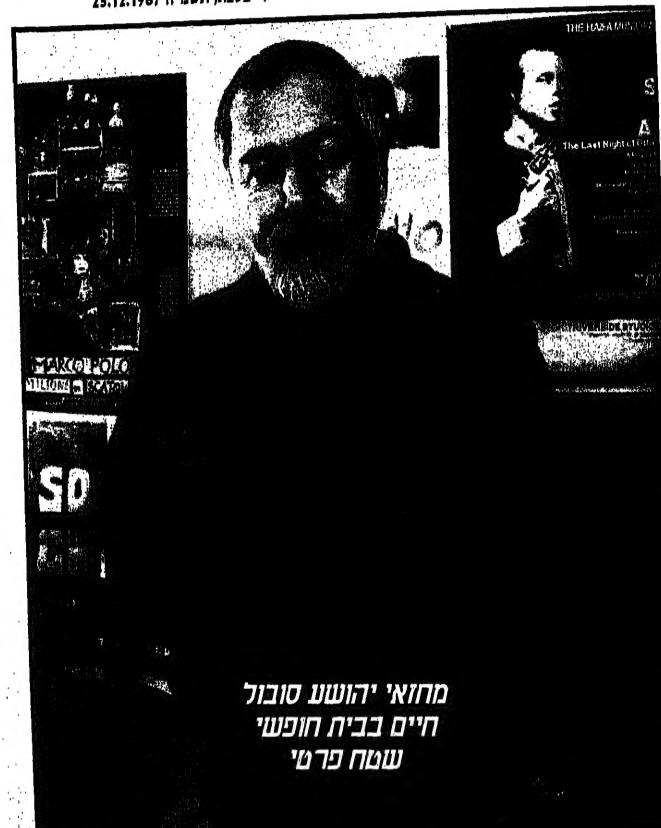
# WINE TO

ד' בטבת, תשמ"ח 25.12.1987



עזרא סרן. יוצא מהמקרר ₪ סלח טריף. הדרוזים הצעירים. צומת הקיפוח והזילזול ■ יהונתן גפן על שיא הגועל ■ מוטי זידלר. הקרוקודיל האחרון ■ לורה הרמן. חיים בארון ■ שיר שפרה ■



טוב לי עם







# מרזי מורית. ההבדל הדק בין להיראות טוב ולהיראות מצויין.

לפעמים ההבדל בין להיראות טוב ולהיראות מצויין הוא באמת דק. משהו בין חמישה לעשרה קילוגרמים, אבל מי כמוך יודע שההבדל הדק הזה הוא ההבדל הגדול בין ללבוש בגדים אופנתיים או להתפשר על "מה שעולה עליך", בין לקבל מחמאה גדולה או טתנו מילה מובה, בקיצור... ההבדל הגדול בין להיות מרוצה מעצמך – או לא. עכשיו, למרזי מורית יש פתרון גם בשבילך. תכנית הרזיה מיוחחת לבעיית ההבדל הדק – תכנית אישית קצרה, מהירה ונוחה. "ההבדל הדק" – תכנית מהפכנית להרזיה מהירה והמסת השומנים.

#### "חהבדל הדק" - במחירות ובפיקוח רפואי

שיטת ההרזיה של מרזי מורית מותאמת לך באופן אישי על ידי רופאי הזזברה בהתאם לנתוניך. התכנית מאפשרת לך אכילה מרובה תוך כדי שריפה

#### יוחובול חוקיי -עם הנוסחא השוויצרית "מרזית"

כדי לרחות מהר יותר וקל יותר משלבת תוכנית התוונה שלך את "שיטת מרזית" – הכמוטות והמשקה הבלעדיים, ללא תרופות. נוטחת "מרוית" פותחה בשוויץ ע"י חברת PHARMAKON, מהנודעות בעולם, בלעדית



# "החבול הדק" - בהמסת השומנים

תוכנית זו, המשלבת את התכשירים הבלעדיים המיוצרים בנוסחה ייחודית, מבטיחה לך את סילוק כל השומנים הבעייתיים שלך.

### מרזי מורית על הקו 24 שעות ביממה

גם בלילות ובשבתות! התקשר אלינו לטלפון: ,02-222903 ,02-222676

"החבדל הדק" - עם הוכחות להצלחה

או שלח אלינו את התלוש ותתחיל גם אתה לראות את ההבדל הדקו

התקשר אלינו ואנו נשלח אליך עוד היום הוכחות מצולמות מדחימות להצלחה

# מרוי מוריות בעיים מרו מדות בנים רת תמלן ניתר א הבי, 1444 קומלט 2000 נא שילהר לבילהי - חינה תחד הסבר מפרס לשיטח + הסבי לכסומה ולמשקה השניצרי ל"מרויות" + הסב להכשירים לדיכול השוטן + הוכחות מצרלות + מאלון הרשקה היש לדלא כל התחייבות:

# מרזי מורית הואים תוצאות



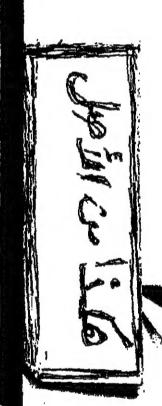
את הידושי שנות ה-90

יותר תנור, יותר מדיח...ויותר מקום.

חידוש עולמי

תכנית ההרזיה והמסת השומנים בביתך תוך 48 שעותו שירות מיוחד של מרזי מורית למענך. ניתן למסור פרטים אישיים לצוות היושצת. לצורך מילוי שאלון ההרשמה באמצעות הטלפון, בכל יוט בין השעות 16.00-08.00 תוך 48 שעות תגיע לביתך תכנית ההרזיה האישית שלך ומיד תוכל להתחיל לחות.

.02-225784





בנק לאומי-רווח יומי

עריכה: דניאלה בוקשטין עודך גרפי: יורם נאמן ד' בטבת, תשמ"ח 25.12.1987 מעצבות: יעל תודן

עורך: צבי לביא

שדי אנסקי

גרפיקה: נטע גרינשפן מודעות: אורי דגן

מ 1987 כל תובויות שמורות ל"מעריב" Manue International Edition

לונאים ילנים י

למו מספר שבועות מהרגע בו החלטנו במערכת חמוסף לכתוב על סלח טריף, ראש המועצה המקומית של הכפר הדרוזי ג'וליט שבוליל תמערבי, עד פרסומה השבוע. איש לא חזה או את המהומות בפטחים, לפתות בהיקפן ובחומרתן, וגם לא את הסולידריות האלימה על ערביי ישראל כפי שבאה לידי ביטוי בראשית השבוע. יצחק מחורין משרטט את דיוקנו של טריף משתי זוויות – של צעיר דרוזי, אווינו של ראש העדה הישיש השייח' אמין טריף, מהפכן נמרץ שמחפש את שביל הזהב בין החידושים למסורת; ושל פוליטיקאי בעל פאיפות הנהגת ארציות, שניצב בצומת תסואן של מאבקי הכוח השים בקרב בני עדתו. זהו מאבק סמוי מן העין על דמוחה העתידית א העדה, כזה שיטביע את חותמו על מעדכה היחסים בין הדרוזים ליפראל. חוא עצמו איש מפלגת העבודה, וגם שם לא מלקק דבש.

מה שקורה כעדה הדרוזית רחוק מהדימוי הציבורי שיש למעוכח חקשרים בינה לבין המדינה. ארועי ביתרג'אן חשפו דק מעט מהרגשות וחמרים המפעפעים שם. כלפי חוץ הדרוזים הישראליים עדיין מצעיירים כמשתפי פעולה, שבניהם משרתים בצה"ל, ומה צריך עוד כדי להוכיח את נאמנותם. במועל, מערכת היחסים סדוקה.

המקרה האחרון היה בשבוע שעבר, במהלך המחומות בשטחים, כשלימורו של בן־חורין כמעט הושלם. ובאחת קיבל מימדים אפטואליים, שלא בכוונה. יחידות משמר הגבול נקראו לדכא את השלעויות בעזה ובשומרון, ולפחע נמצא מי שהזכיר שאנשי מג"ב מו דווזים. ראשי העדה בארץ נסערו מחאיזכור, ועוד יותר מעצם שהבללת, מפני שבשטחים החלו לדבר על חדרוזים במינוחים לנוונים, שתם כביכול "מיליציה" ישראלית נגד הפלשתינאים. כאילו לא מספיק דע להם בלב בלעדי חטריז הזת.

עד כמה רע להם, מבטא סלח טריף במשפט אחד: שמדיניות המשלת הופכת אותם לאזרחים מדרגה שלישית. דורשים מהם למלא א כל תחובות, כמו מהיהודים, ומעניקים להם זכויוה פחות מאשר לקובים. בני כפרו המשרתים בצח"ל מבוזים ומושמצים בידי הצעירים חשוביים מבפרייאסיף הסמוך, ובשיבון החיילים המשוחררים בג'וליס מים במשך שנים בלי תשמל ובלי מים. וזה כמטחווי עין מחמצתה הומדי החדש, שם מנצנצים האורות וזורמים חמים מיום העליה על חקדקע. מבין חמלים של סלח טריף בוקעה זעקת מצוקה, שאם לא ישטו לו – הדרך מצומת הקימוח והזילוול עד לידי מי שהוא מכנה "מנוגים הדרוזים", עלולה לחיות קצרת, מהירה וכואבת.

> בשערו יהושע טובול. שטח פרטי שני 29-26. צילוםו שמואל רחמני.

> > יוצא מהמקרר מאת יעל פו־מלמד

מאת יצחק בן־חורין

זימוום חדבורה מאת סימה קדמון

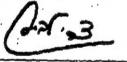
מאת יהונותן גפן

ליול "סומשבוע", דרך נוף ברמל

שטח פרטי

יהושע סובול מאת נורית ברצקי

שולמוח מתנגשים בג'ולים



30 תמונות מהארון מאת אכיבה מץ

זנ. לאכול בחוץ מאו"ל

11 שיפודים

38 בעיניים של חורף

מאת יהודית חנוך

מאת מאיר עוויאל

44 "מעריב" לפני 35 שנה

מאת יגאל לב

34 בבוקר, עם שיר חדש מאת יאיר לפיד

"למה אחה מוכרח לעקוב אחרי לכל מקום:"

וצידת

הפיסגה

לדכויות

האדם





ברופסור עזרא סדן חוזר לבונה. נעתי שתר אפילו כחבה שיר KODAK S לכבוד התאורע. מנכ"ל האוצר עד לפני שלוש שנים, ואחד **ו**לשיית אדריכלי "הכלכלה הנכונה" עורצחה להיפיב עם העם וכמעט שברה לו אח הראש, ולצטדך לתנועת "התחיה". לא מכה על שום חטא. הוא יודע איך להיטיב עם ערביי השטחים, כמו אתא שיודעח ונה היא רוצה בשביל הילדים שלה, "שבעצמם לא יודעים ונה הם רוצים". מאח יעל פז־מלמד

צילומים: ראובו קסטרו

לעול בתיקו העבה שבארכיון המערכת כמותו שהוא בהחלט חדשה שמקפיצה את התקשורת, גם כחיטוט מכאיב בפצע ישן, כמו חלום בלהות בימים שהשטחים בוערים. יש בעוברה זו יותר משמק חרור שמעכיר צמרמורת: אינפלציה של 20 אחוז כחורש. מניות הבנקים קורסות בשבר נורא, סוחפות איתן משקיעים תמימים. אף שעל והרגש הוא על השכל חקר, כי חבל על תכנית הנפל של הדולריוציה. תחושת חוסר־וראות נעשתה בשם הקונספציה האיומה של "להיטיב עם העם". כאן ועכשיו ומהר.

פרופטור עזרא סדן, מגכיל משרד האוצר כשנים החן של 1981-1984, עדיין מאמין שכתפסיר ההוא היה רק טכבוקרט. "פופוליסטית" – הוא מכנה את הגישה הנמהרת וקלת־הדעת ההיא, שכמעט המיטה עלינו אטון. בין אם ירצה בכך או לא, אפילו תחת הכינוי הטכנוקרטי, הוא היה שותף מלא בכיגונה ובביצועה. ואת העוברה הואת קשה לשכוח גם כשמשוחחים עמו 'בסך'הכל הייתי שכנוקרש. הצלחתי על עניינים אחרים. למרות שאם היתה יכולה להתגבש בשעתה אופוזיציה לשר האוצר ברנוך משרדו, לא מן הנמנע שעזרא טרן היה בין מנהיגיה.

אבל מה שאמר ועשה בימים ההם, היה מעט מדי ותמיד מאוחר מדי. את הביקורת נחג להשמיע בעיקר כאירועים חברתיים, כסיחות בארבע עיניים, עם אנשים שהיו מנסים לכרר כאמצעותו האם ייתכן שכולם השתגעו שם במשרד האוצר. בדיעבר, נזכרים היום איך היה אומר פה ושם שהוא נגר מהלכים אלה או אחרים שנקט השר שלו. אולם כוויכוח הציבורי הפומבי שהתנהל באותם ימים, נשמע קולו מעט מאר, אם בכלל. ברור גם שלא התפטר מתפקידו על רקע הילוקי־הועות שהיו לו עם הפוליטיקאים.

בשלוש השנים שחלפו מאז, הוא השקיע עצמו בעסקים, בעיקר כיועץ כלכלי לחברת 'כלל", והירבה על־ידיו, עשר פעמים ביום. בנסיעות לחו"ל בתוקי תפקידו. עכשיו הוא מצטרף

המאמץ לחלץ מניעים אחרים. השיחה איתו בטולה כל לגבי יום המחרת. והציני מכל – שהרעה החולה הואת מטען רגשי, ללא נופך משיחי של קרושת הארץ ואת ההיגיון המחושב של הכלכלן הוא סורש כגדול, עד שבמהלך הפגישה מתפללים לקצת לחלוחית של רגש. לאיזו אמירה החורגת מהרצאת מאורגנת. אבל הוא מקפיר על קול מונוטוני, מסודר,

ולא נותן שינתקו את חוט המחשבה שהחל טווה

## להתחתק תערבית האבנים שנזרקו לעברי. תעטות תאד בגעו בי".

אי־שם, חצי־שעה קודם. מרי פעם הוא מתרגז קצת, בעיקר כשמנסים להפריע לו בשאלה, ואז מואץ כמקצת קצב חריכור וגם הטון נעשה פחות ענייני ואקרימי. אבל אחרי שהוא נרגע, וחוזר במדוייק אל המשפט שהפסיק, גם העיניים הכחולות מפסיקות להיות מאיימות מאחורי המשקפיים. מעבר לאמונה הקשות כמנכ"ל האוצר אכלו אותו עתונאים, או נאכלו

רחוב פרוג כתל-אביב. למד ג"תל-נורדוי" ובכתה אות בימים שהשטחים בוערים. יש בעוברה זו יותר משמץ עם יורם ארידור בתיכון עירוני א'. היה חבר סקרנות להכין מה מכיא את האיש, שעבר מסלול של "המחנות־העולים", הלך לנח"ל ולקיבוץ מעין־ברוך. ילד־טוכ־מערך, אל המחנה הטוען שאסור לוותר על רוב חבריו מאותם ימים משתייכים היום למערך או ללווייניו. ארירור, חברו ער למני שלוש שנים, הוא חריג בחבורה הואת. מעולם לא יררו שם למוף דעחו, כשקיבל עליו את תפקיד המפתח הכלכלי בשלטון הליכוד, שלא לדבר על הצטרפותו בימים אלה לתנועת "התחיה". אכל גם עזרא סרן הוא הריג, מפני שגדל בכית שונה לחלוטין מבתיחם של רוב חבריו ללימורים, והבית הזה השפיע ועיצב את אישיותו יותר מכל בית־ספר או תנועת־נוער.

את החשקפות הפוליטיות של אכיו, חושר ספרות הייריש הנודע פרופסור דב סדן (שטוק), הוא מגדיר כאנארכיסטיות. "למרות שכיהן קרנציה אחת כחבר־כנסת של המערך, מעולם לא השתייך לשום מחנה. הוא היה שייך מאו ומעולם לתנועה אחתו תנועת דב סרן". הבית היה בית־ועד לסופרים, לחוקרים ולחכמים. ישבו שם סביב שולחן אחר עננון ואלתרמן ושלונסקי ורבים אחרים, וכבית הזה, לאתר מלחמת ששת־הימים, גם התובש הגרעין שהקים את התנועה לארץ־ישראל חשלמה. עזרא סרן גדל, בין השאר, על כרכי העיקרון שאדם צריך קורם־כל לראוג לסבתא שלו, הרכה לפני שהוא דואג לאוציים.

'אכי הוא אדם חוק מאר. דומיננטי, בעל דעות הגרולה בצירקת הדרך והתיאוריה, יש גם ניסיון אדיר ההשקפות מוצקות וירע אדיר בתחומים רבים, האין ספק בהתמודדות עם התקשורת. אחרי־הכל, בשלוש השנים שהושמעתי ממנו רבות. חוא היה אחר תאנשים הבודדים, שכבר בתחילת שנות הארבעים דיבר על בנסיעות לחו"ל בתוקף תפקידו, עכשיו הוא מצטרף עורא סדון, אישם באמצע שנות תהמישים של מימדיה. מעטים מאד הזו מוכנים לשמוע או את להגדעת "התוזה" כאחד המסבירים המרכזיים של חייו, נשוי ואב לשלושה, חבר מושב גאלית שליד הדברים הקשים. הרוב ראו ברכזים ההם משתו לא תשואה הנוראה של יהדות אירועה, עוד בשרם נורעו דרכה נעמי שמר אפילו כתבה שיר לכבור המאורע, רחובות, נולד בירושלים ונרל במעונות עוברים של הגיוני שלא יכול להיות שוניא קיים. אני בתור ילד

ויתי את הדברים ההם. דיברו על־כך בכית הרבה, וזה אחר לגמרי, שונה מאד מן התחום שעסק כו אכי, ואין משם רבר שהשפיע עלי מאר. אף אחר מבני רורי גול כאן כארץ לא חי את הרברים הללו, ווה, בין מצי, שו שמבריל אותי מאחרים. או היום, כשנאולה מ אומרת דכרים שנראים אבסורדיים ולא תגיוניים, נייםל לקבל אותם. כי אני כבר ראיתי איך דברים צוא לחלוטין בלתי-אפשריים לאחרים, התגשמו שט של דכר. גם כשאכי דיכר על שואת יחודי וחשה כולם חשבו שלא ייתכן שהוא צודק. אבא שלי יה חריג בכל דרכו. השקפותיו תמיד היו שתנות, לשולים בנית מורכב כוח, עם איש כליכך גדול, פראי שמתפתחת אישיות שונה, עם רעות שיכולות השמע חרינות ושלא תמיד קל לאנשים לקבל אותם".

KODAK SAFETY M 5063

שנדלים לצדו של אכ כליכך חוק, יש לעתים פווד לפרוש כנף ולעוף לדרך עצמאית, עם הישנים אישיים. תמיד, היכן שהוא בירכתי המה יש תחושה של מי אני בחשוואה לאיש

האם גם אבא שלך יישב לך בראשיי בכל צער לשת באידו האם צרק אותו מסיכולוג, שבומן מחת הרופאים הגרולה כהיותך מנכיל האוצר, שני שיש לך יונסביך אבאיי?

אני לא חושב שיש לי תסביך אבא, ואני לא מינו העברות מרברות בעד עצמן. אבל החיים היה כמותו. אורי הממולת נכנס למסרה שוצחו של איש כמו דב סרן נותנים תחושה של מוכידים תמיד מי אתה נמובן אתה יכול להשמיע את דבריך בנושאים שאינם נגרה, וגם לנקום כאותה מפלגה כן אשורציוני - וה שלו היתוי פוסק היום בחקר הייריש, או בחקר בלבליים פחורים, מבלי שיזבירו ויזכרו לך פיצר מנוסן מנוס בשנים בי אתה כמובן בלבליים פחורים, מבלי שיזבירו ויזכרו לך פיצר מצטוף למערך, האפקט היה אפטי, אם לא היה שם לכ לכן, לא היתה לה. שמו שמינם בי היינו שליי ביירים, הנה, רק בזמן האחרון פורסם ב'מאוביים' ב-1984 לשלותי גם או להתחמק ממרכית להיפר. באותו רגע היו מענים נגוי שכאשר שיצווי לשלי לשיר בייריש. בווראי שפורם בל הראותי מורקו לעברי, מעטות מאר, אם בכללן המשר מורקו הראון מורקם בתחום האבנים שנורקו לעברי, מעטות מאר, אם בכללן

לי בעיות עם זה. חוץ מזה, לא רק אבא שלי הוא ארם וזוק. גם אני".

אוורי השרות הצבאי למד עורא סדן אגרונומיה וכלכלה חקלאית בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית. לימים היה מרצה באותה פסולטה ויועץ כלכלי לחכרות. הוא השתלם בארה'ב והיה בין התלמיריו היותר מבריקים של פרופסור מילטון פרירמן, הכוהן הגרול של הכלכלה החוששית. כאשר הוזמן פרום פרידמן לייעץ לממשלת ישראל אחרי המהפך איך להפוד את כלכלת הארץ ליותר "חופשית", הוא המליץ על סרן בפני שר האוצר שמונה

#### "לא ה"חי תוכן אז, כתו שאינני מוכן היום. לבנות לעצמי קריירה פולימית על חורבות הקריירה של ארידור"

ארליך. סגן־השר יחוקאל שלומין יצר את הקשר, אחרי זה לחץ קצת, וכשארליך פינה את כסאו לינאל מרכו הכוכר היה היום בידיים של ארם כמו בקינוריון הורוביץ התרצון סדן והסכים להיות יועץ לשר האוצר. - הייתי מצטרף למערך. נכון שיש היום במערך כשבא יורם ארידור, הוא מינה את את חברו מילדות אנשים שחשבים כמוני, אבל לצשרי סולם לא נשמע. גם כמנכיל המשרדי יוד עם ד"ר יקיר פלפנר, היוו את צריך גם לזכור שכמשך זמן ממושך הייתי שיין של לומר שאישיותו של אבי שיתקה את אישיותי השלישיה שרירדיה את בלבלת המרינה לשפל שלא

למונה שעמר מול מפלנת־העכורה כשהייתי כאוצר "עמרתי עם הגב למפלגה. אז, גם להחלים להכנס רואם אתה מבור היום שחלה הועם, שעכשיו לחיים המליטיים, גם להצמוף למפלגה שחייתו מעם

הצליחו לפגוע בי. אכל אין ספק שהייתי חייב לחכות

את פרק הומן שחיכיתי עד שהצטרפתי לתחיה. זה לא

שהחלטתי ללכת על תקופת צינון, אכל אם הייתי

עישה את הצער שעשיתי סמוך לתקופה ההיא, זה היה

לא טוב. החלטתי או שעלי להמנע מחשיפה פוליטית,

או מכל חשיפה שיש לח קשר לפעילותי הקורמת.

כאותם ימים לא הייתי יכול להתראיין אצל אף

עתונאי, מכלי שינסו להוציא ממני בכוח איוו השמצה

קטנה או גדולה על ארידור או על פלסנר. אני לא

הייתי מוכן אז, כמו שאינני מוכן היום, לבנות לעצמי

קריירה פוליטית על חורבות זו של ארירור. יקיר

פלסגר, גם או וגם היום, טוען שאני שירפדתי את

מהלך הרולריוציה שהוא וארירור בנו, בכרי לבנות על

הרימתיו שריירה פוליטית. כמוכן שאין לזה שור, אבל

זה מה שכולם היו אומרים אילו עשיתי או את הצער

למה דווקא יותחידייד למח לא למערד, שם

הסנטימנטים והאמוציות שייכים בווראי למערך.

נמצאים תבריך ויש להניה גם הסנטימנטים שלך?

אבל זה לא יכול להיות שיקול אחרי כליכך הרבה

שנים. אילו במערך היה היום מתנה ניצי מאורגן, ואילו

שאני עושה היום".

פרומ' עורא סדן: "עם כל

וחרבה ומהר – כמעט היה

האיסורים שליוו את הפילוסופיה של להיטיב עם העם כאן ועכשיו

JAK SAFETY FILM 5063

(המשך מהעמוד הקודם)

במקום טוב במפלגת־העבורה".

'היית שייר ומזורת עם דרכו.

את ענין הדולריזציה, בכך שלא מנעתי את פרסומו,

למרות שידעתי עליכך, עשיתי זאת בכרי לוכות

מאורגן, שלא לדבר עליכך שבעבר הצבעת עבורם

צפויים לו חיים קשים מאד כליכוד. זה אמור לגבי

אנשים קטנים כמוני, כמו גם לגבי אנשים גדולים כמו

אריק שרון. כליכוד יש היום שני קטבים: קוטב לאומי

וקוטב פופוליסטי. כשהצטרפתי אל קבוצת

הטכנוקראטים שעבדו כשכיל הליכוד, הגעתי מהכיוון

של הליברלים. אגי מוכרת להודות שהמשקל של

ההשקפות הפופוליסטיות ב'תרות' לא היה מוכר לי. בסופו של דכר למרתי על זה מבפגים. ב'חרות' יש

משקל גבוה ביותר לאנשים עם ההשקפות

הפופוליסטיות. התקשיתי לעבוד אתם כתור

טכנוקראט, אז בודאי שיהיה לי קשה עם זה כתור איש

פוליטי. אילו הייתי מסתכל רק על החיבט הכלכלי,

כמה שזכור לי אתה ויקיר פלסגר הייתם

"אנחנו עיצבנו מדיניות באותן מיגבלות

שהפוליטיקאים הציבו בפנינו. במסגרת הגבולות שהם

ציצבו בפנינו, עם כל האיסודים שליזו את הפילוסופיה

של להיטיב עם העם כאן ועכשיו והרבה ומהר – כמעט

היה בלתי־אפשרי ללכת בהתאם לדרך שאני האמנתי

ההשקפה הקוטבית, שהחזיקו בה הפוליטיקאים, ריברה

אילו הייחי תצטרף למערך, האפקט היה

אפסי, אם לא שלילי. איש לא היה שם

לב לכך, לא היחה לזה שום השפעה".

על להיטיב עם העם, לא בעתיד ולא בעקכות צמיחה,

אלא באופן מיידי, מכלי לראות קצת יותר קרימה.

כשאני מדכר על המיגכלות של ההשקפה

מה יש אצל יהתחיה" שאין במפלגות

"זו תנועה שנותנת את הביטוי הטוב ביותר

איך דגיב אביך על התצמרסות ועליכך שאתה

"הפעם הוא היה קצח יותר שבעירצון מאשר

כבר כמעט שלושה שבועות שהגדת והרצועה

לכמי שחי בארץ הואת כבר למעלה מחמישים

בוערות, וכבר נשמעים קולות שחקרקע של כולנו

בוערת תדת חרגליים. האם גם אתה שותף לדעות

מחנה חימין שחמחומות אינן רציניות, ואין מקום

כארק" ישראל מהומות וחיכוכים עם הערכים, ואני לא

אם היית מראיינת אותי בטלוויוית הייתי חדק

לכי את אמרת. אני לא אמרתי את זה. מה שאמרתי

לראגה מכמה צעירים מוסתים שזורקים אבנים?

יולד לדוות מו המסבירים זוראשיים של התחיה?

הפופוליסטית, אני מדבר על הדברים האלה".

להשקפות הפוליטיות שלי".

כתקופה שהצטרפתי לליכור".

כלב המערב, כהולנה או ככלגיה".

חערבים במאבק בין תרבויות!

הייתי מצטרף למפלגת העבודה כלי היסום".

שכונתה אחריכך ״הבלכלה הנכונה״?

מה עם הליכור? שם כוראי יש מחנה ניצי

"מי שהבית הטבעי שלו זה מפלגת־העבודה,

והשכשהציונות התכוונה לארץ־ישראל היא כחרה איזור קשה. הכעיה החמורה והמעיקה כיותר, לפחות לגבי אלה שיש להם מועקה, היא שיש מצב שבו שתי

> תה מקמיד על המינוח הטכנוקראטי כאשר הגליל ועזה מבחינתך זה אותו רבר? אתה מתייהם לתקופה שעברת באוצר. עד

ריכוזים גדולים של ישוב ערבי כתוך רצף של התיישכות יהודית. הגליל ועזה מכחינתי אינם אותו רבר, מפני שאי־אפשר להשוות את אורה החיים בנצרת לזה של עזה. הערבי בנצרת חי אחרת לגמרי מהערבי בעזה או בהברון, במידת החופש שלו, ביכולתו להגיע לדברים שונים לחלוטין.

בה. ההשקפה שאני ניסיתי להלחם למענה אז, ריברה אחת לשניה, לפחות מבחינת המרחק הפיזי, אין באופן גם על קירום חברתי יחד עם צמיחה כלכלית. אפשרות למצוא פחרון לבעיה, שלא יביא איתו גבולות פתוחים מבחינה כלכלית. כל פתרון של שלום אמיתי, ואני מדבר רק על שלום אמיתי שיסגור את הגבול בין קלקיליה וכפר־סכא, ויחייב הצבת מכס ומשטרה – איננו בר־ביצוע. כל פתרון שבו בקבוק בירה יעלה בקלקיליה פחות מאשר בכפריסכא, לא יחזיק מעמד. למהז מפני שיצטרכו לנקוט באמצעים אלימים כדי לשמור על ההסדר הזה. גבול סגור פירושו שאין חייימסחר הופשיים ושאין מעבר הופשי של עוברים ממקום למקום. זה לא יוכל להתקיים בשום אופן. ולכן, כל אלה ששולפים פתרונות מן השרוול ואומרים: ניתן להם להתכשל במיץ של עצמם, למה אנחנו צריכים את הצרה הואת על ראשינו – לא יורעים מה הם מדברים. אי־אפשר להפריד בין ריכוזי האוכלוסיה, אלא אם מחליטים שהם יחיו כתוך גטו,

אין יוצא ואין בא. בעצם לנתק להם את אורוז החיים".

מה אם הם לא רוצים שתדאג לחמן

שנה, קשה לי לתחרגש כמיחור מהמחומות. תמיך חיו שוב בשבילם?

דואה שזה הולך להיפתר כל כך מהר, אנחנו חיים בשביל הילדים שלה. היא רוצה שיהיה לה חלב ולחם במדינת גבול. זה לא רק גבול כין ישראל לערפים, לחת לחם, והאב רוצה להיות מסוגל לחת השכלה ואפילו לא רק גבול בין איזור השפעה אמריקני לרומי. לילדיו וחיים נוחים. כרגע שסגרת אותם בכוח בעזה, וה אזור גבול בין הדרום לצמון, בין העמים המתועשים - מנעת מהם את האפשרויות הללו. זה לא רק לא מוסרי, המפותחים למדיגות מתפתחות. אנחנו חיים על גבול זו גם אילוזיה שאפשר לעשות את זה. אייאפשר לחיות של תרבויות פוליטיות. הרבה יותר פשוט היה לחיות כל־כך קרוב לאוכלוסיה שאין לה מקורות פרנסת, מכלי שהרכר יפגע כנו. זו הבעיה כשאוכלוטיה חיה אז אתה רואה את שורש המכסוך בינגו לבין בחוך אוכלומיהי.

אוכלוסיות חיות אתת בתוך השניה. יש היום כשטחי ארץ־ישראל ארבע מוכלעות גרולות של ישוב ערבי: בגליל, בשומרון, כיהודה ובעזה, וכאן טמון שורש

"לא, אכל עוכרה שגם כגליל וגם בעזה יש שני

בגלל העובדה שיש מצב של חיבור אוכלוסיות

"לכן, כל הרעיונות הטסשיים שנזרטי באחרונה, לנתק את עזה ממרינת ישראל ולתת להם לסרר את ענייניהם לבר, כמוהם כרעיונות של כהנא לזרוק אותם לים. מה המשמעות של החצעה הווז שהם לא יוכלו להגיע לארץ ולעכורו שרמת חייהם תרד ושלא תהיה להם אפשרות של קיום? מי שרוצה את זה, רוצה

"אני לא חושב שהם בעצמם יודעים מה

שהם רוצים".

"גרמה לי שאני יכול להעריך מה אמא רוצה

מה זם כן זייו רוצים לפי דעתדו אף אחה לא יודע מה חם רוצים. גם הם לא". או מה הסיבה למהומות האחרונות?

אבא, פרופ' דב סדן: "החיים במחיצתו של איש כמו דב סדן נותנים תחושה של פרופורציות, מזכירים תמיד מי אתה ומה אתה".

"הסיבה היא שמה שיש להם, לא מספיק טוב להם. יש להם אספירציות לאומיות". גם לתנועה הציונית היו אספירציות לאוטיות עוד לפני שהיונה מדינה.

"נכון, אבל התנועה הציונית היתה חריג מהכחינה הזו. גוף כמו הסוכנות היהודית לארץ־ישראל לא היה קיים אצל אף תנועה לאומית אחרת, והוא כווראי אינו

הבעיה הדמוגרסית לא ממרירה אותך? לא כרגע. מה שיהיה הלאה אף אחר לא יודע, גם לא אלה שחוזים שתורות. כינתיים, העוכרות מדברות בעד עצמן. ב־1967 היו היהורים 63 אחוו מתושבי ארץ־ישראל. 19 שבה מאוחר יותר, היהודים עדיין 63 אחוז. ובשבילי זה ארץ־ישראל שלאחר מלחמת ששת־הימים. ומדובר פה על תקופת ומן ארוכה, שבה לא השתנה המאזן הרמוגרפי, לפרות שכבר לפני עשרים שנה הזהירו אותנו כל מיני חוזי־רעות שמי־יודע מה הולך לקרות פה. מי שמצריר את הבעייה כבעייה־דמוגרפית – פשוט לא מבין על

מה הוא מדבר".

ם הבטיח בשיניך היא ריכוזים ערביים בתוך רצף של ישוב יחורי - האם הדתנהלויות, שהן ריכוזים יהודיים כתוך רצה של חתיישבות ערבית, לא מחריפה את הבעיה הואת?

"אני מסכים שהפעולות שנקטו כל ממשלות ישראל מאז 67' הכבירו את הבעייה של אוכלוסיה בתוך אוכלוסיה, אני כמוכן מצדד בפעולות הללו, אבל הן כפירוש הכבידו. יש שלוש התנחלויות שהופכות

#### "בוודאי שחייבים להחזיק בשטחים צבא ותשטרה, אבל כשתפקידם לעזור לתושבים לחיות בנחת ובשלווה יחסית".

את הבעיה של אוכלוסיה החיה בתוך אוכלוסיה כמעט לבלתי־פתירה: רמות, גילה, ומעלה־אדומים. כולו התנחלויות בשטח ירושלים שסופח למדינת־ישראל, כולן בלב אוכלוסיה ערבית. אני לשמחתי יכול לחטוך מעצמי ארגומנטים כמקרה הזה. הרי לא רק 'התחיה' מתנגרת להחזרת השטחים הללו. חנה לר מרוע איאפשר לפתור את הבעיה על ידי החזרת שטחים.

עושה רושם שאתה עושה לעצמך היים נוזים, מעגל פינות ויוצר תיות שלכאורה אין עליה ויכות. זה בעצם כמו להביד שאין על מה לדבר עם המלשתינאים, כי פוה שתם רוצים זה את היפה ויפי, והם לא יסכימו לשום מתרון אחר, ולכן לא כראי אפילו לנפות. זה לא נראה לך משכוני קצת?

"ככלל לא. שלוש הנקודות שהזכרתי הבניםו נתק בחוך השטח הגיאוגרפי של יהורה ושומרון. הן בהחלם הפכו את המצב ביהודה ושומרון לבלתיהפיך". מה המפכנה מהיות המצב בלתיהפיד?

"ברגע שמניעים למסקנה הזאת, יש הרבה מה לעשות. צריך ליצור מצב שהחיים של אוכלוסיה בהוד אוכלוסיה יביאו רווחה גדולה יותר גם לאוכלוסיה השניה. צריך לעזור להם להרים את רמת חייהם, לעזור להם לפתח תעשיות, לתת להם אפשרות להתחרות בתעשיה הישראלית, לאפשר להם חיים נוחים וטוכים יותר".

אבל גם לתמשיך ולהחזים שם כוחות שיפור גרולים, לשלוח היילים בסדיר ובמילואים "לעשות

ילמה אני צריך לדבר דווקא על חצדרים חלא־הומאניים של המצבז בוודאי שחייבים להחויק שם צבא ומשטרה, אבל כשהתפקיר שלהם זה גם, ואולי בעיקר, לעזור לתושבים לחיות את חיידם בנות ובשלווה יחסית. מוכרחים לחבין שהמצב היום במעל שאיננו נתון לכחירתנו. אריריש אל היא חסיבה אחלו על תושביה היהודים והערבים. אפשר לאהוב את ה אסשר שלא. אכל גם מי שאותב אף זה אין ברירה, זה המצב".

היא כאן ואתה אוהב אותה. 27372718772718

-משרד תבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות



המבוססים על אינטרטים הדדיים. מערכת סדוקה אחרי העימות עם הדרוזים כגולן, המיפגש כין צה"ל לדרוזים בלבנון, ולאחרונה בעקכות ארועי בית־ג'אן, ובעיקר אחרי המחומות בשטחי יהורה, שומרון ועזה. יד נעלמה החלה לסכסך בימים אלה בין הררוזים לערביי השטחים, כשהיא מרגישה את מוצאם הדרוזי של אנשי משמר־הגכול ומציגה אותם כעושי דברה של ישראל לריכוי המהומות. אלא שבניגוד לדיין ופרץ, סלח טריף חייב להתגבר על מכשולים נוספים, קשוחים ובלתי מתפשרים פי כמה מאלה שעמיתיו היהודים מתמורדים מולם במפלגותיהם. לפני שיגיע להתמודרות על מעמדו כמפלגת העבורה, הוא חייב קודם לכצר את עמדותיו בקרב כני ערתו. אוייבים לא חסרים לו שם.

בני משפחת טריף לא חוסכים היום מאמצים כרי לחזק ולקרם את מעמרו של סלח כנגר האופוזיציה המתגכשת בקרב הדרוזים, ומאיימת על ההגמוניה המסורתית הנמצאת בחוקתה אותה אופוזיציה נאבקת להחליף את ה"טרויקה" השלטת בעדה מזה עשרות שנים, ולחזור לפי הגדרתה אל "שורשי המחשבה הדרווית". שלוש המשפחות השליטות כבר אינן חזקות כבעבר. משפחת מוערי, שהיתה חולשת על האגף הפוליטי, כבר לא שולטת אפילו בכפרה, ירפא גם משפחת חיר מאכו־סנאן, המייצגת של אצולת הממון, איברה מכוחה. ואילו על כס המנהיגות הרתית שבירי משפחת טריף מהכפר ג'וליס, מתנהל מאבק הירושה עוד בחייו של שייח' אמין, שכבר מלאו לו 94. כשעה זו של דימרומי האלים פורצים החוצה כמלוא חריפותם יריבויות ומאבקים מסורתיים על עמדות כוח בין כפרי הכרמל והגליל וכין המשפחות לבין עצמן, אפילו בקרב בני אותו הכפר.

הדרוזים בכרמל לא יוותרו לסלת טריף בן הגליל ואיש העבורה, על ראשי הגשר שכבשו נציגיהם זיידן עטשי ואמל נסר א־רין (ה"כים במפלגת המרכז והליכוד) בפוליטיקה הישראלית. איש גם לא יסלח שם לעצמו אם מישתו מבני הרור הצעיר של משפחת טריף יתפוס מנהיגות בתוך הערה וינציח אותה. גם בקרב הדרוזים כגליל לא הכל תמימי דעים. כני ירכא שונאים את השכנים מג'ולים, וגם בכפרו של סלח טריף אין לו בטחון שהתמולות היריבות יעכלו את מנהיגותו. הוא מודע לקשיים ומשתרל ללכת בוחירות בשרה המוקשים, לא מחפש פופולריות זולה.

רועי ביתרג'אן מראיגים", הוא אומר, "הס סיפקו את ההוכחה להעדר מנהיגות בעדה הדרוזית. גם אני תמכתי במחאה הדרווית בגד הסרוב להחזיר לנו אדמות 🎜 🔻 🖊 חקלאיות שהופקעו לטובת השמורה בהרימירון, אכל רק במסגרת החוק. אני לא יכול להצריק ולקבל פגיעה בשוטר, ברכב משטרתי. אלא שבהעדר הנהגה, נוצר מצב מסוכן. כי אנחנו ערה סנטימנטלית, שמרנית דרוזים חסרי הנהגה לאכר את הראש ולעשות שטויות. אנחנו חלק מהמרינה. לא אנחנו המצאנו את התתנחלויות. וככה קורה שאנשים משלנו, ללא הנתגה, שצופים בטלוויזיה ורואים הכל, שואלים את עצמם מדוע ליהודים מותר לפעול כשטחים בניגוד לחוק שבתוכנו, ה'גוש־אמונים' של הדרוזים. אני פוסל

חקיצוביים. אלא שסלח טריף אינגו איש הקצוות. מחיז מים על שלר בנין טרי, הוא מנהה אותו לחשקות עיריית הרצליה אלי לנדאו שגינה את כל הערה על סלח טריף גם חילק לתושבים שתילי צמחים מטפסים. באמצעות בית המשפט. מאבק שקט למימוש וכויות מיכה גולדמן. ראש המועצה היהודי שלקח מושבה ודרוזים על האדמות, וחינוך הציבור שלו להכיר בערך



100

בקיבוץ סבגתי תנטליות וחשיבה שונה אזו לה "הורגלתי. זה דבר עולא הרחיק אותי מהשורשים, אבל נחן לי עוד אפיק חשיבה. פחח את הראש, לראות דברים חדשים

וללווד".

בעצמו ולא חיכה לנו. כשנכנסו לגיולים גילינו מראה נאלץ עכשיו לעצור את התנופה כדי לשמר שטחים באופיה, המחזיקה ברת סורית. כשם הרת יכולים יוצא רופן בישובים הדרוזים - רחוכ מלא בערוגות ובארניות פרחים". עד לא מכבר זה היה שכיל חמורים, ועכשיו כביש חרש שמועלים שותלים לאורכו צמחי נוי ורצועות רשא, בין ספסלי ישיבה מודרניים, אשפתונים,

ארניות פרחים ופנסי רחוב מסוגננים אילה צ'יץ'. המהפכה הזאת לא עברה בקלות. זקני ג'וליס מחו ולדרוזים בשמורת הרימירון אסודי ומרובר בקיצוניים על בזבוו הכספים על מטרח "שולית ובלתי חשובח" כמו חזות הכפר, במקום לחשקיע אותם בסיפוק צרכי חריוחלק את מעשיהם, אבל איאפשר להכתים כגללם הרת. ילרים מיחרו לחבל בערוגות וטלח טריף, כמו לו חיפש פוטולריות, יכול היה לתפוס טרמפ על היום כבר מקבלים את שגעונותיו. כשהוא רואה תושכ שריף מקומי, נאלץ לגוגן על הסרחים כמעט בגופו. הצטרף בגלוי להסגנת ראשי הציכור חדרווי נגד ראש גם את ערוגת הפרחים שבחוית הבית, והאיש מציית. ארועי בית־ג'אן. ואילו מאחורי הקלעים הוא פועל בשנה השלישית לכחונתו הם כבר מעטרים את גדרות בשקט לפתור את הסכסוך כדרכי שלום, אמילו לא חבתים ומוסיפים להן של הכפר. הרגם לחיקוי שלו זה של שמירת הטבע. בשתוף סעולה עם רשות שמורות מוררנית. לא להרוס אתת הישן. רק לשמר אותו

ירוקים ולגונן על שיחי הצכר ועצי חזית העתיקים מפני השמרה.

ברחוב הראשי של ג'ולים נפנשים עולמות. שימו לכ לבגדים. סלח טריף מסתובב שם כבעל־בית, לבוש כמקטורן כחול, חולצת פסים ועניבה אדומה. לצירו סגנו הדרווי הדתי, הינו מוחמד, עם שפם עבות ולבוש מסורתי. סלה מברך את בן־הכפר, קטיש פלי, חייל במדים שבא לחופשה אחרי שנפצע מרסיסי רימון שהשליכו מחבלים כעיר העתיקה בירושלים. מיפגש תרבויות המסמל את מצבה העדין של העדה הדרחית. מיעוט במשכר זהות. על קיר המסררון בבית-הספר התיכון תולים תמונותיהם של נשיא המרינה חיים הרצוג ושל מבהיג הערה השייהי אמין פוריף; ריוקן של סולשן אל אטראש, מנחיג המרך הגדול בהר הררוזים,

לצד בנימין זאב הרצל. סלה שריף, עם המנים קדימה ואחורה. מי שמנסה עתיקה ומחקלפת כמו כפריתבור והפך אותה לפנינה לאורה בגאורה את בנייני סוף המאה ה־20 לפני חטבע תוכננו פעולות חינוך השתלמויות מורים, בחלימה חדשה גם סלח שריף דותף את ג'ולים קדימה. כמעם קדוש. ככל שישתדל להשתלב בהוויית והחלט שהכפר ג'וליס יאמץ שתי שמורות. "ראש להרביק בקרנציה אחת פינור של מאה שנה. הוא סולל הפוליטיקה הישראלית, הוא לא יהסט לקפוע ראיון המועצה היה נלהב יותר מאתנו לענייך, אמרת יעל כבישים נחזים, מקים מוסרות ציבור, ומעודר את הבניה עתונאי כאשר קוראים לו לתתוועדות קצרה אצל שחם, רוברת הרשות עד לאחרונה. האמת שהוא פעל החדשה. הכפר נרבק בהתלחבות עד כרי כך שהוא המנהיג הישיש שייח אמין טריף, המארח קבוצת

חוו בן ה-94, כרי לשבור עוד כמה ממחסומי ג'ולים היו שם צחקוקים. הבנתי שוה בגלל שאני דרווי. המניכה בדרך לרחוב הירקון 110 ולמשכן הכנסת. אני איש ציכור כמעט מלירה", הוא מעיד על פום. "קיבלתי את חיירקי הפוליטיקה מאבי, פרחאן פיק, שהיה ציבור ירוע ככפר. בגיל חמש הייתי רץ דיין שהבהיר לי שלא מקבלים לקורס גם ליהורים עם נסיםטאות לקרוא לחברי הווער לישיבות עם אבא. קרוכים בארצות ערב. אבל הוא הבטיח לעזור, אם האנתי מהצד לשיחות שלהם. התלוויתי לאבי לכנסים פלשים. היו לו קשרים עם מנהיני תנועת העבורה, שמעתי ממפגשים ושמעתי מופגשים ושמעתי סישרי עלילות גבורה וסיוע בנשק עד קום המרינה. תאמין או לא: גדלתי ככית ספוג ציונות. בכתה ט' מיכון של הכפר יומתי הקמת סגיף של גוער לנוער מסקם 'כני־כרית'. בכתה י' נשלחתי עם תלמירים מלאביב לעודר נוער יהודי לעלות מצרפת, איטליה אפורן. הייתי גם בין מארגני ההפגנות למען עליית

> ה לא נראה לר בניורף טריף: "פעלנו מתוך אמונה שאנחנו מסייעים לצוים כצרה. זה לא נראה מחד גם כגלל החינוך

ישסננו ככית. אנחנו ישוכ ציוני במרכאות או גלי מרכאות. דורי, ראש הערה חשייוו' אמין טריף, צוחה את אופי החיים המשותפים, והטיף לאחבת וצרינה ולהננה על המולרת. הייתי ילר דרווי טיפוטי, ששעילות בתנועת הנוער של 'בני ברית' עיצבה אותי ניפת ישראלית דרוזית אותנטית. אני דרוזי שאוהנ את המרינה. גם אכי עזר לי כשנהג לשלוח אותי לעודה בהתנרבות בקיבוצי הסביבה, איילון ומצובה, מופשח הקיץ, הוא ראג באופן סיסטמטי שאלך לעבור מושאת. שנה אתת סידר לי אבא עבודה בקיבוץ. קיץ אד עבורה ב'סולל־כונה' או ב'מקורות'. עבורה פיסית להקמים כלוקים. למרות החוטן הכלכלי של משפתה לא הייתי ילד שמנת. חוסנתי גופנית הניוון. שרותים נחשלים. זוגות צעירים ללא דיור. משות בקיבוץ ספגתי מנטליות וחשיבה שונה מוו לה בעיות חברה קשות. צעירי הכסר היו מנותסים מכל הרלחי זה דבר שלא הרחיק אותי מהשורשים, אבל פעילות, מורחקים למעשה בידי המנהיגות השמרנית. ותן לי עוד אפיק חשיבה. פתח את הראש, לראות "לא היון טעם לדבר עם המנהיגות הואת", זוכר סלח ונים חדשים וללמור. לימים, כשנכחרתי כראש "זום פשוט לא הבינו מה זה פיתוח וקידמה ואפילו לא מעצה, זה עוד לרי. לחצו על המנושלה לעכל עודה. ראשי המדינה מצירם

הסיפור הציוני נקסע ערב תניום לצחיל. ירציתי הסתמקי בביקורי כבון אצל המנחינים השמרנים שלנו

שברים עלינו בעיניים כל הזמן, <sup>בעור</sup>ה *ולבישה. תוכרים לנו לוקשים* ."לעאיר בי טעם מריר

סלח טריף משקה את נקמת־הרם: שני הרוגים ושכעה פצועים. "שורש אדניות המרחים הסכטרך היה לאומנות ישראלית בג'ולים מול לאומנות חחדישות בג'ולים, ערבית קיצונית בכפר־יאסיף", אומר סלח טריף. עם אחד הנכבדים "התיסכול והמרירות שבה חיו צעירי הכפר שלנו היו במיפגש עם קצינים, מגורמי ההתפרצות. החיילים שלנו היו עוכרים בחוך ועם סננו על צינורות כפר־יאסיף בדרך הכיתה, וסופגים שם עלכונות הביוב שלא נטמנו מצעירים ערכים שאינם משרתים את המרינה, ומנצלים את השנים הטוכות האלה להתכססות כלכלית. החברה תקציב: "המנקיגים שלנו היו מכחים. הם ראו התפתחות כלכלית תוקה של הקודמים לא הבינו הערכים, בעור שבכפר שלהם לא קיכלו רשיונות בניה וסבלו מאספקה לקריה של חשמל ומים. תיסכול מוליך או לאפטיה או לאלימות. כאן היתה התפרצות זעם. אני חושכ שוה היה הגורם גם לתקרית ככית־ג'אן. אני

באדמת מתוסר

מה זה פיתוח

כתבתי לשר הכטחון משה דיין, שהיה בךבית אצלנו,

ושאלתי למה אני, עם כל העבר העשיר של משפחתי

לא יכול להיות טיים בחיל האוויר. גקראתי לעוור של

אמצא מתאים לטיים. נשלחתי למברקים, ועברתי,

ונקראתי לעור מברקים, אכל תשובה לא הגיעה,

ותאריך הגיום התקרב. אמרו לי 'לך תתגיים ואחריכך

נשלוף אותך". הכנתי שרק מנסים להרגיע אותי.

התקוממתי, והמתאה שלי היתה ללכת לאוניברסיטה

שנפצע באימון וספג זעזוע מוח ופגיעה בלסת. הוא

התם קבע ואחרי ארבע וחצי שנים השתחרר מהצכא

בדרגת סרן. תפקידו האחרון היה שליש חטיבתי. סלח:

"מלחמת לבנון גרמה לי לחשוב לעומק, על הרילמה

של נאמנות למרינה מול חנאמנות לאחינו הררווים

בלבנון: על שפיכת הדם המיותרת בשלבים רכים של

המלחמה מקצין צעיר כאב לי על הירירה ברימוי של

הצבא. נראה לי מתאים לסיים את הקריירה הצבאית

זה קרה ב־83'. הכפר ג'ולים היה בשפל, על גבול

וחשבו שבכך נפתרה מחוייבותם כלפינו. זה הכיא

המצב היה למעשה כמעט בשיאו של תיסכול,

שקיבל תאוצה בתקרית דמים שנחיים קודם לכן.

במחלך לטטה עם אוחרי הקבוצה חיריבה, ערבים

מכפרייאסיף השכן. עשרות דרוזים המושים הסתערו על סימטאות בפריאסיף וירו לכל עבר. קציר

הוא למד פסיכולוגיה ופילוסופיה באוניברסיטת

פינים. הוא צריך מאר את הנשיקה וברכת הררך מפי להיות טיים ובלישכת הגיום ביקשתי לגשת למכדקים.

במקום להתגיים".

בנסורה זו".

אוועו למצב נורא".

תושש מהיום שכו יקומו ויתקוממו הפנחרים הדרווים". סלח טריף קובע מושגים חרשים על המפה, קורם "גוש־אמונים דרווי" ועכשיו "פגחרים דרווים". כבר לא איום סמוי. הוא מנסה להכהיר שהערה איננה מקשה אחת. 85 אלף נפש בלבר נולפי אמונתם הם אינם מתרבים. נשמתו של דרווי שנפטר מתגלגלת כגופו של תינוק דרווי שנולרו, אכל הפיצול הפנימי עמוק. גם כאן נאבקים דתיים מול חילונים, כשהראשונים הם קבוצה סגורה (ה'עוקאל') אשר באה בסור רוי הרת, וכל האחרים נחותים מכחינה חברתית והם נקראים "ג'אהאל". בורים או נבערים). יש מאכקייכוח מטורתיים בין החמולות ובתוכן.

ויש מאנקים חרשים ביחס, בהתאם לאינטרטים הפוליטיים העכשוויים. דרווים תומכי המערך מול דרווים חסידי הליכור. יש גם דרווים אוהרי מפר'ל. כראיניקים מן הימים שמשרר הפנים היה בשליטת המפלגה הרתית. ויש כבר אפילו דרוזים שוחרי התחיית. במהומה הגדולה שהיתה בקונגרס הציוני האחרון, ספק אם השגיח מישהו בנוכחותו של ציר דרווי אחר. אינטלקטואלים רכים, כמה מהם אנשיירוח,

"אתה פשום נבהל תהיחס התזלזל. אך אחד לא חש באסון שהולך ותחקרב תהזילוול הוה".

היפה. דחייתו מקורס הטיים לא שכרה אותו וגם לא בעל הכית החיפני שסרב להשכיר לו דירה כיוון שאינו מצהירים: "אנחנו ערבים". אלה מתגוררים בעיקר בכפרים כראמה ומעיאר, בהם חיה אוכלוסיה מעורכת יתודי. "קומם אותי יותר שהשמאל הקיצוני שלט ביך קשה בתחומי הקמפום. לכן הצטרפתי לחוג ימני של דרוזית ומוסלמית זיש תופעה חדשה של דרוזים מרבני גיום, אחרי שנוכחו בקיפוח משוחררי צח"ל והשוואת אנשי העבורה וחרות. זכינו כבחירות. נכחרתי לנועד היחם כלפיהם כפו לערבים המשוחררים מחובת השרות אגודת הסטורנטים בקולות של 700 יהורים". אחרי קבלת התואר הראשון, החליט להתגיים, התנדב הצבאי. הם הולכים לקאדי של עכו ומתאסלמים. לצנחנים וסיים קורס קצינים. היה במסלול קרבי עד

ריף: "עור כשהייתי בצכא הקמנו חוג משכילים צעירים מהישוב חשבנו איך נוכל לשנות דברים. היו לגו מחשכות נוגות. הרגשנו שאם אנחנו לא נשנה – יהיה דרט. יהיה קרע של הרור הצעיר מהדורות האחרים וקרע מהמדינה. הודשיים לפני הבחירות לרשויות המקומיות לקחתי מהצכא חופשה ללא תשלום והלכתי להתמוררות על ראשות המועצה. זה היה מאר קשה. בג'ולים יש 23 חמולות ודפוטי הצבעה חמולתים. לכל תמולה יש בממוצע 400 קולות. בחמולה שלי רק 200. בכל זאת ניצחנו למרות שהיה לנו יריב קשה, יוסוף נַבּוֹאָני, ראש־המועצה 14 שנה, מהמשפחה הכרגרולה בכפר. מפני שהכנסתי מימד חרש להתמודרות, מערכת בחירות מודרנית. הפצתי כרוזים ועשיתי הוגייבית: באתי בצגיעות והסכרתי שראש־מועצה זה לא הון פוליטי, זה לשרת את הציכור. ההסבר הוה קסט לאנשים. הרברים שלי פיצלו חמולות. יצרתי פילוגים. היו אפילו שני זוגות מאורסים שכנלל חילוקידעות

הנצחון היה בדוחק, יריביו ניסו להפילן בתלונת שווא כאילו השתמש במטע הכחירות שלו באפריל 81' נרצח הרוון מג'ולים במגרש הכרורנל . ב־50 אלף שקל שנגנבו מקופת הבסים כו שרת. המשטרה מתחה בחקירה. העתונים יצאו בכותרות. במוף התבדר שווא נקי, את הכסף ננב אוור מסקדיו. (חבושר בעמוד מב)

13 8152510

# זמזום הדבורה

יש אותרים שהיא "כל־כר תקצועית שהיא תסוגלת לתכור אפילו סחודה פגואה", ויש הנשבעים שאת פניה הם תכירים כתו אח פני השכנה, רק מהפעתים שהציצה ולעבר לכחפו של "השר שלה" בטלוויזיה. דבורה גנני, רוברת, בעבר בריאות ואוצר, כיום "של" העור שריר, חיירוח ותשפטים. כמו בשיר ההוא, גם עליה אומרים הרבה דברים. אבל יש גם ואי שטוענים עויש פה אלמנט חזק של קינאה. מאת סימה קדמון צילום: בני גלזד

גי מטוסים מתנגשים כאוויר. ברשימות הנוסעים של שני המטוסים מופיע שמו של אברהם שריר. סוף בדיחה. זה הומן לפרוץ אברהם שריו. טוף הייונות להגיב בחיוך בצחוקים היסטריים או לפתות להגיב בחיוך מנומס. אבל כפניה של דבורה ננני, הדוברת של שר התיירות והמשפטים, לא זו שריר. אני מנסה שובו מדוע התנגד שריר למטוס הלביאז כי יש כו רק כסא אחר. הפעם גנני נשמעת כמעט כעוסהו "זו אולי בריחה, אבל תדעי לך שאני ליוויתי את השר בכל נושא הלביא, דרך מאוד ארוכה. היינו בשטח, נפגשנו עם משלחות. אני רק מקוה שכל השרים פעלו כך".

"היא כל־כך מקצועית שהיא מסוגלת למכור אפילו סחורה פגומה", אומר עליה איש תקשורה, ומוסיף: "ויש לה הרבה נסיון בעניין הזה". מי שהיתה יועצת אישית לאופירה נבון, דוברת משרד הבריאות תחת השרים ויקטור שביטוב ואליעזר שוסטק, רוברה של יורם ארידור כשר האוצר ודוברת של שריר, שו התיירות וחמשפטים – התאמנה הרכח כהכעות פנים

למשרד הבריאות. רק לאחרונה סיפר כתב כלכלי שאם אבי פונר ממשרר ראש הממשלה יתמנה לשגריר מרובר שגנגי תחליף אותו.

במשר השעות הארוכות שאבלה איתה אשאל לחו"ל, שאנחנו תוקמים אותו בצרק או שלא בצרק. היא לא תספר לך על התיירן הקטן שנאבק על קיומו, אלא תמכור את האנשים החשוכים שהיא עוברת

צחה שוב ושוב אם אין היא מסוגלת לגיים קצת, רק

פח, חוש הומור כשמרכוים איתה על השר. אולי איוה

וו קסן שתמיד יוכל להתפרש גם כמחווה של חיבה

א תשיב שוב ושוב שלא. כשום אומן לא. בכל מה

ם לא נממנות חברתית. עתונאים היו רוצים שאשנ

שיכל איתם על השר ועל אישתר. ואולי זה באמת היה

רבה יותר מושולרי. אבל אני לא עושה את זה. אנו

וה נכון, מאשר כל מי שמכיר אותה או עבו

שמיים, איך היא יכולה להיות נאמנה לכליכך

"משנעית נאמנה לאדם שאיתו אני עוברת".

א הרכה ארונים".

בעבורם". כן, תאשר גוני. היא בהחלם רואה את עצמה מנע לשר, ולא חשוב איוה שר – היא תמיר רצינית. כמשרתת שלהם. "ובכלל, כל דובר הוא משרתם של לג חמצאי אצלי סרק, ולו הקמן ביותר, בעניין חוח. הרבח ארונים. אם אתה דובר מקצועי, או בוראי שוה כד. דן פתיר ורובר ראש הממשלה לשעבר, שעבר ממתח בארץ". מיצחק רבין למנחם בגין או יחיאל אמיתי ורובר משרו ואתובורהן לא עבויו עם הרבה אנשיםו"

אצל ודיאל אביתי זה תכיד באותי ביפרד. את אבל יש גם כאלה שיכתיינו. השאלה הנשאלת, שנה זה לא הרבה וזה ברא מאוד לעשות שינויים".

הנישה הוו מצווה אותה הרבה שנים לאחור, מאו יונה אנשים. הבוטים יותר אומרים שחיא "משרתם" שעובה את הבית בקיבוץ כפרימסרים את שנת השרות אתרי התיכון עשתה באשרור, כהאש קן של השומר היא התגלמות הדובר כמשרתו של חשר, ולא תצעיר, בצבא היתה ממלת סער ביגולני. לאחר לתח ציבראשן עומד השר על כל מרכיבית – כפי שתתוחנה עם אודי גנני, כן מושה בש יויצון לאורה. הכל נעשה ביויעת שוספק היא מבטיחה. לשינה להיות", אומרת עליה עתתאית. היא לירושלים, עשתה תעורת בגרות, למרה עבודה אוצר, הכל נעשה ביויעת שוספק היא מבטיחה משינה על מרניות התיירות, אלא על השר שנוסע מציאלית ועברה בנהלאות מטעם העירייה. ממלומת

ששת הימים חור בעלה עם חיילת. "נאלצתי להתגרש, למכור את הבית ולהתחיל הכל מהתחלה". ההתחלה היתה בלשכת הרובר של טרי קולק.

אחרייכן היתה אשת יחסי הציכור ברשת המלונות של חיים שיף, 'שגם אותו אני מאוד אוהכת, וגם כאן יש הרבה אנשים שלא מסכימים איתי". באותה תקופה הכירה את עמיקם אלער, היום רוקטור למזרחנות, "איש שיש לי אלין הרבה רספקט". הוא כהן. היא גרושה. נישואים לא היו. אבל ישנו עמוס, כן 13, וכרמל, כת 9.5.

אל שר הכריאות ויקטור שברטונ הגיעה בחצרש חשביעי להריון עם עמוס. האשה הראשונה שהיחה דוברת משרד ממשלחי, ועוד אשה לא נשואה בהריון מתקדם. גנני מרגישה שמגיע לשברטוב "הרבה קרריט על זה. הוא עשה מעשה מאור אמיץ'. שם־טוב לעומתה, לא מוכן להתייחט לגנני, לא לטוב ולא לרע. "אני לא מוכן לתניר מלה עליה", הוא אומר, ומבהיר שהוא לא עוסק ברכילות.

האם לספר על הרוברת שלך לשעבר, זו "אני לא רוצה להגיכ", הוא אומר ומסיים את

תנוכה לא מפתיעה בעיני מי שעקב אחרי דרכה

של גנני. ב־17, לאחר המהפך, נהפכה הרוכרת של השר המפ"מי לרוכרת יורשו, אליעזר שוסטק מהמחנה הלאומי. לנטיות הפוליטיות שלה אין, לדכריה, שום

עתונאים היו רוצים שאשב וארכל" איתם על השר ועל אישחו. ואולי זה באמת היה הרבה יוחר פופולרי. אבל אני לא עושה אח זה".

רלוונטיות לעכורה, וככלל, דעותיה הפוליטיות הן עניינה האישי. אף אתר מהשרים שעכרה איתם לא שאל אותה עליהן מעולם. "מה עושה 'דוף'? מה עושה 'גיתם'? הם לא מוכרים קליינסים שונים עם תרמיות שונות, עם דעות שונות? זה מקצוע, וצריך לעשות אות הכי טוב שאפשר".

ועל כך אין ביחס אליה חילוקי דעות. כמשך תשע שנותיה נמשרר הבריאות (עם שני השרים), נחשבה לרוברת חוקה, בעלת סמכויות, שולטת במשרר ביד רמה. הסיפורים על הפניות ממשרדים ממשלתיים אתרים שרצו אותה כדוברת שלהם לא מפסיקים להגיע. נאמר שכבר "סגרה" עם גדעון פח, ושוסטק מנע ממנה ללכת. סיפרו שהרצל שפיר רצה אותה במשטרה, ובבוקר שכו הגיעה למשרדו לסכם דברים דוא "התפומר". אריה גוראל, ראש עירייה חיפה, כבר ראג לכל צרכיה, וכרגע האחרון היא התוצשה. גם אלי לנראו, כשהתמנה לראש עיריית הרצליה, שנה אליה, ומשארומתן התנהל גם עם מוטה גור בתקווה להחזירה

"במשך שלוש וחצי השנים שאני עוברת עם שריר, לא קיימתי כל פגישה ולא נענתי לשום הצעה", טוענת גנני.

למה כולם פונים אליהד "אולי חסרים אנשי מקצוע טובים. זה תחום שלא

ד כדי כך שבומן שביחת הרופאים מינו אותה להיות הברוכות של משרדי הבריאות: וואוצר. הוקם או צוות חשיבה בהשתתפות אישים כמו דן מרירור, כני כגין והלל דודאי, ואותה עשו אחראית על מערך יחסי חציבור. ארירור התלחב והציע לה להישאר באוצר. "זו וזיתה החלטה מאור קשה. אכל מותר לארם לשנות את דרכו. זו היתח תקופה של משבר מניות הכנקים, א השנה הדובר כמשרתו של השר, ולא הצעיו, בבנה ודיקו שבור במדורתקין, עלתה ולקחתי סיכון מראש שיורם לא יחויק מעמר כשר היחה שבראשו עומד השר על כל מרכיבת – כפי קותתתונה עם אורי בנני, כן מושב במדורתקין, עלתה ולקחתי סיכון מראש שיורם לא יחויק מעמר כשר (ובשר בעמור 1)

ומשמאל, מאחור, עם חשר אברחם שריר ואשתו רבקה. בכל מה שנוגע לשר, ולא חשוב איורו שר – מיא תמיד

רצינית

Kinepio 14



וידאו טומסון דגם 510 🚆

טלויזיה טומסון

"מבצע מהסרטים"

בתקופת חמבצע', ינתן מנוי חיום על 60 קלטות של חלהיטים

החמים ביותר בעולם הקולנוע. בהתאם לתקנות הספריות.

בשיתוף בללץ ל חברה לחפצת סרטי נידאו. תשימה ארצית הכוללת סבר ספריות וידאו מובחרות, ניתן לקבל מיד עם הקניה בחנויות סוחרי לוריסטל חמולרים.

המבצע יסתיים ב־18,1,87, או עד גמר חמלאי.

יהונתן גפן

צמינים בוערים כנרות חנוכה, בעריירת־שריפה החיים נמשכיו

> ורו אולי מַרי סטיוארט בתפקה חדשה, או מרי הקדושה, אמא של ישו שפעם כחודש יוצאת עם רוח הקודש

שעמדו שם למטח, עם אבנים ופתים, תכנסת אורחים בטעון מזרוזי. אכל זה לא מרי, זוו לא מרי אזרמי

מרי אורווי.

עם מדכא מול עם מדוכא, פינועים, אירועים, הרונים ופצועים, אבל זה לא מרי, נה לא מרי, זה לא מרי אזרחי.

> לטיול מסורתי בין צמיני השטחים. אבל זה לא מרי, זה לא מרי, זה לא מרי אזרחי.

> > זה גם לא מחאה, בודאי לא שנאה, רק קבלת פנים של אוכלוסיה משוחררת לצבא תמשחרר. וזה לא עניינך, זה לא הילר שלך שיורה באויד ותורג ילד אחר. אתה חייב להבין שהמנטליות של מרי, שונח מהמנטליות שלמ, אחי. ווח לא חיא, וח אולי מדי אחרת, אבל זה בטח לא

אמרו שירד המתח, שוטרי משמר ווגבול עשו עכודה טובה בשטח, תשאלו את תושבי בַּלְאטְת, הפתום והנכים,

וה שוב תתקשורת שמעוותה את האמת, ואין לה מושג מינימלו מי זאת מרי החיא, ואיך היא בכלל נראית.



בלב הרוכע המוסלמי, זה שיא הגועל. דיווחיהם המלוקקים של העתונאים שתפסו קרביות וחררו עד לפנטרום של המפגניה שירקה אן שאתה לא הולך בימים אלה אתה שומע לציונות כולה ישר בין העיניים, ר-300 שוטרים שמרו אותו דבר: "צריך לטלטל את הצכא". אן: "זה לא רק הצבא, זה כולם, צריך לטלטל את כל מגעיל אהז רוצים להיגעל יותרו 12 מלצרים

החברה שלנו, לפני שיחיה מאוחר מדי". ויש חילקו פיטריות פטולאות בטוח. פיטריות ההיסטריה כאלח שמרחיקים לכת עד כרי: "צריך למלטל את של גאולה כהן ממולאות במוח של שוסטק שאמר ואמדינה, יש לנער את המדינה ניעור הזק ויסורי". שהמטבח נהדר ויש גם תנור חדש. בחילה רצינית אהן בסימפרויונים עמוסי מלים שלא אומרות כלום, רוצים להינעל עור קצחז שלמה גורן ברוטב מאיר אתח שומע שוב את סיסמאות הגיוס הירועות

"חכתובת על חקיר. הכתובת על הקיר...", ואתה לא יורע אם זה תרגיל או שוה על באמת הקעם, אתה עומר משתאה מול כל ממליצי הטלטול השונים שסיסמתם "טלפול עכשיוו", ותם מתים לגער אותנו כאילו אנחנו איזה עץ פרי בשל, בטרם קטיף. מרינה עתירת השומן מהחי ומהמת גם יחד, המכה את הדת שלמה בוכה מול מרכוי הבכי ומתניסי היאש, כל כך מעוניינת שמישתו, לא חשוב מי, יתן לח איזה בומבה היהודית לבריחת הועה עם פיטריות ממולאות במוח בראש. מרינה קטנה ונכוכה, שהולכת בדוד לא סלולה, זריבת כותל במיץ מווזות, ואת הציונות לארוואו ממש מתחננת שמישהו יתן לה סטירה מכל הלב. שחיתות רומאית בצל משמר כבר, ברוטב משמר יש מתנדבים: הגבול, שעשה עבורה סובה כשטח.

שיא הגועל

עם, כשהארץ חיתה קטנה ומבחיקה, היו הרבה כריחות שהתקילו בימה זה שיא החוצקה" מה זה שיא הקמצנות" וכו'. המשיב היון אומר ימוהי ואו מקבל את המאנציקיין של הברתו אבל רק עכשיון בשאנחנו ארץ נרולה

נגדנו. פשע נגר וועם היהודי, שאורי אלפיים שנות

גלות וארבעים שנות התיישבות, החלים לחקוע מוחה ברושב יפאני בגרונם של הערכים, ובמצפונם העמום לביבות של חימורים. רשלא תעיוו לטלטל אותי, כי אני אפיא.

זה לא היה אקט מגעיל רק נגר חערכים, אלא

ועצוכה, הנענו כנראה לשיא הגועל. סופגניה שמנה

רוצים להקיאז רפול אמר שאם שרהל'ה לא

חנוכת הבית הפרובוקטיבית של הסופגניה,

נפנסת גם הוא לא נכנס. במבואות ביירות עושה רושם

שהוא היה נכנס גם בלי שרהלה.

רופא מפורסם אשר טיפל בהצלחה באישים מפורסמים מכריז: "הימנעו מתרופות"

# ולהישאר

מאת ניקול קארפאנטייה

מדוע המזון הוא התרופה הטובה ביותר וכיצד לזכות בבריאות איתנה ובחיוניות שופעת?

#### התחדשות הרקמות הטבעית

יותר מ-40 שנה של עיסוק ברפואה לימדו את ד"ר כילר, כיו "התרופות הטובות ביוחר אינן מרופות כלל, אלא המזונות שאתה אוכל".

וכך הכריז הרופא המפורסם: "גם אם היית שבר-כלי במשך 20 שנה, 30 או 40 שנה, יוכלו הרגלי אכילה חדשים ונעימים למלא אותך אנרגיה. להמריץ את חיוניותך ולהעניק לך בריאות מוצקה.

לעתים קרובות, תוכל לטפל במחלות רכות ושונות על־ידי כך. שתקפיד אך ורק על הדיאטה, אשר תיקבע לך לפי ספרי, והמורככת ממאכלים רגילים הנמצאים בשימוש יומיומי, אשר מסייעים לגוף לפלוט מתוכו את חרעלים החורסים את הבריאות י"

#### ד"ר בילר: "מאכלים מסויימים הורסים את הכריאות; אחרים משקמים אותה."

ד"ר בילר מספר, כי הגיע, על סמך נסיונו המצטבר, לשלוש מסקנות

בסיטיות: לא החיידקים גורמים למחלות, כי אם ההרעלה המגוונת את התאים, פורצת את הדרך להמרבות החיידקים. השימוש בתרופות מזיק כמעט בכל מקרה. החרופות גורמות לחופעות לוואי מסוכנות, ולעתים אפילו למחלות

המחלה ניתנת לריפוי על-ידי שימוש מתאים בחזונה נכונה. קביעה זאת נדמית אולי פשטנית, אולם אני הגעתי להכרה בכך, בעקבות מחקר מעמיק בתחום מורכב ביותר, שהוא -הכימיה הקולואידית של כלוטות ההפרשה חפנימית.

#### האם אתה יודע את הסוד-

ינמיח? הסור אשר יעניק לך עיכול "קלי כפי שרצית שיהיה לך חמיד ו כיצד לאכר קילוגרמים ממשקלך ולהגיע למשקלך האיריאלי ז כיצד לסייע לפעולחן התקינה פל הבלוטוח שלך? כיצד יכולות הנשים לעבור את תקופה המעבר בסבל מינימלי וללא חרופוח? אלו רק דוגמאות מעטות מחוך שלל העצות המעשיות המוכאות במסר. רכוש אותו וקרא כו ללא התחייכות

#### ספר גדול, שבו 18 פרקים

הגוף - סדנח תיקונים \* העיכול: קו ההגנה הראשון בנד המחלת \* הכבר: עו ההגנה השני נגך המחלה \* כלוטות ההפרשה הסנימית: קו ההגנח משלישי נגד המחלה \* גופך בעיני הרופא \* תכולסטרול וכעיות הלב \* החלבונים לולים להרוס את הגוף 🖈 דיאטה של רקות לשיפור הבריאות \* חלב ושמרים, מזרן וכתרופות 🖈 כיצד להמנע מהצטננו ★ כיצר לטפל בקצרה, בטרשת העודקים. בקדחת השחח, בכיכים, כסוכות, בחצבת

ד"ר בילר: "תנו לטבע לטפל בכם"

במקרים דחופים" - אומר ד"ר בילר "ובהזדמנויות חריגות ונדירות. לעומת זאת, השתדלתי לרשום לחולים שלי תרופות־נגד שהטבע העמיד לרשותנו. ספרי - יהמזון הוא התרופהי - מלמד אתכם, מהו לדעתי המזון הטוכ ביותר שיכול לשמש גם כתרופות הטובות

#### המקרה של אשה בת 55

האשה סבלה מדלקת מיפרקים. (ארטריטיס), מיתר לחץ דם, מנדודי-שינה ומעודף משקל. כיום היא כריאה לגמרי וחזרה למשקלה הנורמלי. תוכלו לקרוא בספרו של ד"ר בילר, כיצד היא הגיעה למצב זה, כאשר התרופות שהיא השתמשה כהם לא היו אלא מאכלים פשוטים. אותן שיטות פשוטות עצמן, של חזונה נכונה, ריפאו גם גבר בן 61, שהיה מרותק למיטתו במשך יותר משנתיים עם עודף נוולים שהצטכרו ברגליו ובבטנו. אשה כת 58 שסבלה מהתנפחות הזפק. אשה שסכלה מיתר

לחץ דם וכן הלאה. ד"ר כילר מצטט דוגמאות רבות אחרות של חולים שהוא טיפל בהם, אך ורק כעזרת מזון מתאים (חולי סוכרת, טרשת העורקים, בצקת, קצרת, כיבים, תפקוד לקוי של הכליות ושל הכבד, הודקנות מואצת, שיבושים בפעולת הבלוטות, וכדומה).

#### עדותן של שתי כוכבות

מפורסמות שד"ר בילר טיפל בהו <u>גלוריה סוונסון</u> (הכוכבת המפורסמת של שנות ה-30): "סכלתי ממחלה רצינית. התייעצתי עם 4 דופאים גדולים. כולם פסקו: דרוש ניתוח. ד״ר בילר ריפא אותי בעזרת דיאטה פשוטה״. <u>גרטה גרכו (השחקנית הכלתי נשכחת) ו</u> אני בטוחה שספרו זה של דייר בילר"

אחריות סמרים שיוחזרו תוך 30 יום, כצרוף החשכונ־ ית/קכלה - יוחזר מחירם (ללא דמי טיפול ומשלח) - תוך 10 ימים, מתאריך

#### קבלחם במשרדנו.

### שים לב!

כדי לקבל ללא דיחוי את העותק שלך, שחוכל לקרוא בו 30 יום ללא התחייבות כלשהי וללא הנאים, כל מה שעליך לעשות חוא לגזור ולשלוח את תלוש והזמנה שלהלן.

כיצד תוכל להעזר כספר זה ולחפיק ממנו תועלת רבה

של התרופות הכימיות".

כאשר תקרא בעיון את מפתח הענינים שבספר, מתחילתו ועד סומו, תגלה כן־רגע תיאור של מחלות רכות, חולשות, כאכים, אשר יתכו שפגעו גם בך. פתח את הפרק המצוין

וראה כיצד ד"ר בילר מטפל כאותם

יכיא הצלה גדולה לאנשים רבים,

במאבקם נגד המחלוח שהם טובלים

דעתו של רוקה צרפתי

"הספר 'המזון הוא התרופה' הוא יוצא

מן הכלל. נתחי אותו לכל אחד מילדי.

הייתי מודאג כבר זמן רב מן הרעילות

תחלואים ללא תרופות. "כאביך, סבלך ומחלתך נובעים מתזונה מוטעית ומשימוש

בתרופות כימיות" (מתוך ספרו של ד"ר בילר)

מעולם לא היה ספר כה חשוב ומשמעותי עבורד! ספרו של ד"ר בילר יגלה בפניך לא רק את פרי יותר מ-40 שנות טיפול רפואי בעזרת מזון בריא. אלא - ודבר זה אולי חשוב עוד יותר - הוא ילמד

אתה חייב לעצמך את קריאת ספר זה (ותוכל לקראו ללא כל התחייבות אותך כיצד לחכיר, לחכין ולטפל אם לאחר שתקרא בספרו של דיר באותות המצוקה שגופך שולח אליך. כילר לא תרצה להחזיק בו, החזר האם לא היית רוצה להרגיש טוב אותו תוך 30 יום בצרוף החשבונית/ יותרו האם לא היית רוצה שידידיך יתפעלו ממראה פניך הטובז "לא רק קבלה וכספך יוחזר לך חוך 10 ימים, לאחר שחספר המרחזר יגיע לידינו. כל שתיראה צעיר יותר, אתה תיעשה

ד"ר בילר מכהן כפרונטור בקתרה

על-שם טילדן-וגר-בילר לרפואה

דיאטטית, כחסות האוניברסיטה של

קולומביה של ארה"ב. וכך הוא

שהטבע, אם ניתנת לו התודמנות.

היה תמיד המרפא הגדול ביותר.

לעתים קרובות. נמצאתי במחלוקת עם

רופאים אחרים המפטמים את החולה

כתרופות. מתישים אותו בסמים חזקים

ולבסוף נאלצים לרפא את נוקי

גם אם אינך מרכה לקרוא ספרים.

זאת ללא תנאים כלשהם ומכלי לכקש

ממך חטברים.

"אני מאמין באמונה שלמה

ניקול קארפאנטייה

צעיר יותר", מדגיש ד"ר כילר.

שי חינם! שלח/י הזמנתך תוך 10 ימים ותקבל/י ן לשמור על בריאותו" - אותה תוכליי שי חינם את החוכרת של ד"ר ו'אן לשמור גם אם תחליטעי להחויר את מארק־ויולה - "מה עושה רופא כדי הספר.

חסמר מתאים לנשים ולגברים

ניחן לרכוש את הספר גם כייפרונתי - דיונגוף פנטר, חיא ובתנות מספרים של עלינת - ככר תפרינה, תיא או ברואר באמצעות התלוש. קיראו את ספרו של ד"ר הנרי בילר -ללא כל התחייבות

(כתוקף ל-21 יום). חלוש הזמנה זה יש לנזור ולשלוח לפי הכתובתו הספרים השימושיים בהוצאת "גימל" ת.ד. 16187, תל־אבים 1161 - טלפון 236293

כן, ברצוני לקבל ללא התתייבות את הספר "חמזון הוא התרופה" מאת ד"ר בילר אם ארצה לשמור את הספר ברשוחי, אעשח כך. אם לא - אחויר אותו לכם. כצירוף החשבונית/קבלה, תוך 30 יום ואתם חתדירו לי תוך 10 ימים, אח הסכום ששילמתי (פחות דמי סיפול ומשלוח) - זאת ללא חצות כל שאלה בפני. אני מצרף בזה טך 35.40 שיח (32.90 שיח מחיר הספר + 2.50 שיח דמי טיפול

• עקב עיכובים ברואר יש לקוות כחשבון שחספר • הציקים יופקדו על־ירגו רק עם משלות הספר.

וכשאני מבקשת משוסטק שיספר קצת על גנני

וכל. ושלום". ומניח את שפופרת הטלפון. האצר היה, מבחינתה, אתנר מקצועי. או עוד לא היק שם טלוויזיות צבעוניות ומעמר המשרר היה נפול המרוגה. כך גם של השר. היום אומרת גנני: "היו לו, לארידור, הצרדים היפים שלו. למשלו הוא את הכו ואינטליגנטי". כאותה תקופה היא השתמשה . ננישויים קצת יותר אמוציונאליים, כמו "איש חם. אדם רגיש" וכנון אלה. חבל, היא אומרת היום, שלא המיק הומן לבנות ולעשות יותר במשרד. אבל ארידור תתפור, והיום גם הוא מסרב לדכר על גנני. הוא שניו: "בכל כתבה כותבים גם דברים טובים וגם תים אני לא מעוניין שרברים רעים שיכתבו בכתבה,

להיות שם בכלל".

כן. כאופן עקרוני אני לא משתתף בדברים

יוומו לי, למרות שלא אמרתי אותם. אני מעדיף שלא

שאני שואלת את גנני איך זה שכל השרים שעבדה איתם אינם מוכנים לומר מלה בשיכחה או בגנותה, משיכה גנני שהיא חושבת שהם צורקים. שהם לא צריכים לרבר. פש הא לא היתה אומרת מלה לולא היתה נאלצה. ה לא נושאים שמדברים עליהם. זה נושא שבין השר לובר שלו. נושאים שהשתיקה יפה להכ".

אבל יש מי שכן מוכן להתייחס לכישוריה מקצועיים של גנני. גדעון ריכליו, בעל חברת "כנס", עד את גוני שנים רבות. עוד מהתקופה שעברה אצל יף, פכחינה מקצועית, הוא מציין, הוא מאוד מעריך שתת. היו תקופות שחשב להציע לח להשתלב

#### דרא לא תגינה על מדיניות החיירוח, אלא על העור "ענוסע לחו"ל

משקו. היא אשת יחסי ציבור מעולה. נאמנה בצורה לחי רגילה למי שהיא עוברת איתו. השרים שהיא שה אחם לא יכלו לחלום על עוזרת יותר מסורה

מו שלא מוצא זון בעיני ריבלין הם יחסי ווציבור אוא עושה לעצמה. "כל אחר יורע מה היא כריוק שלה, וכמה ילרים יש לה, ושהיא לכד. היא דואגת פין שתופיע איוה תמונה שלה. כולם יודעים איך מא מתלכשת ואיך היא נראית. זה דבר שלא צריך ימן על דובר, זה לא צריך לעניין אף אתר. ויש בוה לה לפנם מכחינה אתית, שמלווה אותה לאורך כל

ווא צחק מאה אחוז, חגיד גנני, ותוכיר לי בפעם שי יודע כמה עד כמה התנגרה לראיון הזה. "אני היודע שהובר לא צריך לעשות יחסי ציבור לעצמו. ל מבו עלי כאשה ראשונה במשרד ממשלתי, לא לא נשואה. אח"כ כתבו על המעמר שלי לשד האצר ועל ספרי השירה שלי. וכשהייתי וכח משרד הבריאות בשלחתי לתומיע בשלוויזיה מנות בניסה חופשיתי לדבר על מימגאי ועדית מחה על בית החולים 'מורע'. אף אחד לא היה מוכן שני ולהגיד מה באמה קרה שם. ואני הוריתי שלים ודברתי על דרכי תיקון וגם בנושא של

מאבקים עקרוניים, ניהלתי באופן ציבורי מאבקים שחשבתי שהם צורקים. נלחמתי כאשה לוחמת על הא אומה "אני מצטער. אין לי כל אפשרות לרבר. זה נושאים עקרוניים". בהמשך תניד גנני שבארצות־הברית, למשל, "הרוברים הם כפרונט. השרים יוצאים קרימה רק בדברים גרולים ומשמעותיים. ובכלל, ראית אותי בארבע השנים

האחרונות בצילום בעתון עם השר שליז". בעתון אולי לא, אבל יש הרבה אנשים שמוכנים להעיד כשבועה שאת פניה של גנני הם מכירים כמו את אלה של השכנה מהדלת הסמוכה, וזה רק מהפעמים שהציצה מעכר לכתפו של שריך בטלוויזיה. איך זה, אני תוהה, אם היא דוברת כל כך מוכה,

יש לשר שלה תומית כליכך גרועה? "השרים שהיא עברה בשכילם הצליחו להיכשל בציבור מבחינת התרמית שלהם, למרות מאמציה", אומר לי כתב ותיק, וגנני עוברת: "את טועה מאוד. יש הערכה רבה למה שעשה השר כשר התיירות. גם כתקשורת וגם בציבור. היום ברור מעל לכל ספק שמי שקידם את נושא התיירות לענף כלכלי ממררגה ראשונה, הוא כאופן אישי השר שרירי. נושא התיירות, היא תסביר לי, הוא נושא קשה מאור ל"מכירה". שהרי זה לא חרשות. ובכל זאת, כל הכתכות, גם כרדיו וגם

בטלוויזיה, הן דיווח חיובי. אני מזכירה לה את הרימוי של השר. הבריחות. הנסיעות הבלתי־פוסקות לחו"ל. הכן שלומד בפנימיה באנגליה. אישתו שמנהלת את המשרר.

גנניו "אנחנו לא מוכרים את השר באופן אישי, אלא את העשייה שלו. ובכל מה שקורה בנושא המשרד, הקרדים ווא של השר. וזה לא נכון שהוימוי שלו נמוך. אגחנו נוסעים פעם בשכוע לכל מיני משמות, ואת צריכה לראות באיזו הערכה הוא מתקבל .. נרקיטים (טבעיים).

> חוץ מנושא הנסיעות לחו"ל, גוני לא מכירה שום ביקורת על השר. להפך. לדעתה מעריבים מאוד את עבודתו כשר תיירות ובמיוחר כשר משפטים. היא תאמר שקשה מאור, במרינת ישראל, שתחיה תרמית טובה לאיש ציבור. "זו ארץ קטנה, עם מעט מאור אמצעי תקשורת. אם משהו נכתב באחר העתונים, כל הארץ פוראת את זה". והשיטחיות, הדיוות הלא־אמיז. הרוע. היא הלא מכירה את התקשורת. כמה אנשים לא רציניים עוברים שם. "כשחיינו באנגליה, כל העתונאים שסיקרו את הביקור של שריר לא שאלו על המסגש עם שר המשפטים האנגלי, על הסכמים, על מה הם שאלוז על הבן שלו. בשביל זה נסענון זו

תקשורת רציניתו" אני שואלת על חבן שלו. זה עניין לגמרי אישי, היא תגיד, ותסרב לגמרי

## המראות, נחיתות

תנובה לביקורת על וסיעותיה התכופות של גנו: לחו"ל הוגשה הרשימה הכאה:

1984, מבמבר, 8 ימים צרפת ואנגליה, ביקור ממלכתי.

אין וטיעות. 1985 1986, מרס, יום אחד במצרים, ביקור ממלכתי. -1986, אפריל, 4 ומים נרמניה, ביקור ממלכתי. 1986, מאי, ז ימים יוון, ביקור ממלכחי. לופון יוואר, איטליון ביקור ממלבוני. ל 1967, וובמבר, אירופרן וארח"ב, ביקור ממלכתי.

להתייחס אליו. היא רק מכטיחה לי שאם העתונאים היו מכירים את כל הפרטים, הם לא היו ממהרים

מספרת על העבורה שלו, על העשייה".

עכורת הנמלים שלה מתחילה ככל בוקר בשעה מוקרמת בלשכת שר התיירות. חדר קטנטן עמוס עציצים ירוקים, מפות רקומות בצבעים חמים, כלי

"אסור עיהיו בעבורה יחסים אישיים ורומנים. אז איפה את כאשה, כאדם?"

אליו עשרות אנשים, אנשי המשרד וחכרים שעברו בסכיבה. הם יעקפו בחופשיות את השולחן, יחכקו אותה, ינשקו אותה. היא תציע לום מהקפה הפתקרו על שולחנה, מחסיטת הסיגריות הפתוחה לרוווזה, תשאל אותם בהדכה אינטימיות ותום "מה הענייצים" וכשהם יענו, היא גם חקשיב. תוך כדי כך השיב לעשרות שיחות טלפון ותחלק בחביבות הוראות ל'מיכוש' (מיכל) ולאה, העוזרות שלה, תנסח הורפות לעיתונים.

"אנשים, או שהם מתאהבים בגדולה, או שהם שקפצה למשרך כי עכרה בסביבה, ומספרת

בשלוש וחצי אור חצהריים, בדרך למשרד

19 Blaesio

לפרסם את העניין.

געי ושר הבריאות דאן אליעזר שוסטק. "ושלחתי לדבר בטלוויויח על מימצאי ועדת החקירה על ביה"ח 'מורע'. אף אחד לא היה מוכן להופיע ולהגיד מה

באמת קרה שם".

למען הרימוי האישי של השר היא עושה הרבה מאור שיחות אישיות. היא מאמינה גרולה בקשר עם מעצבי דעת קהל, עתונאים, עורכי עתונים וסתם אנשים. מספרת על העשייה היומיומית שלו. רואגת להרבה מפגשים עם קהל. 'אנשים משנים את דעותיהם בעקבות מפגשים איתו. יש איזו בעיה בחיצוניות שלו שגורמת לנחק עם אנשים. הוא לא שר שמתרועע עם כתבים, שיושב במזגון הכנסת מוקף בעתונאי־חצר. הענורה שלי היא עבורת נמלים יומיומית שבה אני

נחושת ושולחן כתיכה ישן מעץ ועליו זכוכית. כתואת לוכוכית עשרות פתקאות, בכתב יר, מורפסות, תלושות ביר גסה, כחובות בכתב ילדותי, קטעי שירים, תמונות, רישומים קטנים. כולם מסוררים כאילו ביד לא מכוונת כך שייפנו אל היושב ממולה. להקל על הקריאת. על תשולחן אגרטל קטן עם

משך השעות הארוכות שתעשה במשרר יכנסו

נשכרים ממנה. אני מתאהבת בה", אומרת לי חיה אסתר, משוררת וציירת, רמות ירושלמית יוצארידומן שבגילגולה הקודם – רבורה בעצם היתה מלך. כשגנני תיכנס לפגישה עם השר תשרבט חיה אסתר קווים מעוגלים על פיסת נייר. מעל השירבוטים תכתובו "לרבורה לה - מחרוח, מהשפע, משיפעת הווח, מהמרחכים", ותצא אל שפעת המרחכים. כשגנני תחוור, היא תחתוך בתשומת לב את החלק הכתוב ותכנים אתו בזהירות מתחת לוכוכית שעל שולחנת. (כשפניו אלי). תוך כרי כך חיא מרברת עם משרד המשפטים, מנסה לארגן פגישה בין המיקלימות לבין היועץ המשפטי בעניין חילוקי הרעות כפרשת דויסר גרות, "אחרת הסיעור הוח יתנלגל כמו כדור שלג: וצריך לטפל בסיפור הוה מבחינה התקשורת,

היא אומרוו למי שמקשיב מעברו השני של הקר. חמשמטים, היא תתנצל נפני נחג המוניות שויא לא יושכת ליודו. "וח בגלל חגורת הבסיחות, או אל (ולמער בעמוד הבאן)

# ומוום הדבורה

(המשך מהעמוד הקודם)

תייאלכ, אה"?, תשבש בפינוק ותוציא את כלי האיפור. הוא לא נעלב. הוא אוהב אותה. היא ערנית וסקרנית ומתעניינת וקשובה ותוך כדי כל זה גם מתאפרת בקמצנות. כמשרך המשפטים, בחדל רחב ואפור עם שולחנות פורמייקה וארונות עץ צפופי ספרים ותיקים מדברת גנני אולי בפעם העשירית היום עם כגה עמום. "מי זהו", הוא שואל כשמרים את השפופרת. "קראפי", היא עונה, "ואתה: אריק שרון."

היא מגדלת לבר את ילדיה, וזה קשה להיות לבר, היא אומרת. כמעט כלתי אפשרי. "זה כמו מלחמת עולם אחת גדולה עם המון הרוגים ופצועים. ובכי. מלחמה שמתחילה בכוקר ונמשכת עד הערב ולעולם, בעצם, לא מסתיימת", וכנושא הגופגי, המיני, צריך להקים מחיצות. "אני מהיוה איום על המון נשים. אני אשה שתיה לבד, וללא קשר למה שאני משררת, מאיימת על כל אשה נשואה. אם אני רוצה עכודה נקיה, אני מוכרחה להקים מחסומים. וזה מכיא אותי לחיים אישיים מאוד סשים. עד כדי סנפנות. אסור שיהיו בעבורה יחסים אישיים ורומנים. או איפה את כאשה. כאדמז ברגע שאני מראה קצת חולשה וקצת רגשנות, מתיחסים אלי כזילוול. אומרים: אל תתנהגי כמו אשה. אל תהיי היסטרית. אכל כשמנצלים את התכונות החיוכיות שלי, כמו האינטואיציה והיכולת

לראות מצכים סבוכים, זה טוב. זה כסרו". אשת ברול, קוראים לה, "היא תוצר מאוד בוטה של מוסד הרוברגת", אומרת לי עתונאית. "היא תמיני נוכחת בראיונות עם אנשים שהיא הרוברת שלהם, ועתונאי לא תמיך צריד או רוצה שהדוכר יהיה נוכה בשיחה. נוכחות כזו אולי מקובלת בצבא. אכל לא במקרים כאלה. והיא יושבת לפעמים ליד השר כאילו

פתרונות מקוריים". זה נכון שהיא קרובה מאור לשר, בסרר". ושהוא מתייעץ איחה בנושאים שונים. אבל, מוסיפים

היא היועצת הבכירה שלו. והיא לא".

מתחים עם השר, כשאנשים גימו לסכסך והעבירו מידע היא לא מתייחמת לשירים של חברים שלה.

ילדים משגעים וגם עשתה קריירה ונוסף לכך עוד את מפריה, 10 שקלים העותק. מתעסקת בשירה – זה כבר יותר מדי.

אישית לא מכירה מישהו שלא אוהכ את גנני. בכל מוכנה לעזור. גם מתוך שיריה קיבלתי את הרושם לתאר את רבורה גנני". שבררך־כלל רואים את הצר הלא נכון שלה. חושבים

נציגים המייצגים את ענייני העדה. אנחנו

כדרווים ערין לא הצלחנו לגבש את הכוח שלנו להוות

כוח פוליטי כדרוזים, זה טומן בחוכו סכנה. כי אני רואה

טכנה במצב של אנחנו ואתם, של קרע, של ניכור.

מכאן נוכעת החלטתי, מאז היותי ראשימועצה, להיות

גורם פעיל במישור הארצי בפוליטיסה הישראלית

ולפעול במסגרת תנועת העכורה". אפילו אחרי

ששמעון פרס, כראש ממשלה, ערך פעם כיקור בישובי

הצפון ופסח על כפרי הררוזים. סלח טריוי לא קיבל את

רין התנועה וחקף את ראש מפלגתו בתקשורת. הוא

רמו לפרס שלא יפה להפלות בין רם לרם. גם הכפרים

הדרוזים טובלים מהפגזות, וגם תם שולחים את בניהם

לצה"ל, ולא מעמים מהם נפלו במילוי תסקידם.

יש כג'ולים שכונה לחיילים המשחרדים, גם היא

במילואים.

לחץ פוליטי כמו ש"ם למשל. מצר שני, ברגע שנהיה

שהיא הרכה יותר קשותה מאשר היא כאמת". ודובה כלישכת השר יודעים לספר ש"הקירבה של גנני לשעבר אומרת: "הסיפור שלה הוא סיפור אנושי לשר והעוברה שנהמכה יועצת שלו במצבים בעייתיים שגובל בפתטיות. כשאני רואה אותה בא לי פשוט נובעת מהחוכמה שלה, ומהיכולת שלה למצוא לחבין אותה, להגיד לה 'תרגעי, תרגעי, הכל יהיה

לגנני חשוב מאוד שיכירו גם את הצד האתר שם, היא לעולם לא תשתמש כזה כדי להתפאר שלה. שהיא לומדת קבלה ו"משקיעה בזה הבוך", שיש ולהאריר את שמה. "יש בינינו יחסי עבורה טובים לה קשרים חמים והדוקים עם אורי חחד ועם הדב מאור", אומרת גוני. כך, כעצם, היו יחסיה עם כל ליפשיץ ואפילו עם מישונו ממאה שערים שמביא לה השרים שאיתם עברה. "ככל מצב, ומה שלא יקרה, לשבת חמין וגפילטע פיש. בשבתות היא יורדת לבית ובעולם הפוליטי סורים ויקרו דברים, מערכות יחסים ג'אלה או לחברון, שותה קפה עם חברים ערביים עם שר הו סבוכות ורגישות. ולעולם, לעולם לא מטתונכת ברתובות. ויש השירה. שלושה ספרי שירים אשתמש במשהו שראיתי או שמעתי בעבורה, כדי – האחרון, "גלימת המשי" – יצא לפני מספר שבועות. להשיג משהו. מערכת של רובר עם השר שלו היא דליה רביקוביץ עזרה לגנני לכתור את חשירים מערכת דיסקרטית שחייבת להישאר כוו גם במקרה שפורסמו בספרים. על השירים של גנני היא לא מוכנה של מוות, או אסון, או פשע. וככר הייתי במצבים של לרבר. לא, לא כגלל שהיא לא חושבת שהם לא טובים.

בשמונה בערב, במועדון "סקום" במרכז ירושלים יגידו שהיא בוטה, שהיא וולגרית, שהיא קורא המשורר יעקב יעקב משיריה של דבורה ננני. על משתמשת יפה מאור בעוברה שהיא חיה לבר ומגדלת - קיר לבן תמונה של זאב ו'בוסינסקי. סביכ שולתנות את ילדיה בכוחות עצמה. ויש גם מי שאומרים דברים - פורמיקה חשופים שבמרכזם צלחות פלסטיק עמומת אחרים לגמרי. שיש פה אלמנט חזק של קינאה. של ביסקוויטים יושבים אנשים כפופים, חרושי קמטים. חוסר פירגון. אשה שהוכיחה את עצמה מבחינה כמרכז החדר תנור נפט ישן, נשים מתממות כו ידיק מקצועית, שלא צריכה מאצ'ו לידה, שגם גידלה שני העמוקות בסרינה. ילדיה של דכורה מוכדים לנוכחים

גנגי, בסבלגות רבה, עונה על שאלות של סהל "היא נענשת על זה שהיא מצליחה", אומרת אהר. שבועיים קורם לכן, במועדון הירושלמי של יוסי המשוררת רליה רביקוביץ. "אשה שמגלה עמרה של אופק, עם כוסית שמפניה כיר, מוקפת ומלוטפת בחברי חוסן, שלא מפילים אותה בקלות, נוטרים לה על זה. כנסת, אנשי תקשורת ופקידי ממשלה, ברך אותה השר לא אוהבים אשה שיש לה שתי מוכירות". רביקוביץ שריר בחום רב על צאת סיפרה התרש. הערב, כמועדת "סקופ", אומר בעל המוערון למאזיגיו העייפים וקשי אופן לא כאלה שמכירים אותה מקרוב. "אני מכירה רק היום: "ואב ו'בוטינסקי כתב באחר מספריו שהאשה אנשים שאסירי תורה לה. היא חברה טובה שתמיד ארוגה מחוטי משי ופלרה. אין הגדרה יותר טולעת מוו

סיור בג'ולים שמעבר לרוצב הפרחים ופנסי

הרתוב המסוגננים, מזכיר בישר מאחורי הקלעים של

תפאורת סרט קולנוע. מי שועכין זורמים ברתובות הצינורות שנועדו לתשתית רשת הביוב החדשה

מוטלים בערימה כיון שלא הספיק הכסף לטמון אותם בארמה. עוד יש לו תרבה מה לעשות בכפר, אבל אנה

לו הררך לרוץ לכנטת ולהתמודר על חמנהיגות הפוליטית של העדה הדרווית. הוא רואה את

המכשולים, בעדה ובעיקר במפלגה. "אני צריך

לחתמודד מול מוצוות, מול גושים, מול תקם ומושבים.

לא קל לשריין כרשימה מקום לדרוזי במקום לעוד

עסקן מתל־אביב שיצביעד בשבילו אולי אשתו וילריו.

הם לא תופסים שאני אלכד אחרי את העדה תודוויה.

ש־65 אחוז מהרווזים הם אנשים בני גילי ואני מייצג

לבין עצמם, כלפי חוץ לא כולם יעזו לתמוד בו.

בפועל, סלח טריף מאיים היום על יותר מדי בעלי

אינטרטים בערה הדרוזית, ולא מספיק חוק כדי

להישרד במערבולת הזרמים המתנגשים שם פתחה

לפני השפת. יודעי דכר בעדה ומתוצה לה תוששים

שמרוב התלהבות עצמית תוא יחנוק את הקדיירה

כך: "סלח רץ מתר מרי, ועלול לשכור את הראש בקיד.

הדרוזים לא אוהבים את משפחת שריף, וכי שאוהב

העבורה יכולה לעזור לו הרבה אם היא עושה חשבון

לטווח ארוך. חיא חייבת לשריין לו משם כבר ככנסת

יצחק בן חוריו

כעור שתים שלוש שינציות.

גם אם אותם צעירים מוכנים לחתום עליו בינם

מהערכים".

אותגשי שלהם".

בג'ולים לברן משרתים כצח"ל 120 כנים מתוך 720 הציבורית שלו בשרם עת, אם ינשה לחדים ראש מעבד

המשפחות. לכתבים חוזר טריף זמזכיר שהוא סרן לרמוע הנוכחית. איש ציבור יהודי מוכר הסביר זאת

בקודות ציון על צומת ווקימות והנילוול. יש לה קשריעין אותו צריך להביד לו לדדת להילוך נמוד ולעווב מו

סימה קדמוו

מערכות דיון ענייניות בוועדות ובכפר בכלל. כשהיה צריך לשפץ בית תפילה, כינסתי את הוקנים ושאלתי לרעתם. כשצריך לכנות ספריה, אני קורא לצעירים ובודים מה הם אומרים. השיתוף של התושבים סייע".

טריף: "למרות ששר האוצר אמר שאין חקציב, עם הווילות במצפה טליאל הסמוך, ורברים שרואים אפילו את הדירקפוריון של השקים. אילו היה קוויל

עולמות מתנגשים בג'וליס רווח אלקטורלי. כל חוכות הישוכים הררווים לא קולות. זה תופך אותי לאזרח ממדרגה שלישית. הלה עד שיצאה האמת לאור כירסמו הייסורים עשרה קילו – מגיעים לחוכות של העיר צפת. ככולם יחד הגרעון - בסיגה איומה כיחס לדרוזים. דורשים מאתנו את כל

מסתכם בחמישה מיליון שקל. כשאתה מביא את זה החובות כמו היהודים. נותנים לנו זכויות פתוח טריף: "כשנכנסתי למועצה, לא היה תקציב, לא בפרופורציה לחובות התק"ם והמושבים ועיירות היה כלום. רק חמישה עוברים והממונה על המחוז אומר הפיתות, אתה פשוט נכהל מהיחס המולול. אף אתר לא שזה מספיק. כל קול שהית ככפר נגר הפיתוח, דרכתי - חש כאסון שהולך ומתקרב מהזילזול הזה. ואני משתמש צליו והמשכתי לעכור. היום יש 40 עוברים ווה חצי במילים קשות כי זה לא יכול להמשך ככה. אני מהתקן. היום זו מועצה כלי אופוזיציה אוטומטית, עם בישראלי חש שהכל עניין של לחצים". ם את דראיון חוח אתה מנצל להמעלת לחיוד "מה לעשות שאנחנו הררוזים לא מסוגלים להפעיל לחץ כמו הרתיים, ואין לנו בכנסת

סלה טריף חש היום את השינוי שחל בהתייחסות הכפר למעופו המהפכני. הוא כועס על המימטר הישרי שמתייחס אליו בקתת הושים, שמעדיף להשאיר אותם במאה שעברה. "עוברים עלינו בעיניים כל הזמן, כצורה מבישה", הוא אומר. "אני לא זוכר שהשגתי תקציב באופן ליגלי לחלוטין. כשהעשייה צריכה לעבור דרך אינוס המערכת לשלם בגרעונות – זה הורג אותי. זה משאיר כי טעם מריר. עלי לא יכולים לעבור, לא פקיד ממשלתי בכיר ולא זוטר. הם יודעים שלא יכולים למכור לי לוקשים. או מה אומרים ליו 'אתה צודק, מגיע לכם, אבל אין מה לעשות'. על כל שקל שאני מקבל, ישוב יהודי מקבל 11 שקל או 15 שקלים: וכמקרה הגרוע, אם זה ישוב מבוסט במרכז הארץ ~ 7 שקל. פי שבעה מאיתגוו ואני לא מרבר על פארקים ומרשאות ומחשבים לכתייספר, אלא על מחסור בחרדי ליכוד, על העדר ביוב בכפר ועל מאות בתים ללא מים

תן דוגמח ללוקשים שמוכרים לכם.

שרי הליכור החליטו לזרות חול בעיניים והדיעו על מכאן לא רואים משם. חומר לחשוואה ולמחשבה. סרית: סיכוייו להגיע לצמרת היו ברולים יותר. ממלנת תכנית מילולית, להשוואת הישובים הדרווים ליהודים. "45 זוגות נכנסו לשכונה לפני 15 שנה, זרס לפני הם הפיצו את זה בכלי התקשורת. שרים גם כאו לראש שנתיים חוברו לרשת החשמל. ואל תשכח שזו שכונה הערה ובישרו לו. עברו 7-6 חורשים מאן שהתכנית 'לחיילים משוחררים. בטל־אל המרינה נתנח חינם הבאה. את הריחירנדים תקבל מחבחור המוכשר החה אושרה, ואין בה למעשה תוכן. זה מעליב. זה פוגע עד קרקעות מהשטח של ג'וליט, וכאן יש עריין 60 כתים עמקי הנשמה. ואגי צעקתי המס כי ידעתי שאלו רברים בלי מים וחשמל. זו אפלקה בגלל אילוצים פוליטיים, ריקים. זהו ניצול ציני של גורמים פוליטים לעשיית לערבים יש יותר כוח מאשר לדרווים. יש לחם יותר

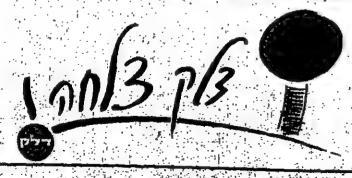
Bigggin 20



# סע לשלום. דלקול בנים.

אתח אוחב את המכונית שלך. אתה מטפח אותה, בודק, מנקה, אך אל תשכח את ה"לב". חמנוע שעובד עבורך נון סטופ כל הנסיעה. המנוע שלך צריך בריאות, צריך כה, צדיך שמן, תן לו דלקול 20/50. שמן בעל כושר עמידות ממושך יותר, שמן המסלק פיה וחלודה ומוריד את חום המנוע. שמן שחודר לכל פינה ומפחית את חשחיקה. שמן שעבר את כל חמבחנים ומומלץ ע"י יצרני הרכב.

דלקול 20/50 - שמן החיים של המנוע. סע לשלום ו...







המשרד: ב.ב.א. מפיקים, ישראליט 11 ח"א, (חבר איגור האמרגניט והמסיקים בישראל) סד. 231070, 239248, 231070.



מאת נילי פרידלנדר צילמה שי גינות בשיתוף רשות שמורות הטבע

# 49. דרך נוף כרמל

וך טובה לנסיעה חוצה את לתאר אותו כבביש המחבר גם את כלא הקק"ל חלונות על חווף למטח, מבט נהדר למוחרקה. אם פונים בה ימינה מגיעים שנות הברכל הטבעיים והנטר עת לית עם כלא דמון. הירוקות של האלונים כשהמבט מתה לעמק למטרה. לכיוון טבעון ושפר-פג לואח ירוק כל הזמן, זה היחוד של תן פף כומל. פעם קראו לה דדך היער־ ות צהי דרך עפר לבנה, רוובה ועבירה לגל רכב שעברה לאתרובה תיקונים ושר

פצים איתי נשם לא יהיה מה אבק. וון מנית ביכס המיושר, בין הכביש הקי ם התפחל שיורד מהבביש הראשי של פומל (משכונת אחוזה עד צומת אלו-קים לשה, צה הכביש עם הקרוניות. כאן מסים לדוך וממשיכים לנסוע בה כ־14 לם עד שעלים למנחרקה. הממור הברנד לתי במקום הכי נבוה בברמל. מכאן מכר פינה חדד ויוצאת קרוב לצונות אליקים ל בנים וארי מילח (ממחלף שרון ליקר שו אלא שהקטע הזה – בחורף – יבול לוות קבת תיפתקני ולא עביר לכל רכב. תן מן כדמל, שם קברע, משולטות בעדיר

מולאבים מהכביש המחיר ת"איחימו מוע בסולף וברון לכירון יקועם ונוטעים מאי מילו עד צומרו אליקים. מנידו ימי מלמן חשתם ומלמד. פנית שמאלה לכרי מל לכיוון המתחרקה ותכפר חדרוזי פחום בעולם, דלית אל כרמל. תושעים לביוון הבדבול רואים מיד שלט

לן פמפת לחניון שער הברמל, חניון מד במיחד עם שולחנית מאבני טלע ין תודשות תאודנים, לארוחת בוקר חתלם תצוצב בו גדול מן האחרנים הצי

ת שוושם במקונו שבו הדוישם בדור ת מבוד אל מבטור בנליל באומן לא ליאורכן רואים את השילוט הממנה ו עף כדמל, אבל ממשיבים לוטוע ז ט הפוח לקון ברמל (במרוזק 4.5

עלים לברמל בכביש יפחפה מזמן ות ובצונת דמון פונים שמאלה וגוס

ולים אדר, משפר 721, מושב כבר ריים שאינם ונושים זרעים אבל לפלבים הינה ביותר בארץ, ואמשר מתחדשים אתרי שריפה, כאן מתח יעתק

סימור האלוז:

צד המנור ניצב פסלו של הנביא, ומומלץ לעלות למרפסת הגג של חבניין כדי לה־ ביט טביב. תבניסה בתשלום צמע פתוח סלמן אבו רוכן, בן עוספיה וסגן מנהל משמונה בבוקר ועד 11.30, ובין אחת מחוו מרכז ברשות שמורות הטבע, מכיר לארבע. סגור בחג המולד. חג המסתא ויום בכביש למותרקח יש מזבלת לא חוקית פחתו. הסיפורים של סלמן וחשימוע הע־

של תושבי דלית אל כרמל, בושה למקום שמתפרוס גם מתיירות. מצאו מקום לד רוק ובל, במקום הכי מטוייל בכרמלו

אל דרך נוף ברמל מכביש נשר: לכאן מגיעים מהעמקים ומהקריות דרך ממצמר ברייהודה תודים לדרך ווף כרמל. נשר, מלמטה, ומכיוון חיפה והאוניברטי טה מלמעלה. כשעולים לכרמל בכביש של זיתים ושביל יווד לצימת חעמקים. מה נשולמי עץ קטנים, העסיעה בא – נשר הפניה לדרך מף כרמל היא משמאל. כאן האלונים גבוהים וזה סימן – אימר שתיות, הליבות קצדות ופיקניקים היא את השוות הימת קצדות ופיקניקים היא את השוות הימת קצדות ופיקניקים היא עו, וכך נפתח החורש הסבוך והאלון צומרו ואחדי שחוצים את נחל נשר, על הגשר, יש בקצח העליה זדך מנימח ימינה שמער ליח עוברים חוטי מתח גמה. יש דרך כור כר דחבה ונכנסים לנוף של שמצדת הטבע וללכת בדרך כמה שרוצים, ושהנהנ יאסוף ביש הראשי ופונים שמאלה. כקילומטר אשדותינור. מי שעשה את הטיול הוח אתכם אתר כך. והנה יש דרך שפונה ימינה בתנועה או בצופים יכול לחזור, להכיא את תתורים והילדים ולעשות אותו שוב

בדרך הקלה. לדרך אהראים רשות הננים הלאומיים, קק"ל ורשות שמודות הטבע. מעל לדרך, חניונים ויער נטוע של קק"ל מעורב בחורש הטבעי. מתחת לדרך, רק הטבע הנהדד של והתר הירוק תמיד. איזור שאותו הועיד איתוד רופין, אבי התתייש בות הקיבוצית בארץ לפני המדינה, לחיות שמורת טבע.

תנסיעה בדרך קלה ונותה. מניעים לחניון, למעלה, בצל אלונים שיש בן מים ושירר תים. מלמטה רואים את נחל יגור, לאורן הדרך עצי קטלב עם גוע אדום. מגיעים לשביל חיורד לינור ונקרא שביל חדרר זים" ובו יררו אנשי הכפרים הדרוזים על הברמל לינור כשעבדו עם התנוח במאבק שלות ולמינה. משם יש שילוט לחביון בין שעולה לשומנה למינה וש שילוט לחבר עדון נון כדמל שאודות ושלים לחבר עדון נון כדמל שאודות ושלים לחבר חבר קיבוץ ינור. בני בר המצווה של ינור שער שומרים על זקים עד לבביש המפוחל קק"ל אחרני נלעין ונגקוני בין שער:
מין שני ק"ם עד לבביש המפוחל קק"ל אחרני נלעין (או אורן חסלע) שער:
מין שני צווברים משמאל האים אורנים קו"

נשר האבן התורכי של חרתיה בצומת שמאלה מגיעים לכביש מוופח, שחור, העמקים, ועם קצת חיפושים רואים אולי שבו מגיעים אל המוחרקה. על המוחרקה מנור כרמליתי ישן במקום חבי גבוה בכד ע"י אנשי מע"ץ בעת הרחבת בניש צומת מל, שבו לפי המטורת היהודית והניצרית ש'אסור לישון בשטח המנור". מכאן חוז רים לכביש השחור, ואחרי חחניון פונים שמאלה ויוצאים אל הכביש הראשי.

ואוהב את האלה מילדותו, עוד כשהיה הדרך שממשיכה ישר ולא עולה למוחרקה מתחברת בטופה עוד 7 ק"ם בערך לצומת ישן התחים בטופה שד 7 ק"ם בערך לצומת אליקים, ולא תמיד היא עבירה לרכב כי דין אך תקיף שלו – שצריך לשמור על עץ לפעמים יש קטעים שויסחפים. אז לשים עתיק – פתח את ליבם של אושי מע"צ

וחם עשו מיבנה מיוחד, מין עציץ כזה, אתרי שיוצאים מהמותרקה לכביש חוצה כדי לשמור על העץ באמצע הכביש. כל כרמל אפשר לפות שמאלה ובצומת ימינה לתליאניב ולכביש המהיר, ואפשר לפנות ימיוח לחיפה, לדלית אל כרמל ולצומת

בחורה לעתלית ולכביש החוף. קרוו חמשישש שעות לטיול הזה ועשר אותו בקלות ולאט לאט, כדי ליוזנות מה־

חניון יש גם ליד המוחרקה, מלא בדרך: כלל. על שער הכומל סיפרנו ויש גם חניון ממשיכים, ואפשר גם לחלץ את העצמות אורני־הטלע, כשיוצאים מהמוהרקה לכ אחד אחרו תפניה, מצד ימין של הכביש.



תעלוון) וחיוניות (למעלח): חומיים חורמים יכם

הפצת ראשית: "קופת חיפה", ברוואלד 11, מל. 224466, 275466646 וכיתר משרדי הברפיטים:

האמנים טסים BERIA

אדני הסלע בכרמל (בצילום

23 BINETAL



זירת תקאנו בדונמת ראש תנין של בני שבט הגוגודאלה (משמאל) ודוגמאות נוספות מהאוסף של הארק



ושמש. ברארו, הוא אומר, ראה מעט מאור שמיים ושמש. כמעט תמיד כיסו אותם עננים שהיו חלויים במוך מעל לראשים כמו ערפל ניצחי, מין אובך של ארץ שטופת מים שהאדים עולים ממנה ונעצרים למעלת ואין בסכיבה שום רוח שתזיז אותם משם. לשמים הכחולים ולשמש הישראלית העזה התגעגע כל

ער ישראלי בן 17 נוסע עם הוריו לאוסטרליה. נפרך ומנית מהחברים, מכטיח לחזור. המצב הכלכלי בבית קשה. בסידני מחכה להם דור עשיר. מדברים על שנחיים שלוש. ההורים מתכוונים לעשות קצת כסף, להסחדר בחיים, לחזור. אכל השנים עוברות והם נשארים שם. מוטי זירלר גהפך למארק סידלר. תליאכיב נהמכת לזכרון רחוק, לגעגועים. עם ההורים (שנפטרו כינתיים) דיכר גרמנית. עם החברים החדשים - אבגלית. העברית נשכחה. התוכניות לחזור למולרת נירחו. עכשיו הוא פה, עמום בזכרונות, סיפורים ופרטי האוסף הנדיר שלי, בן 49 ומחפש את הררך הכיתה.

בתחילת שנות ה־70 הגיע לרארו. לפנייכן חי באוסטרליה והתעסק בנרל"ן ובכנייה. קנה ומכר קרקעות. כנה בניינים. יום אחר פגש כאיש מבוגר שרצה לקנות דירה בסירני ולמכור בית מלון שהיה לו באי דארו. מארק טידלר מכר לו דירה ופנה ממנו את המלון. וַגיע לשם עם אשתו השניה ג'ורית־אליזכט, אוסטרלית שהתגיירה ונהסכה ליהודית אלישבע – ותינוק בן כמה שבועות שחלה במלריה ונפטר בן שישה חורשים. לא ירע כריום לאן הוא מגיע. האפשרויות עליהן שמע – להרווית כאיים הרבה כסף – קסמו לו. הסיפורים על פפראה גינאת התדשה, ארץ בראשית, הלהיבו אותו. "הכלתיינודע האחרון", חוא

דארו, סיסת ארמה בים, היקטה אינו עולה על 5 ק"מ. מארק בטוח שאף ישראלי עדיין לא הגיע לשם, לפחות לא בשנים בהן היה בעליו של המלון היחיד כאי. תיירים אינם מגיעים לדארו. מניעים רק מי שמוכרחים - אנשי מינהל, טכנאים, אנתרופולוגים, מיסיונרים, נציגים של אירגוני בריאת כינלאומיים, רופאים וחוטרים. למטיילים (היחסית מעטים) בפטואה "מושבת העונשין" כפי מי שנאלצו לחיות כו.

היום קשים ופרימיטיוויים, כלי תנאי נוחות בשני שונטיינרים עצומים שמהכים לו בקנואם, אדה"ב. מינימליים לחם מצפה כן המערב. אילו ידע ואת תשעה חודשים, הוא אומר, לקח לו לארוז. את קידם לכן, אומר מארק, אולי לא היה נכנס להרשתקה. הקונסייגרים יפרוק רק "בתחנה האחרונה", כמקום מזגראוויד קשה, שתי עונות בשנה. אות ארוכה ויבשה, שיהיה הבית. עכשיו הוא בפרשת דרכים, כודק הוא אומר, לא היה מספיק כסף לרכוש את תובם. מאי עם שמשרטורות גבוהות מאוד ולתות איומה – השניה אפשרניות להשתקע בישראל. אם לא יצלית כאן – קצרה יותר ורטובה, עם גשמים שיוררים כלי הפוגה אולי אמריקה. הכל תלוי בפרנסה וכאפשרויות להציג ומציפים את כל האיזור. ויום כבר קשה לו להבין איך או למכור את האוסף. הינתיים, בסידגי, מחכה האשה החזיק שם מעמר כליכך הרכה זמן. יהודית אלישבע להחלטה שלו. השניים לא התראך

wsesia 26

בבית המלון, בניין עץ בסגנון קולוגיאלי, עברו ולמכור כמה מהחפצים. הם מדברים בשלפון. ילידים, מאלינזיים שחומים מאור, מקורזלי שיער,

שריברו אנגלית דלה שלמרו מהמיסיונרים. לגבי בני הזוג סידלר הסתכמו החיים בעבורה – ושינה. הוא פיקח על העובדים, רכש מצרכים, עסק בתיקונים וסחיכת משאות. אשתו, בלונדית יפה ואלגנטית (אפילו ברארו), אירחה את כאי המלון. משחקי הסנוקר סביב שולחן הביליארד היו הבידור היוויד. בכל חרר התחלקו כמה אורחים, זרים זה לזה. את החשמל סיסק גגרטור שנהג לשבות מעבודה לפחות ארבעיחמש פעמים ביום. כשרצו לטלפן תיקתקו למרכזנית שישבה בסניף הרואר. שיחות לתו"ל עברו כגלי רדיו. לא תמיד אפשר היה לשמוע. לחם ומוצרי חלב הגיער במטוס, אחת לשכוע, ויתר אספקת המזון – באניה מפורט־מורסבי הפירה. לפעמים, כשהאניה התקלקלה, עברו שבועות וחודשים בלי ירקות טריים, קמה או

התפשטה למרחקים, המוכרים זרמו והחמצים שקנה

התחילו להצטבר במחסגים. אחרייכן החל לערוך

בעצמו מסעות: עבר בג'ונגלים וכלאגונות, בביצות

ובהרים, חרש את האי לאורך ולרוחב בחיפוש אתרי

הפצים אמיתיים, מיוחרים. היום, הוא אומר, יש לו

"אס אישהו אהילידים חושב

שרופא האליל כישך אותו. הוא

ימוח. ראיחי אנשים שמתו בלי

שום סיבה חיצונית נדאית לעין.

פפואה גילאה החדשה היא האי השני כגודלו

מכ־700 שבטים שמדברים בכ־700 שפות שונות. אין

להם שפה כתובה וסיפורי ההיסטוריה עוברים בעל־פה,

מאב לבן. כל שבט ומנהגיו ושקסיו. כל שבט וכליו.

מאדק סירלר, אספן טוטאלי, התייחס לתחביבו החדש

כמעט כמו אנתרופולוג. במסעותיו ברחבי האי הקשיב

לסיפורים, חקר את מקורם של מנהגים שונים, נכח

בטקטים. פעמיים שלוש בשנח נסע לאוסטרליה

בענייני עסקים, הסתוכב שם כגלריות ורכש המצים

האוסף, שכיום בולל כ־5,500, פריטים, מאופסן

האוסף הפרטי הגרול בעולם מסוגו.

דק בגלל כישוף".

סוכר. אבל רגים, סרטנים, צבים, בננות ובטטות היו כשפע. וזה בעיקר מה שאכלו שם. בכל יום הגיעו למלון ילירים שהציעו למכירה – בפרוטות – פריטים שונים: הגברים מכרו כלי נשק - בבעיות פרנסה, החליכו – אחרי 21 שנה בארץ -ונגינה, פסלונים, מסיכות עץ וקרדומי אבן. הנשים הכיאו סלים ומחצלות, חלכושות קש, כלי בישול ואיכסון, מיני קישוטים ותכשיטים. מארק סידלר קנה. "זה שבר לו את הלכ", אומר הבן. אז עור לא העלה כרעתו שלאחר זמן ייהפך לאספן נלהב. אבל השמועה על האיש הלבן שסונה הכל

טנרר ברחבי היכשת ומכרן בגרים. אחרי־כן התחילו לייצר בעצמב. בשנה השלישית היו הבעלים של מפעל משגשג. קנו כית גדול ויפה. חיו שוב. בשנה השביעית היה שם מיתון, והמפעל נסגר.

פפואה גינאה התרשה, ארץ מרופית ימה. הארץ הכי מָרגשת, מעניינת ואקוושית בעולם יש בה נדרות ומפלי מים, לגונות וביצות, ג'ונגלים עם צמחייה מטורפת, חרים מושלגים, פרחים מרהיכים וציפורים ימהפיות". הוא הגיע לשם כתקופת השלטון האוסטרלי ועוב לפני חמש שנים, שבע שנים אתרי שפפואה גינאה תחרשה קיכלה עצמאות מלאה במסגרת חבר העמים הבריטי.

קשה. אחרי קבלת העצמאות המקומיים רצו את הלבנים בהוץ. הגיע הזמן לעזוב", תוא מספר. את בית המלון שלו לא הצליח למכור. חוקי המרינה החדשה אוסרים מכירת רכוש ללבנים, ולאך שתור, עזב אין יותר מלון כרארג

(חמשר בעמוד 19)

מתכתבים. היא תלך אחריו לאן שיחליט ללכת. מארק סידלר שבא לרארג לעשות שם הרבה כמה. הפסיד את רוב הכסף שעשה בהשקעות לא נכונות.

אבל זה לא גורא, הוא אומר, זה כבר שרה לו קודם. הוא התחיל מלמטה, ומוכן להתחיל משם שוב. רק שעכשיו יש לו אוסף שמוערך כלמעלה ממליון דולר, נסיון אישי כבניית כתים וכניתול ביתרמלון – וגם דונם אחד של אדמה כתל־אביב שכרגע אי־אפשר לעשות איתו שנולר, קנה אביו קרקע ליד הים, לא רחוק משרה רב, באיזור שלימים נקרא שיכון ל'.

חלם לבנות עליה בית קטן סרוב לתוף, לנטוע עצייפרי, לגדל תרנגולות. בשהילדים יגדלו, חשב, יבנו גם הם בתים קטנים לירו, וכל המשפחה תחיה יחר, מאושרת. אכל השנים עברו והקרקע הזו אפילו לא התקרמה לכיוון מרצלציה, והתורים, שנאבקו לנסוע לרור העשיר באוסטרליה. למימון הנסיעה נאלץ האב למכור אוסף כולים שלשתינאים שהיה לו.

האב והבן נטעו, האם נשארה. רק אדרי שלושה חורשים הצליחו לגיים כסף לכרטים גם בשבילה. מהרוד סירכו לקבל עזרה, התייחסו לאפשרויותיו הכספיות ונכונותו לעזור כמו אל תעודת־ביטות, שמורים רק במקרה הירום. כמשך שנתיים הסתוכנו עם

מארק סידלר תחלים שזה הזמן לחזור לארץ, והגיע עם אשתו הראשונה ושתי בנות קטנות. רצה לבנות בית, אבל על הקרקע המשפחתית, או כמו היום, עריין איאסשר היה לבנות. חיפש עבודה, בדק הצעות. וה לא הלך. האשה לחצה אוגרי שלושה תודשים תם

ועוורה וצבילה לשינויים כווייו. גירושין מאשול הראשונה, החלפת המקצוע ובמיוחד המעבר לדאוד -חיים כפלנטה אחרת. ארץ מרימישיווית שאמנם ותקרמה בעשרות השנים האחרונות אבל עדיין ניתן למצוא בה תושכים שחיים כמו בתקופת האבן, רופאי כעולם (אחרי גרינלנר), אך על־פני שטחה מקוזרים כשלושה מליוגי בגיארם בלכר, אוכלוסייה שמורכבת אליל וקוסמים, ציירי גולגלות וקאניבלים

"בשנים האחרונות המצב שם נהפך ליותר ויותר

את האוסף העביר לסידני. אחריכן סט לארה"ב לברר אמשרויות להציג תערוכה במודשון כלשתו.

יותר משנתיים, מאז נסע להונולולו שבהאוואי להציג

אסם מגישה ממיטב מרקי העולם אל שולחנך. הטעם עשיר ונפלא ורק 5 דקות הכנה. מעכעניו הוכלו להחענו, מטעמם המשובה של מיטב מחכוני השלם! סדרת מרקי העמים החדשה מצטיינת בטעם עשיך במיוחד. ורק 5 דקוח של הכנהו The second secon

חדש מאסם

· 医克里斯克斯二十二



מחדתכם מבחר מרקים מוקרמים חלביים: • מרק עובניות מוקרם בסגנון ספרדי • מרק פמריות מוקרם בסגוון פריסאי • מרק חירט מנון יפני • מרק ירקות מוקרם בסגנון שוויצרי. ועוד להנאחבם: • מרק עוף עם ירקות בסגנון סיני • מרק בצל עשיר בסגנון צרפתי.

יה טונ-זה אםם



N2/0

יחושע סובול

יליד 1939, חלימונד, בוגר חיכון

שמיר, למד פילוסופיה בסורבון,

חדש, שירת בנח"ל, תיה חבר קבוץ

השתלם בניתוח מערכות מחשבים.

כתב טור סאטירי ב"על המשמר".

ב־1971 הועלה מתזהו הראשון

("הימים הבאים"), ומאז מועלה

מחזה חדש שלו כמעט בל שנה.

פותח את חג המחזה המקורי

בת"א. נשוי, אב לכן ובת.

יודע שאני יכול לגשת לכתיבה.

מחזהו החדש, "סיגדרום ירושלים"

במסגרת חגיגות ת-40. מזה 3 שנים

הוא המנהל האמנותי של תיאטרון

חיפה בשיחוף עם גדליה בסך. גד

כל הנושא באימאר, אחר, כשות קורת – פתאום אגי

אני ניגש לכתיבה רק כשברור לי לחלוטין

ומן שלי מחולק בין הכית לתיאטרון. הבית שוקק חיים, ונעים לי כזה. אני חושב שאני לא כליכך זקוק לתחושת בטחון והגנה: לא את זה אני מחפש כבית. חבית לא גותן. תחושה של מסגרת קשה. הוא מתפקר נכון עם הצרכים של כל אחר מכני המשפחה, מעין מוקר שלכל אחר מהשותפים נעים וטוב לעשות בו את פעולותיהם.

וה בית מאור תופשי, אף אתר לא רוכב על השני עם תנכלות ודרישות, אני תושב שאני מכור לשמירוז על ההופש שלי. זה מתבטא כלעשות מה שאני רוצת איך שאני רוצה, לתגיר מה שאני חושב כלי חשבון, לכטא בדיוס מה שאני מרגיש שצריך לכטא כלא לקבל מיגבלות. אני חושב שאני מאור מחובר לעצמי ברכרים שאני רוצה לעשות וחושב שצריך לעשות, וקשה לחזיז אותי מזה.

ער לפני שנה וחצי עישנתי הרכה בזמן הכחיבה. כשהפסקתי, גיליתי שבעצם העישון היה כשבילי בריחה מריכוז והתמודרות. בכל פעם שהייתי צריך לחיכנס עמוק יותר, הייתי מרליק סיגריה ומבוכו אנרגיה על כריחה הצירה. אני אדם עם משמעת מבימית חזקה מאור, ומאז שהפסקתי לעשן, הכתיכה נעשתה עניין עם משמעת עור יותר חמורה.

מחזאות זה לא מקצוע. אצלי, זו כנראה התמכרות. להחיות את הדמיון על במה. להפוך את חבמת לביטוי של חלום. ותיאטרון הוא סוג של חלום בהקרץ, אני לא הולך ברוצב עם פנקס ורושם לעצמי רעוונות, לא מצלם מצבים וחושב - זה יכול להיכנט אצלי למחות הפעילות היא אחרת. יש תקופה איוכה של הכנה, קריאה, תחקיר, בשלב הראשון, עלין אני שולט, אני נטען, את כך מגיע שלב שבו אני מחכה. גם בשלם חזה אנל פעיל, אבל אינני יודע בריוק איך. המיבנה המדויים של המתוח הא דרוש לי רק ומן קצר אבי כאילו מצפה לאינו אינפואיציה הוקה שתלכר את - שבועות - לעצם הכתיבת ובשלב הזה אני פשום לא

אני ממוגל לכתור כמעם ככל ותנאים גם ביעש.

שומע גם פום ורוק מודוני.

עשוי היטנו זה יכול להיות ואנר אינטליגנטי הדיות וקצב ההתרחשות בו מתאים למדיום הזה. לא אוחב לראות סרטים בשלוויויה. היא משפחת מאוד: לא אותב את המימדים שלה, את העובדת שהיא חלק מחיומים אני וושב שברי לתווח חוויה אמנותית ואסטטית צרין לצאת מחשיגרה, מהיומיום. החליכה לקולנוע

משה הס מרתק אותי. אדם

ביתן לחפרעה, בלתרקומוניקטיבי לחלוטין. חדר העבודה משותף לעדנה, אשתי, ולי. בדדך כלל איננו עוברים באותן שעות. אני כותב הרבה כלילה למעשה,

כשאני כותב אני לא שומע מוסיקה האונה למוסיקה היא עיטוק במני עצמו, לא רקע לדברים אחרים. אני מקשיב הרבה למוסיקה קלאטית. כומו האתרון מאזין לרביעיות של בסתובן, לשוברט ותרבה ליצירות חווקאליות של מאחלר. אני אוהב מוסיקה ווקאליה, לאו דווקא אופרות. חודות לילדים, אני

הטלוויזיה נמצאת כחדר של הבן. אני התנחקתי מהמכשיר הזה עוד לפני השביתה לדעתי, הוא נועד לרפורטוות דוקומנטריות, וזה סוג התוכניות שאני אוחב לראות. בזמן האתרון גם וידאו קלים, אם הוא

אינטואיטיבי מאור ויחד עם זה תיאורטיקן. כנראה היה כו משהו שיש בי. הוא משמש לי מעין מודה של עצמי, מרבר חוק אל חתת

מה ישראלי בעיניךו מבט מסויים שלא פוגשים במקומות אחרים. מעורבים כו סקרנות, תהייה וחדירה לתחום הפרכו. וסוג היחסים בין האנשים, מצד אחד אגרסיה נוראה, מצד

מה אתה שונא בארץז א*ת המקומות הקדושים ומה שעשו מהם ומה שכתוצאה מוה עשו* לנו. טענו הכל ברוחות של מתים ועשו את זה למקום שמאיים על החיים.

מה מחזיק אותך פהו חקווה שדברים ישחנו, אמונה שיש פה סיכוי גדול בצד אימה מהאפשרות לאבד הכל בקטסטרופה איומה. <u>נמה אתה ישראליז כנראה גם בסוג הבעיות שמעסיקות אותי וגם בצורת התייחסותי</u>

מה התחלטות החשובות שקיבלת בחייךז <u>לצא*ת מהקיבוץ ולנסוע ללמוד בצרפת, לחזור*</u> ארצה, להשקיע את רוב האנרגיה שלי במחזאות.

מה היתח נקודת המיפוה שלךו <u>כשויגשתי לכתוב את "נפש יחודי".</u> במה השתנית בשנים האחרונותו <u>נעשיתי יותר רגוע ויותר מקבל את עצמי.</u> מתי אתה צוחק הרבהז <u>כחזרות ובחברת אחי.</u> מתי אתה נעלבו <u>כשמייחטים לי כוונות זדון.</u>

מה מקומם אותךו <u>התחסדות וצביעות וכשאני רואה שבני אדם נותנים לטפשות להשחלט</u>

מה עקב אכילס שלך: אני לא ערמומי, לפעמים אולי כמעט טיפש, נותן אמון בבני אדם

איזו תכונה מאפיינת אותךו <u>כושר עכודה.</u>

מה לא מוסרי בעיניך: להשתלט על אנשים אחרים, לנצל אנשים אחרים. כאיזה מצב אתה שונא לחימצאו <u>במצב של בטלה טוטאלית.</u> על מי צר לךו <u>על קורבנות המלחמה האחרונה.</u>

את מי אתרו מבבדו אנשים שיכולים לחיות את החופש של עצמם ולכבד בו־זמנית חופש

למי אתרו בזו לאנשים שאין לחם כוח להתמודד עם החופש שלהם, ומתוך רפיסות מוח מחפשים מנהיגים, גורו, משיחים למיניהם.

בחברת אילו אנשים אתה מרגיש נוחז <u>אנשים מאוד ספונטניים שלא מעמידים פנים.</u> מה מפחיד אנתך אצל אנשים: <u>היכולת לאבד את חופש הבחירה, הקלות שבה הם ושלטים.</u> על מה קשה לך לסלוחו <u>כשאני מרגיש שמישהו ויצל אותי ועשה בי שימוש לרעה.</u>

על מה אתה גאתז <u>על איך שילדי יצאו.</u> מה רציח לחיות בילדותךו <u>מדעו.</u> מחו וברון הילדות החזק שלךו <u>גרנו בתל-מונד, בביות נדול, עם סבחי ודודתי. יום אחד,</u>

בניל שנתיים וחצי, לקחתי שתי מזוודות גדולות וחלכתי לשכנת כדי להודיע לה שאני

איוח ספר השפיע עליך בילדותךו דון קישוט. מה קיבלת מהביתו <u>הרבה וזחניות, לא מעט שגעון ולא מעט בטחון</u>

ולתיאטרון, התתערבות כקחל, המעכר לתתנחנות

אדת - אלח מוכיבים חשובים בתוך החוויה. כשאני רוצה לכתוב, אני לוקה תומשה מתראשון, ואו סוד החיים משתנת בתקומות שאני מנחל אני מכלה בחימה חצי מחומן. אני נהנה פתסיעות. מו מאורד לי את המחשבות. השעה הואה לל הכביש תופשיה מכל הטרדה. ער 78 גרנן בחיפה לל והבדמל, עם עננים פרטיים בקיץ והמון ירק. אבל חב העבודה היא כת"א (ערנה מעצכת הלבושות ותפאורותו, ולכן עברנו:

אני אותב את הדירה הואת. היא נעימה, מלאה אר ואויד. חלס מעבודת תנגרות, כמו הכוננית תמיפות של חילויים, עשיתי בעצמי. אני מאוד אחב (ענד בעץ, יש לי ידיים מאור מיומנות ותושים סנוים די מהתחים. אני נהנה להתנמוד עם אתגרים שאפשה בשנים האחרונות הייתי וחיבה כלסיות נמן פידוק מבשיד טלפון מקולקל ותיקונו, את בעקבות בוצוע מחוות של הבשיפות שונים, הייתי החלינות הייתי וחיבה כנסיות מושנים בבית אוני נוסד ביות אוני בעולקל ותיקונו, את בעקבות בוצוע מחוות של הבשיפות שונים, היותות למ שירוק מכשיר טלפון מקולקל ותיקונו, את עובות בלחץ אני עושה קניות ולפעמים מכשל שודיכלל בישול סונקציונלי ומדי שעם - בישול אות מונים, יש כמוז קבשילים שאני מאוד אותב למני למשל מאליות או שוקרוש אלופי אני לא לומן הלג נסטרונות וכללל לא מרכח האללה, אכל מולטיות אני אולב אוכל מעורף בילה אכל לחיות מי עם וברים לבסעוה טובר בילאוי מניע לביעור קור כתולו רבע זעונ או

יותר זיותר אני מחפש ריאליום בסרסים. בתיאטרון רווקא לא. אני מאור אוהב למשל את הקולנוע הצ'כי של סוף שנות ה־60', את הקולנוע הפולני. זיידא מוצא הן כעיני. מעניין אותי קולנוע פוליטי עם טיפול פסיבולוגי ברמויות. אני אוהב את פליני, ואור־כך דברים בודרים, פה ושם משהו.

אבל בכל שהשנים עוברות, אני אוהב יותר תיאטרון מקולנוע. אני מוצא שהוא יותר מרתק ומעניין, נהנה הרבה יותר ממשחק טוכ בתיאטרון מאשר בקולנוע. יחר עם זה, הדרישות מהתיאטרון עולות והסלקטיביות גוברת ולצערי, היכולת ממש להיסחף פוחתת זהולכת. באילו את כל הצ'כוכים והמוליירים הטובים, המלהיבים, ככר ראינו כתקופת הלימודים בפארים. לעיתים רחוקות עורה שנסחפים. זה קרה לי לאחרונה בפארים, בהצגת יחיד של ז'אן מורו ("יומנה של החדרנית צרלין" ע"פ הרמן ברוך), זוו היתה חוויה גדולה מאוד. מורו שחקנית אדירה. היא משחקת אשה מזרקנת וכתורה צעירה מכלי לשנות משהו באיפור. לרגעים היא בראית בת 20 ולרגעים יורדת עליה זיקנה. זה היה מרגש מאור.

בתריל אני חוזר הרבה למוזיאונים שאני מכיר של הויכרון – ציור פלמי, למשל. פעם הייתי משוגע על האימפרטיוניטטים, ומתוכם – הערגוך היה כשבילי החורה הגדולה ביותר. עד שבאחר הביקורים גיליתי את חגרולה של מונה, את הצכעוניות הארירה שלו. הציור החופשי, הפרוע, הכמעט מוסשט שלו פתאום דיבר אלי. בניקודי האורון בוינה הלכחי למוויאון רק כדי לראות שוב את כרויינל. אכל ברוכי לאולם של ברוייגל, חלפתי על פני רובנס, צייר שכעבר לא אהבחי, ופתאום ניליתי בו דברים אחרים לגמרי, שכעבר לא הייתי פתוח ומודע אליהם. חמיד חשבתי שהוא מחקתק מדי, בזכון של צבעים. עכשיו גיליתי שהוא משתמש בשני גוונים, ארום ואפור, זכתוכם מנלה ועושה את כל העבורה.

לעצמי בדברים שאני רוצה לעשות וחושב שצריך לעשות, וקשה להזיו אותי מוה".

> בשנים האצונות, רוב הקריאה היא קריאה עם כוונות אני גורך איתי נושאים שהצצתי לתוכם תפגעתי הקמר על הסופת ביה שבי, למשל התחלתי 'עסוק בוה וכן קצר אחרי מלחמת יום הכיפורים כתבתי תסרים שלא בוצע ומחות רמלחמות: היונוייםיי, היום אני מבין אוניו או ובוסומה, חה וציב את מינדרום ירושלים" ואני שרגיש שכוה העניין שלי בונקומה עריין לא מוצה.

מין קריאה אני חוור תחקל כמשה הם ומא מרתם אוני אדם אינמאיטיבי נוארי ריוד עם זה היאווטיקן. מנואה היה כו משור שיש בין ונא משמש לי מעיד מודה של עומי, מרכוי חוק או וזיוו מחוע שליי כמובן אות ליאודיאר שהיים שאתני ימוד לוחיר בדיול למה תמיד מיחסת אחרי לבול שמהול של מל בר לביוללי אוש המאלין כין שני המידיים או שאני היים הראון מה מרול אותי הלאני מייה אתו בושח אי באמשה אה השלי היים הראון מה מרול אותי הלאני מייה אתו בושח אי באמשה אה השלי היים הראון מה

איינונו ווניתיבוגע.

חושב שכוני לחוות חווים אמנותית ואסטטית צריך לצאת מהשיגרה,

"לא אוהב לראות סרטים

אוהב את המימרים שלה את

בטלוויזיה. היא משטחת מאור. לא

העוברה שהיא חלק מהיומיום. אני

הולך לראות ציורים שאני אוהב ובשכילי הם תגיגה

אני חושב שאני מאוד מחובר

בתוקף תפקירי בתיאטרון חימה אני קודא הרבה מחוות. לא תמיר בהנאה: זו קריאה שהיא עבורה. למעשה, נחור מעט וכן לקריאה כבילוי וכן. נפרי פעם אני קורא ספיים וורשים ויש קלאסוקנים שאני וצאר אליהם. צ'כוב, שלום עליכם, קאמי, תומס מאן, אני קורא די הרבה שירה, מאור אותב את נחן זד, אורי ברנשטיון, דליוו רביקוביץ ואהרון שבתאי.

העימוש שלי בשרשי המיונות הביא אחני ליליל היום! (משם לויינינגר ולוינה של מוף המאה האה

THE PLANE STATE

# תמונות מדוארון

כמו אנה פרנק, גם לורה הרמן־פינטוס, צ"רת, בילתה את שנות נעוריה במחבוא, ארון סתרים מאחורי שני חדרוני־צינוק בבית ישן באמסטרראם, כוחבת, מציירת, מזייפת מסמכים למחתרת ההולנדית. עליית הנאצים לשלטון הפכה על פין את עולולה השאגן, הבטוח — הדקדנטי אפילו — של המשפחה היהודית העשירה והמתבוללת מברלין. הם טולטלו להולנד, משם נשלח הבן אל אותו באשהאוזן. ההורים והבת הוסתרו על ידי אכרים קלוויניסטים עד שהוסגרו, נשלחו למחנות, ניצלו. 46 שנים אחרי מוציאה לורה לאור את הספר שכתבה במחבוא. כתב־היד הוסחר עד תום המלחמה מחחת לדוכן חפילות בכנסייה. תיעוד של עולם שהיה ואיננו. מסמך.

#### תאת אביבה תץ

א קל לחיות בארון, ווה עוד פחות אפשרי כש־ אפילו לחלון לא יכולתי להתקרב, בגלל הפנים 🕯 הכהים שלי", זוכרת לורח פינטוס־הרמן, "אכל בחוץ היה קיץ ואחרייכן סתיו ותורף. ילדי השכנים הלכו לבית־הספר. אמסטרדם 'הרגישה' את המלחמה פחות ממקומות אחרים. רק אנחנו ישכנו בצינוק הפרטי שלנו. מה שהחזיק אותנו היתה המחשבת שהכלא הצר הזה בו נסגרנו מרצוננו, אך מאונס, הוא גן־ערן בהשוואה לגיהגום שמצפה לנו אם רק נצא מתוכו

שנתיים וחצי נמשך הסיפור ה"אנה־פרנקי" של לורה ומשפחתה. כלואים כשני חדרונים הם ניסו לחיות. לא ללכת עם היהודים האחרים שהועמסו על הקרונות וגורשו למחנות המוות. המלאך שלהם היה פסל הולנדי ירוע, פיט אסר. הוא כנה ארון־קיר מיוחר בתוכו היו מסתתרים על-פי סימן מוסכם מראש, כשנראה שסכנה מוחשית מתקרבת. "בכל פעם ששמענו צלצול ברלת, למטה אצל התופרת, היינו נכנסים לארון, וזה היה קורה כמה פעמים כיום".

מדי". אכל בכית הסתירו מאיתנו את היהדות. בגרמניה. חיינו כפיסגה. מאוד מפונקים. כית־חלומות

> "דציחי לעלוח לארץ מיד, אבל גבי אתר שזה בלחי אפשרי. מצבי הגופני לא היה שוב, דגלי היו ונלאות תוגלה, בקושי יכולחי ללכח. התאהבנו, אבל הוא היה ביישו".

> > לורה בצילום מחימים החם עם כעלה, גבי הרמן ו"ק

> > > सावध्योग ३०

שנתיים וחצי בסירילחץ משפחתי. קמים בכוקר, של 14 תררים כשכונת היוקרה של עשירי ברלץ, מתחת לחלון החיים מתנהלים כסדרם ועולם מסתובבים בחרר, קצת אוכלים, כשהיה מה, בערב מכוניות ונהג צמוד, עוזרת צמודה ומחגבת אנגליה כמנהגו נוהג. "חיינו בבירוד מוחלט, ואני הולכים לישון, וחוזר חלילה. כל יום דומה לקודמו כדי שנלמד אנגלית טובה. התורים ערכו מסיבות ולכא אחריה "לאט־לאט שקענו ביאוש. פתאום היתה בעיה – לשמור על שפיות הדעת. היינו צריכים לבנות שאנחנו גרמנים לכל דבר". לעצמנו מסגרות, אחרת נתפורר לגמרי. אני תושבת שהכוח זרם ממני. להורי ככר לא היה איכפת מה

לורה הרמן־פינטוס, בת 66, ציירת, גבוהה, סבתא אצילית שינקה את החיות העזה שלה מהתופת. משפחה יהודית־סופר־מתכוללת מברלין: אבא, אמא והתאומים, לורה השתרחורת והייני הכלונדי. "כשהיינו ילדים בכלל לא ירענו שאנחנו יהורים. קיבלנו חינוך גרמני טהור. לא כמו היהודים במזרח אירופה שהיו גאים כיהדותם. ראינו בגרמנים הנאורים והתרבותיים ר שבלילה אחר השתתקה התזמורת. שיחקתי מהבואים עם ילדי השבנים את פיסגת הציוויליוציה, וואת על־אף שהילרים ברחוב, עוד הרכה לפני עליית היטלר, רצו אחדי וקראו לי 'יהודיה'. אמרו לי: 'מה את עושה הצגות, את שחורה

שאלתי אותה 'או מהז' והיא ענתה שאפור עטוקים בתענונות שלהם. הילדים רק הפריעו להם

"הגענו לאמסטרדם וגרנו בסנסיון קסן. אחי ואני

"במשך הומן השתפר המצב הכלכלי. של המשפחה. אבא תחל לסחור בחומרי רפואה, ואנחנו עברנו לדירה מרווחת יחסית, דק' שישה חדרים בקיץ בקייטנה ליך הים, וכאן התחיי סיפור המלאכים שלי ששמרו עלי במשך כל שנות המלחמה. בקייטנה ישנתי בחדר אתר עם בתורה תולנרית נוצריה, סארי סמה. חיא התעניינה ביתרה

ופיצוצים. רצנו לחלונות. השמים היו מלאים צנחנים.

מפוארות וארחו את כל ה'המי ומי'. באמת חשבנו מסיבות בנוסח שנות ה־20 העליזות. נשים יפות,

שמלות משי רקות, חשופות־גב, פרוות יקרות, כובעים מצועצעים, סיגריות בפומיות ארוכות. גברים משופמים ועבי־כשר חנוטים בסמוקיננים, עם סיגרים צמורים. עולם דקרנטי עולה בענני עשן. עולם שבו הילדים לא ניראו רוב הזמן. האומנת היתה מביאה אותם בערב לומר "לילה סוב" נימוסי להורים ולאורחים, ומחזירה אותם מהר לאנף הילדים המרוהק.

והסתתרתי מאחורי שית. פתאום ילדה אחת . אומרת לי – 'אל תצאי, התורים שלי באים'. "אכי היה עשיר גדול. ניהל את חברת הדלק 'של' לה לשחק עם יהודים. הבנתי שיתודים זה כפח איזו מחלה או אסון, ושאני צריכה להתבייש. ישבתי מאוצרי השיח וככיתי נורא. אמרתי לעצמי שלעולם לא אצא. כסוף כאתי הביתה וסיפרתי להורים, אבל הם, כדגיל, לא הקשינו. מעולם לא הקרישו לנו תשומת לב, היינו רק קישוט כבית. השתורה והלכן. הם המשיכו להיות

עד שיום אחר, כעבור שנתיים, כאנו הביתה ואבא אמר שנוסעים לטייל לאח שלו באנגלית, לעשות סקי בסקוטלנר. כל אחר מאיתנו לקח מוחרה, ויצאנו כלילה. לא שאלנו שאלות. רק אתרי שחצינו את הגבול אמא שלי פרצה כבכי, כאילו הדירה מעצמה את כל המסכות. היא אמרה שלעולם לא נחזור לגרמגיה. אבל אפילו ברגעים האלה הם לא סיפרו לנו מה כאמת קורה.

דווקא נתנינו מהמצב. סוף־סוף קצת ביחר. במקום קסן. קצת יותר קרובים זה לוה. כבית הנדול כברלין הלכנו לאיבור. אני לא זוכרת שהנסילה מהשפע של ברלין לחיי הרחקות בפנסיון הפריעה לי. מה שכן הפריע לנו היתה העובדה שלפתע נחשבנו למהגרים, חסרי־בית. כי תהולנרים לא סבלו אותנו, אף־עליםי שלנו אישית לא היה קשר עם הגויים. גם ליחודים השלנדים הפרענו. אבל רוב המהגרים הגרמנים התלוננו כל חזמן על הבלגאן בהולנד וסיפרו כמה שבגרמניה הכל היה יותר מסודר. התולנדים התפוצצו מזה.

וכתב"ך וכל לילה היינו מרכרות על הציונות.

בראשית מאי 1940, כאמצע מסיכת יום התולדת שלי ושל אחי התאום, שמענו פתאום אזעקות



לורה הרמן־פינטוס:

"בחוץ היה קיץ

ואחרי־כן סתיו

וחורך. רק אנחנו

הפרטי שלנו. תה

ישבנו בצינוק

שהחזיק אוחנו

היתה המחשבה

וורצוננו, אך

שהכלא בו נסגרנו

ולאונס, הוא גו־עדן

בהשוואה לגיהנום

כדיו הודען שתנרמנים כובשים את הולנד. אבא שלי "ב־41" התחילו השרנספורטים למזרת יהודי מדת הוא לא האמין שתברמנים יעברו בתעלות עם הולנד עדיין לא ידעו או מה קורה במזרח אירופה. רק הטנקים שלהם, ודאי שלא תאר לעצמו שהם יבואו הרגישו שמשהו איום מתרחש. כבר היה אסור לי מתאוויד, ועוד בוייוק כיום ההגלדת שלנו. אחרי ללמור בבית הספו. אספתי ילרים יהורים ועשיתי להם ציבעה ימים הכל היה גמור. גן, כי גם להם כבר אסור היה ללכת לגן עם ילרים גויים. יום אתר ישכתי בשררה עם הילדים שלי.

ומתאום קפצה עלי בחורה שרכבה על אופניים

וותחילה לחבק אחי. זו היתה שארי, הכחורה שהיתה

יא אמרה לי: 'אתם נמצאים בסכות מות,

אותי, כאילן איזה כוח עליון שלח אותה

אלינו ברגע האחרון. הראתה לי כרטים רכבת, שבאותו

שמצאה אותי. שני אחיה היו כמרים קלוויניסטים. היא

הלבה לכומר שהכירה באמספרדם, פרופסור

לתיאולוניה, ויחד עימו תיכננה לחחכיא אותנו. הם

להתחבא בשני החדרים הקטנים, ואת הפסל שבנה את

ארון הקיד המיוחר. שנוכל להסתתר בו, ההורים שלי

הקשר שלנו עם העולם החיצון היה הכומר

אני רוצה לעווה לכם. היא זכרה אותי ואת

השיחות שלנו בקייטנה והחליטה להציל

איתי בקייטנה. לא ראיתי אותה שש שנים.

לנבי היתרים השלנדים חיתה לגרמנים תוכנית שעות. דם לא מידעה הלכו לראשי הקחילה וביקשו פתוף פעולה, לשלוה יתודים לעכור במזרה, 'למען המאמץ המלחמתי". כך קיבלו בלי מאמץ את רשימת כל לבדר אמסטרדם. אחריכן בכל פעם המציאו חיק תרש אמר ליתודים לצאת כערב, אמור לשמוע רדיו.

לג נכון שכל ותולנדים היו מצילי יתודים. יום שור ותיקו אלינו שני ועולנדים שעכויו עם הנסטפו. ום היפשו את אתי. בידם היתח רשימה חברי 'מככי תעידי. הרשתי שמשתי קורה. מתרתי. אחי לא היה יום היא התכוונה לעווב את אמסטרום, אבל משהו כבית והם אמרו שיהורו בערב. היתה לנו עוזרת עצר אותה היא עלתה על אופניים ורכבה ברחובות עד תלנדית שאמרה לכן לכוא אליה אם יהין בעיות. נשארי חור וערותה, שלחנו אותו אל העוזרת. כרחוב, מדן אליה, הם עצרו אחנו ושאלו אם הוא יהודי. אחי הה בלובדי, כהיד כמו אדי ואפילו לא נימול, הוא חיה שמצאו את התופרת חושנה שהסכימה שנעבור אליה. יטל לומר שאינו יוערי, אבל אמר 'אני יוערי'.

בערב ום חורו ואמרו לאמי שאחי נמצא ביריהם ואם את רוצה אותו בחזרה – תני לנו את כל ילא כליכו רצו להתוכא בעצם הם די רצו למות אכל מבשיטים שלך. אמא פרשה פרדוח על המיטה וורקה אני לא ויתרתי, שיבועתו אותם שבריך. לנצל את לווכה את כל מה שהיה לה, בשמתה הם הלכו, אבל התודמנות ולנסות לחוות כד הגענו את הגינוק הפרטי מואר לא ראינו יותר. באותו יום תקטו את כל תברי מלנו שהיה ביותנו במשך שנתים וחצי שני הצעיר, אחרי תמישה שבועות קיבלנו מכתכים שווה מטהאוון שכולם כבר לא בחיים, לפניכן, הקלוויניסטי, פרופטור לוא סמליק שהיה בא לכקי למנו ממנו מבחדם בבר לא בחיים. לפנייבן הקיות באותנו מעם בשבעי ביני לביני נהקמה מערכת יהסים במציאות. מהווי ילרותם בכית הכרלינאי האמיד שלי מבחב פרידה כו תודה לנו על הכל וסיפר אותנו מעם בשבעי ביני לביני נהקמה מערכת יהסים במציאות. במולה עו הלועות בסולה מרופמור ממלים מל אדר יותר את אתי הציאו לתורו בצורה אכורית היותרו במינה, ווא חבין מה עובר עלי ונוסח להקל החמוגן, כאילו אין מלחמה בעולם, פריוסור סמלים לאטראת, אתרי ניסיונות רפואיים, באותה בכל זירך אפשריתו שלה אלי סטורנט שלימה אותי משפת מפתאוון היה יותר ברוע מאושוויק. לזייף הענוות והוח בשביל המחתרה התולברית. זו

היתה מעט העורה שיכולתי להושיט להם. זייפתי בשכילם מאות תעודות. הסתכלתי על הצילומים של האנשים שוייפתי בשכילם תעודות ושיחכתי במשחקי דימיון. מי האיש, מה הוא עושה ואיך הוא חי. לא כולם היו יהודים. זייפתי גם בשביל גויים.

- ערב אחד קיבלתי מין התקפה שאני רוצה חייבת – מוכרתה – לצאת מהמחבוא. התחלתי לבבות. שום רבר כבר לא עניין אותי. רווקא התופרת הזקנה הבינה. אמרה שאני צורקת, שמגיע לי לצאת. היא הלבישה אותי במעיל גשם עם כובע גדול, נתנה בידי מטריה ואכורה לי לחוור בעוד שעתיים. יצאתי בהיסוס. בחוץ היה חושך, וכגלל הגשם לא היו הרבה אנשים ברחובות. במרחק שמונה דקות הליכה משם היה הבית שלנו כליכך קרוב וכליכך רחוק. הצצחי פנימה, ראיתי שם אנשים אורים בין הרהיטים שלנו. זה היה נורא, הסתובבתי עוד מעט, כלי מסרה, וחורתי למתבוא .

לורח פינטום, כמו אנה פרנק, העבירה את רוב זמנה במחבוא בכתיבה. "כתבתי ספר, לא יכולתי לכתוב יובן בגלל שהחיים שלנו באותה תקופה לא תיו ראולים לתיעוד. לא רציתי לקחת כהם חלק, ניסיתי לברוא לי עולם אחר. רציתי לחזור אל ימי חילרות שלנו בברלין. במובוא היתי נוכחת רק בנופי לא בנפשי בייחור אתרי שאחי נלכח ולא חור. תרגשתי שלקחו חלק מפנין כמו ונוכו גוש מבשרי. כליבר "אהכתי אותו. כלעריו היה לי סשה להמשיך לחיות. הכתיבה כאילו החוירה אותו אלי",

היא כחבה סיפורים ושירים, כשהריפיון מעוגן ליווה אותה בכתיבה ועודר. משקרא את הסיפורים, (המער בעמוד הבא)

ा धानस्मा

אמר שחייכים לשמור על כתב־היד במקום בטוח, עד שהכל ייגמר. הוא לקח והסתיר אותו עד מוף המלחמה מתחת לדוכן התפילות בכנסיה שלו. כך ניצל כתב היר ולורה קיבלה אותו חזרה אחרי השחרור.

עכשיו, 46 שנים אחרי, היא מוכנה להוציא אותו לאור. כתביהיד תורגם לעברית. הספר נקרא "הייני", כשם אחיה. הוא מוקרש לו ול־300 חבריהם מ"מכבי הצעיך" שניספו במטהאוזו.

לורה: "לא היה לי כוח לעשות את זה קורם. רציתי לשכוח, לפתחו דף חדש כחיים. פוצתי לחזור אל השואה. עד היום אני לא יכולה לנסוע לגרמניה. גם להולנד לא הזרתי. הולנד בשבילי היא כיתיקברות, ומי רוצה ללכת לבתי־קברות? ער היום אני גם לא נוסעת ברכבות ולא נכנסת לתחנות-רכבת. עבשיו, כשהנכרים שלי שאלו אותי שאלות על המלחמה, ואיך ניצלתי, החלטתי שהגיע הזמן לספר להם ולכולם מה עבר עלי. היום אגי ממשיכה לכתוב. בספר מסופר רק מה עבר עלינו עד 1941. את ההמשך אני משלימה בימים אלה. כיקשו ממני לכתוכ את זה גם כתפריט.

"אכל תסלתי לי אם אחזור לרגע אל הכומר הנפלא הזה, פרופסור סמליק. היתה לו תינוקת בת עשרה חורשים. יום אחר כשבא לכקר אותנו אצל התופרת, הביא איתו את התינוסת, ואמר שהוא ואשתו החליטו להשאיר אותה אצלי פעם כשבוע ליום שלם. שתהיה לי תעסוקה. קשה לתאר מה זה היה בשכילי. הרגשתי שוב כמו ברארם. אני כליכך אוהכת ילרים. הוא כאילו הקריב את התיבוקת שלר קורכן ליהרות, מפני שככל רגע היינו צפויים להיתפס ולמות, והוא ירע את זה. בכל זאת השאיר את בתו אצלי בכל יום שלישי משכע ככוקר ער שכע כערכ, עד היום שכאמת

"זה קרה בגללי, כגלל הויופים. כל הזמן ראגנו שאיש מחברי המחתרת לא ידע מה מקור התעורות המזוייפות. אחרי־כן התברר שהיה חבר אחר שירע. כשהגסטפו תפסו ועינו אותו, הוא גילה להם איפה

אנחנו נמצאים. יום אחר, בשמונה ככוקר, דפקו כדלת כיתה של התופרת. מיד נכנסנו לארון. שני בחורים במעילי גשם התחילו לחפש ככל החדרים. המיטות שלנו עוד היו חמות, והכת של הכומר היתה למטה, עם התופרת. הם עלו לחרר שלנו, רפקו על הארון וצעקו: 'צאר מכאן, ההצגה נגמרה'. זה היה כמו איזה קטע סוריאליסטי, הנאצי ההולנרי פתח את הארון, עמד שם עם אקדח, והושים לי יד לצאת כאילו הוא מזמין אותי לריקור. בתיפוש הם מצאו את התעודות המזוייפות שהכנתי. הם חשבו שאבא שלי הוא הזייפן. בתו של הכומר ניצלה רק מפני שלא היתה אצלנו בחדר ברגע

ויתר עם זה יש בהתנהגותה איזו שמחה מיוחרת, חיוניות יוצאת־רופן. את ציוריה הציגה יותר בתו"ל מאשר בארץ. מזה שלושים שנה היא מנהלת כביתה מוערון לציור בו משתתפות בעיסר נשים בגיל העמירה הן לומרות, וגם שותות קפה, וכמובן מרכלות ומשוויצות בנכדים. מדי קיך היא נוסעת לשוויך. שם, כעיירה קטנה, היא מנהלת סרנה לציירים ומורים לציור, בני הקהילה הקלוויניסטית. אותה קהילה שהוציאה מתוכה את שני הכמרים שבתשפת השואה היו צינור החיים שלה בין הצינוק שבארון לעולם.

"המזעזע בכל הסיפור היה שבאיזה מקום חיכינו שיתפסו אותנו. כתת־הכרה אולי רצינו בזה, כי היתה כלכ איזו תחושה של הקלה כרגע שהם מצאו אותנו. סוף־סוף אנחגו כחוץ, 'חופשיים', מעכשיו אגחנו כמו כל היהורים. לא צריכים יותר להסתתר. היום זה גראה לי כמו טירוף. אבל או פשום נשמתי לרווחה. יהיה מה שיהיה, העיקר שלא נצטרך יותר לשבת במקום הנורא

הוה ולהסתונר". משפחת פינטוס הושלכה לבתי כלא, עברה חקירות ועינויים עד שהועברה למחנה וסטרבורק. מחגה מעבר, לא אתר השמדה. בדרך גם לא נשלחו לאושוויץ. אחרייכן הפרידו ביניהם. לורה נשארה כוסטרבורק. את ההורים שלחו לטרויינשטט. אבל גם משם ניצלו. אחרי המלחמה נפגשו באמסטרדם, כמו שתיכננו לפני הפרירה. ההורים היו שכורים כגוף, על הנפש לורה לא מרכרת. היא מציירת. בכיתה שכרמת־גן היא עוברת ממצב למצב בזריוות וגמישות ילרותית. הקירות מכוסים בציוריה וברישומיה, בקווים

עדינים וכצבעים פסטליים עליזים. אין בהם זכר

לורה: "הכל נשאר עמוק למטה, כפנים. אני לא נותנת לזה לצאת. כל חיי מתנהלים במעין פאראנויה. בזמן שחייתי את השואה, בניתי לעצמי חומה נגר הזוועות, כרי לא להיפגע. בראתי עולם משלי. מנקורת המכט של היום, עד כמה שזה נשמע אכזרי, ולמרות

שמאוד נפגעתי, אני יכולה לראות את השואה כמשהן חיובי. כעם -- התגבשנו. ראיתי אנשים רכים שעזרד אחר לשני, הצילו זרים כלי לעשות חשבון. גם בעצמי גיליתי כוחות נפש שבתיים 'דגילים' לא היו באים לביטוי. לכל האנשים הטובים שפגשתי בחיי היתה נגיעה כשואה דווקא. משונה, אבל דרך השואה למדתי מה זה להיות בךאדם במובן הגעלה ביותר".

כאמטטרדם, כ־45', היא פגשה את גבי הרמז. מי שעתיד להיות בעלה. בן למשפחת הרמן המפורסמת מצ'כיה (אביו היה הוגה דעות ציוני שכתב הרבה ספרים, מהקבוצה של קפקא ומקם כרוד) שהיה ממקימי עין־גב והגיע להולנר מארץ ישראל, עם הבריגדה. "רציתי לעלות לארץ מיד, אבל גבי אמר שוה בלתי אפשרי. מצבי הגופגי לא היה טוב, רגלי היו מלאות מוגלה, כקושי יכולתי ללכת. התאהבנו, אבל הוא היה ביישן, לקח לו שמונה חרשים ער שהציע לי חתונה פיקטיבית, כשיטה להביא אותי לארץ. לא סיפר לי

שהוא בעצם מתכוון ברצינות". זה גם לא היה קל. אחרי המלחמה, פליטת שואה היתה יכולה להתאהב אבל לא להתחתז. אמור היה לנתין בריטי לשאת אשה ילידת גרמניה, אפילו שניהם יהודים. בסוף הצליחו להינשא אחרי ששיתרו פסיד כשתי הפיסות טיגריות. אחריכך נסעו לארץ והקימו

משפחה. היא החלימה להשתלם בציור. לפני מספר שנים התאלמנה. כואבת ורגישה. נסגר מענל. .

אביבה מץ

גילה שזה לא כליכך פשוט. אירגון תערוכה בסדרינודל כזה, אמרו לו, זה עניין לשנים. כעייה של מקום וסדר עדיפויות מצד המוזיאונים שמחטניהם גרושים כתפצי אמנות ופולקלור. המוזיאונים הגרולים, הוא אומר, דווקא גילו התעניינות, "אכל אמרו לי שאריאפשר לרבר תכלעם ער שהמחורה לא תגיע לאמריקה". חצי שנה הסתוכב שם עם אשתו, המומים מהשפע ומקצב וחיים. אחרייכן חזרו לסידני לארגן את

סירות הקאנו הסיקסיות של כני שבט הגוגודאלה

עיכבו את מארק בסירני לעוד שנה וחצי. את הסירות, שאורך אחת מהן 6 מטרים ואורך השניה 12, סירכה חברת התעופה האוסטרלית להטים בשלמותן. "הם רצו לחתוך את הגדולה, ואמרתי להם 'על גופתיו'. כל הומן הזה הייתי במרימ עם מחלקת ההנדסה של החברה, ער שמצאו דרך לחטים את הקאנו בחתיכה אחת",

האשה נשארה בטירני. מארק סידלר והאוסף המריאו להונולולו. שנתיים, הוא מספר, לפת לו לקטלג ולצלם את כל הפריטים. כמה עשרות מהם בתרימלון רכשה 61 פריטים – מגינים, מסכות, תופים פולחן שימשו, אבל מפקח חמשטרה, כן המקום, שאבא הוריש לי. אני נמצא בקשר עם מוויאון ופסלונים – בסכום המתקרב ל-70 אלף דולר. יותר שהחרים אותם מאחד מרושאי האליל, היה מבוחל עד אינו מעוניין למכור פריטים בורדים. כרי לעשות ואת מוות. סרב להחזיק ברשותו את הסתורה. מארק, למרות כך אצטרך לחיות 500 שנה בערך... אני גם לא רוצה האזהרות, לא פחד לאמץ גם חפצים אלה. להציף את השוק. אני כן מעוניין להציג את האוסף במוזיאת, ואם למכור – את האוטר בשלמותו".

> ציורים על קליפת עץ, קרדומים, כירונים, מסכות, סכינים, תלבושות, כלייבישול, קשתות, בערך 2000 בכוחו של מכשף השבט חוקה מהט. לנו קשה לקבל את

חיצים וכ־400 תופים. חוף כמעט זהה לאחד התופים זה. עליתם זה עוכר. אם מישהו תושב שרופא האליל של מארק נמכר לא מככר ב"סות'כי" ב־42 אלף דולך. התוף הזה הוצג קודם לכן בתערוכה כלשהי, וזכה להברה רשמית ורוקומנטים מתאימים.

> מארק יודע שגם אם הפריטים שברשותו הרבה יותר יפים ומעניינים מאלה שיצאו ער כה לשוק, יהיה לו קשה להעמיד אותם למכירה כזו. הם עדיין אנוגימיים. לא נראו בשום תערוכה. לא מופיעים בשום קטלוג. ובכלל – האמנות הפרימיטיווית מפפואה גינאה החדשה – הוא אומר, הרכה פחות פוסולארית מאמנויות פרימיטיוזיות מאיזורי עולם אחרים. מכירים אמנות אסריקנית, פרה־קולומביאנית, אינריאנית. באמריקה יש גם כאלה שלא יודעים בכלל מה ההבדל -- למשל -- בין אוסטרליה ונירוילנר. כא בחור מטירני ומדבר איתם על פפראה גינאה החדשה. מי, חוץ מהמעטים שממש התעניינו בנושא, יודע על

האוסף כולל גם ערכת כישוף, שתי שקיות 🕾 קטנות עשויות חבל שמכילות חלוקי נחל מחודרים וקשורים בחום, למו מטוטלת. וגם פיסת קוורץ משולשת: בצורת פירמידה. למארק איו מושג לאיזה

"אנשים שאלו אותי אם איני מפחר להחויק בהם. הזהירו אותי מצרות ומול רע. זה מנוחך. צריך להאמין אשתי תכוא". יש כאוסף, כין היתר, עשרות מטלונים, מגינים, בכישופים כדי שהם יפעלו. הילידים בפטואה יכולים להיות נוצרים מאמינים דור שני ושלישי, אבל האמונה

כישף אותו, הוא ימות. וראיתי אנשים שמתו בלי שום סיבה חיצונית נראית לעין. רק בגלל כישוף". "למשל, פקיד הקבלה אצלי במלון. בחור שעוב

את השכט ונטע ללמוד מלונאות בשודטימורטבי. בחור אינטליגנטי, מתקדם במושגים שלהם. יום אחד ראו אותו מחוויר, הוא הצביע על אחר העצים ואבר שרופא הכסר עומד שם ומסתכל עליז. אף אתר לא ראה מה שהוא ראה, והרופא עצמו היה כאותו זמן כמרווק של קילומטרים רבים משם. אבל חבחור התעקש שהרופא מסתכל עליו ורוצה שהוא ימות. מאותו רגע הוא השטיק לאכול או לשתות, והתנהג בצורה מוזרה. אורי יומיים לקחו אותו לביתיחולים, עשו לו את כל הבריקות ולא מצאו רבר. היה בריא לגמרי. אבל אור שבוע וווא מת. ויופא האליל הורה שהטיל עליו קללה תא היה גאה בוה. זו היתה הפעם הראשונה שמכשך הועמד שם למשפט, הודה והודשע".

על החוריות שצבר בפפואה בינאה החרשה יכול מארק לדבר שעות, והסיפורים קולחים בקצב מהמם. פעם, כשיהיה לו זמן, אולי יכתוב על כך ספר. בינתיים הוא מנסה להיאהו שוב כארץ שעוב לפני 32 שנה. "אני בודס מתי אפשר יהיה לעשות משתו עם האדמה ירושלים, מברד אם אפשר יהיה להציג שם את האוקר. מוכן גם להשאיל חפצים לתצוגות ותערוכות. אשפח: לתרום שריטים מסויימים למוסרות. אני גם מחפש כאן עבודה בתוום המלונאות. אם משהו מאלה יפתדר, גם

מארק סידלר, עכשיו שוב מוטי וידלר, רוצה אירית רותם

ההורשים ברחבי הארץ

רטוב פווויים io Total 2"no 18 /20 17,5/20 15,5/20 15,5/20 13 /20 12,5/20 11,5/20 11 /20 10 /20 8 /10 5 /10 7 /10 6 /10 6 /10 6 /10 6 /10 6,5/10 5,5/10 7 /10 4 /10 kleber בואנים בלעדיים קר'גול בע"מ ו'השיו אצל הטוכנים

נצחון בכל דרך - זה בטוח קלבר.

POINTS ACCORDES. 3114

MIT AN IILLU

המבחן נערך ברכב פרטי, בכביש רטוב ויבש, כדרך מישורות, כסיכובים ופיתולים וכעומס על מצמינים. נמבחן נכדקו

וחוערכו התכונות חבאות: יציבות בכביש, מניעת החלקה, מרחק בלימה, שליטה ברכב, אחיות כביש ובדיקת שחיקה.

Cont. Cont.

כאמור זכו צמיני קלבר במקום הראשון. חמבחן נערך עייי מומחי רכב של העיתון הנפוץ למוניטור דיאוטומוביל

במבחן שנערך לאחרונה בבלניה, זכו צמיגי קלבר במקום הראשון, (בציון 10 מתוך 20 נקודות אפשריות).

**KIDEDÍO 32** 

# ברר, עם שיר דודע

כל חייה היא זרה. חילונית בין דחיים, ולאהבח בין נשואים, כנעניה בין גולים, חשוכת ילדים בין הורים, משוייכח לימין בין שמאלנים. ספר חדש לש. שפרה, ולשוררת, אשחו אחרי רוואן סודי בן 12 שנים של תחי שתואלביץ, תגיבוריה הכתעם־תיחולוגיים של לח"י. כשהוא היה תנכ"ל משרד רה"ת תחת ולנחם בגין היא סרבה לעבור לידושלים, תיעטה להשתחך באירועים ממלכחיים "כי איך יכולה לעניין אוחי חבורח אגשים שלכל אחר ונהם ברור שזולחו לובש מטיכה?". הוא סרב בגללה לקבל על עצמו חפקיד דיפלומטי בחו"ל. הנאמנות, אצלם, עובדת לשני הכיווגים. בין הנאמנויות שלה היא . מעדיפה את זו שקמה איתה בבוקר

מאת יאיד לפיד צילותים: שתואל רוותני



כמבט מקרוב אתה מבחין כאי־הטדר המכוון כמעס שבו

הן שרויות. הספרים מונחים זה כצד זה ללא תכנון.

מחקר על שיר, פרוזה על קובץ מאמרים, סיפורים

פנים, רפים שבתוליהם הסיביים שלמים עדיין, דפים

ששורה אתה על גבם, וגם היא מתוקה כקי רק.

היא יושבת על כורסה בחדר העבורה שלה. אשה

פלורסצנטי. מסביב פזורות מלים, אלפי מלים, רק לפעמים היא שובות את עצמת, מזנקת בין האפיחדות,

"ויתרתי על ילדים כדי שאוכל לכחוב. זו לא היתה החלטה תודעת. החיים אינם ברורים עד כדי כך. אבל כדי לכחוב סיפור צריך לחיות אוחו 24 שעות ביממה. הייתי צריכה להחפנות ולן האשה שבי".

> ורווקא בשנים האחרונות רגעיה נוחים, נינוחים. כעל. דירה בגבעת שמואל, קומה 5, כלי מרשטת אבל נסטרת מהם בקושי, משחקת בלגעת ולא עם ארניות. התנו חמווסן של בעלה עומר בטרניינג לתת בחיים שאותם הניחה, חשומים, כחול על סולם ומתקן למענה את מנורת החאלוגן קצרים על מילונים ארוכים. במגירות דתוסים הדמים בארכעת ספריה. כל חיית היתה זרה. חילונית בין שבכניסה. ומן הנינוחות הזאת צמח "חצבים נרות זה על ש. רפי שורה, רפים חלקים, רפי חשבון, רפים דתיים, מאהכת בין נשואים, כנעניה בין גולים, חשוכת נשמה", ספר שירים דק, נפלא, שלפיו החיים מציבים מקומטים, מוכתבי מלים, מעוקמי שוליים, שרוטי איכשהו היא התרגלה לזרות הואת, היא מתכנסת כנגד כל הסיכויים. לתוכח, כמעט מקווה להיעלם.

> בספרה האחרון שיצא לאור בימים אלה היא יפה, עורה הלבן מרגיש את התתושה – שצילום לעולם הכרונולוגיה, להשאר רק עם המשמעויות: הנסיון

**साम्बर्गत ३**४

שות, נמונה, מתקרמת, נכנעת בקושי לצורך נרול. היו שם כל תניתחות שהיום אנתנו מכירים רק

צה היה מרה, תסיד קרלין שעוב את ירושלים, בה "הרחוב שלנו היה הושך מהי בוקר לשוק. בשבת פתה משפתעו כ־130 שנה, ואחרי תקופת נדורים היינו הולכים לבקר את שומר ה'וואקף' שכבית מוכן החלים להקים לעצמו בית קבוע. היא היה אדם הקברות הערכי, במקום כו עומרת היום השלישות הי מצור שלא רצה מתירה בין אלוחים לטבע, בין הראשית. בדרך אבא, שהיה מורה לסבע, הראה לנו כל לופת הארץ לבין היים בשכנות פובה עם ערביי. שית כל פרת כל צמת קיא להם בשמם היינו מגיעים

"על הנבעה, סמוך מאוד לבידו, היה פרדם עובי

משנים הראשונות עברו בבני־ברק. לא זו קבועות שיון היסמין על שפת בריכת ההשקאה יללת תשוכת, העודרת, של היום, אלא מושבה קסנת, התנים בלילות לא חיתה קונונגיה סיסורית, אלא מעא פידסים של דעבותיה אין שם - אבל יש ריה.

לכתרים הערביים שבסכיכה - ג'אמוסין, סומייל, (תמשך בעמוד הבא)

35 ผาสะอไอ

# בבוקר, עם שיר חדש

(חמשך מהעמוד הקודם)

סאלמה – והכפריים היו יוצאים לקראת אבא, חוַלקים ל'מועלם' (מורה) כבוד. בחורף היה הואדי עולה על גדותיו ומציף את הסביבה, ואנחנו שמחנו, כי יכולנו

את תמונות הנוף האלה, הטריוויאליות, היא כותבת שוב ושוב, משחזרת ומשכתכת ומנסחת מחרש. מצליחה ונכשלת בנסיון שמאות סופרים הצליחו ונכשלו בו – לתאר צבע, רית, קול.

בבית ההוא, שאכית הוסיף לו במו ידיו חדרים קטנים, מעובי קירות, תכלה ש. שפרה את רוב תייה. היא תלך ותחזור אליו גם כגיל שבו רוב הנשים בגילה כבר הקימו בית משלהן. שם היא תתחיל לכתוב. כמחברות קטנות, גזורות לרוחבן, בכתב סודי, ילדותי, שהמציאה לעצמה. שם, בגיל שמונה עשרה, היא מאכרת את אלוהים:

"בשבילי, שתמיר ירעתי שאעסוק במלים, היה משהו קשה וסוגר במערכת המצוות. הייתי סבורה אז שההתנסות והכתיכה הולכות יד ביד. העולם הדתי ככל אותי. למה שמישהו יקבע לי את חוקי החוויה ההרגשה, החשיבה? לא יכולתי לקבל את זה. אז שברתי. מרד חד וגלוי. יכול להיות שבלעדי המרד הזה לא הייתי כותכת. כמה סופרים ומשוררים דתיים יש בארץ? אני לא יכולה לחשוב על אף אחר חוץ מתיים באר. יכול להיות שזה קשור ביכולת להעמיד סמני שאלה על הכל. אבא ניסה לשכנע אותי שאני טועה, נכשל, וויתר. בשבתות הייתי נסגרת בחדרי, מדליקה את האור וכותבת".

בזמן התיכון התגייסה, כמו כולם, ל"הגנה". בשפרצה מלחמת השחרור היתה סטורנטית בסמינר ידידה, מורה גם היא, חברת לח"י לשעבר. אצלה פגשה לויגסקי וניגשה, שוב כמו כולם, ללשכת הגיום. מסיכות בריאותיות נדחתה ולאחר שקיבלה את ההסמכת החלה ללמר ילדי עולים. בית־הספר מי שיהיה, לימים, מנכ"ל משרר רה"מ תחת מנחם בגין. המאולתר שכן במבנה הגדול, המפתיד במקצת, שבו ממוקם היום תיאטרון נווה צרק. אם היתה תקופה בחייה שכה ניסתה לשחס "לפי הספר" – זוהי התקופה.

היה לה או חבר קכוע, בחור נחמד, מבוגר ממנה כמקצת, והמלה "ילרים" ריחפה באוויר, צמודה למלה "התונה": "אני שיגעתי אותו", היא אומרת, "ביום הייתי אומרת 'כן' ובלילה הייתי שוכבת במיטה ואומרת לעצמי, 'השתגעתי? להכנס לכלא הזה?' ומיד הייתי מודיעה לו שהתחונה מבוטלת".

נים אחרייכן, כשכבר היתה משוררת מוכרת, נתקלה שוב ושוב במשפט המלגלג־שובינסטי: "נו בטה, אין לה ילרים, או מה יש לה לעשות וזוץ מלכתוב שירים". אבל המקרה שלה הוא הפוך: "אני ויתרוני על ילרים כדי שאוכל לכתוב. זו לא היתה החלטה מודעת. החיים אינם כרורים עד כדי כך. וראי שלא אוכל לומר שאפשר לוותר על האמהות מתוך רצון חופשי. אכל כדי לכתוב סיפור צריך לחיות אותו 24 שעות ביממה. הייתי צריכה להתפנות מן האשה שבי". והיא אינה הופכת את הכאב לסוד, גם לא את כשלון הנסיונות המאחרים מדי. וכשהיא כאה לסכם את עצמה, לקראת גיל חמישים, היא כותבת: --

מצאי

לא הַיּנּ במעט חון – כבר לא יקויו תָּיָה בַּיָת עַל תָאָרָמָה שֵׁם הָאָב מִיכָאַל י הָיָת – ושני ברושים יש רק

Fixe3io 36



בָּחַלוֹמוֹת דָּלָת שְׁאֵי כְּנָפַיִם וּזְכוּכִית צבעונית כראשי לבבות – מדירת לדירת עוברת בעל אָחַד יש – אהוב לא שיך לענין אָבֶל אִין – וְרוֹיַרְ כמעט כלה בועם

אכל רשימת המצאי הזו היא מאוחרת, כאה מן ההבנה שלאחר המעשה. אז, כגיל 21, החיים הוכילו אותה אחריהם, מטילים את קסמיהם בדרכה פעם אחר פעם. שלושת הספרים הראשונים שלה, עד ל"חצבים גרות נשמה" המלאנכולי, הם הסתערות מילולית מתלהבת על המציאות. מיניים, הרפתקניים, מלאי

אחר־צהריים אתר, כסוף העבורה, חלכה לבקר את מתתיהו שמואלכיץ, מתי, אחר מהגיבורים הכמעט מיתולוגיים של הלח"ר, ממנהיגי הפריצה מכלא עכו, "ואו השתנו חיי", היא אומרת

שמואלביץ היה אז בן 32, נשוי, אבא לשתי בנות. היא רצתה אהבה שאין לה גבולות, או קירות, או מסגרת. אצלו מצאה אותה. כמשך 12 שנה התנהל הרומן שלהם בחשאיות מוחלטת, אבל בפומבי. ככל שהיתה סורית בחייה, היתה חשופה יותר בכתיבתה. כבר ב-1952, כשהשירה הנשית הישראלית המתוכבה סביב רחל ולאה גולדברג, היא כתבה שירים אירוטיים כמו "גאות": –

> "וָהָיָת לָאָתָד/ בָּדָם בָּהָרִים/ ומוג גומנו/ יעיר את האש./ ונאות פעמותי/ על חנבר שלי/ תעלת עם שדי כל הנשים/ וצמרות ברושי".

קשה לה, לשפרח, לדבר על שנות האהכה־האסורה ההן. היא מתכווצת, מפרפרת בפינת, כמעט מתחננת על זכות הפרטיות שלה. אבל מולה עומדות העדויות בשורות קצרות שהיא כתבת. ווה אולי אכזרי, אבל השירה - ככל צורותיה - תמיר אוטוביוגרפית, חכות הכותב לפרטיות מופקעת ממנו החל מן הרגע שבו מתחילות מכונות הדפום לעבוד. הרומן הזה התפרש על כל נעוריה. על הימים שבהם היחה מורה, על חגיום המאוחר שלה, בגיל 25, שעמר בצל המאבק לשרת כתל־אביב, כי מתי חיה שם.

"לא", היא אומרת, "זה לא היה קל. אבל גם לא עצוב. הית לי ברור שלא אתחתן איתו ואו, אתרי השחרור, בגיל עשרים ושבע, עליתי לירושלים לחמש לי לשון". היא נרשמה לאונינרסיטה, למרה סטרות עברית, פילוסופיה יחודית וקבלה. המורה שלה היה גרשום שולם. יתמיר נרמח היה לי שהוא מתייחס באירוניה קלה לעיסוקו". מן החכם היהורי העצוב הזח למדה את עקרונות הקבלה במשך שנתיים: הסימבוליקה הקסימה אותי. הסקסטים פחות. משולם

למדתי את עקרון הצמצום, שאומר שכדי לברוא את העולם האלוהות צמצמה את עצמה כתוך עצמה". זה היה אחר המחזורים הטובים של תאונים סיטה העברית. במקביל לה למרו א.ב. יהושע, רליה

רביקוביץ', זיסי סתוי, אבל היא, כדרכה, הרגישה לא שייכת. גם לא ניסתה להשתייך. ולפני בחינות הנמך עזבה הבל ונסעה הביתה. לבנייברק, ואביה, שידע על הרומן שלה עם מתי ושתק, פתח לה את חדרה הישן כרי שתוכל, בתוכו, לצמצם את עצמה כתוך עצמה ולכתוב את ספרה הראשון "שיר אשה", שיצא לאור כ־1962, כשהייתה בת 31.

כבר הספר הראשון סיווג אותה, בעיקר בעיני הביקורת, ככנענית. הידידות הממושכת שלה עם המשורר יונתן רטוש, מייסד התנועה הבגענית, עוד חיוקה את הרושם הזה. "הכדתי את רטוש דוך מתי. אליו הבאתי את תשירים הראשונים שלי, אבל כשהברתי אותו כבר הייתי עבריו. תחושת המקום שלי היתה מוחלטת. לא הייתי זקוקה לאידאולוגיה שתבסס

יחס שלה לארמה, לשכנים הערביים, למושג ארץ", נקבע תחת מנורות ה"לוקס" בשבתת שמאר בבני־ברק. העוברה שהשמאל ל הספרותי תבע לעצמו עם השנים זכות על המושגים האלה, מרגיוה אותה: "היחם שלי לאדם הערבי, למשל, נעדר את המימד הדמוני שהספרות הישראלית החדשה העניקה לו. מעניין, לדוגמה, לכרוק את הדימוי של הערכים ביצירות הספרותיות של עמוס עוז ולחשוותו לדימוי שלתם בתפיסתו הפוליטית, כפובליציסטיקה שלור. ואולי צריך להוביר, למען ההגינות, שעוזן כמוה, צמח מן הארץ הואת, מתוכה, מנופיה. ואולי אצל שניהם, כרגיל, הדעה מכתיבה את הידיעה, ולא להיפך.

ב־1964 עוב מתי שמואלביץ את ביתו ועבר לגוד לבר. שפרה, במקביל, עובה את בית הוריה ושברה לה דירה בתל-אביב. הוא פיתח אז קריידה עיסקית הוא לימרה ילרים משכונת התיקווה ומכפר שלם. אחרי שנתיים הם התחתנו. שפרה, כמעט באנחת רוחה, הפסיקה ללמד וחזרה לאוניברסיטה. שם סיימה את לימודיה וכתבה מחקר על יצירתו של ניסים אלוני. מאחר יותר גם ערכה והוסיפה מבוא ל"ספרות יתודית בלשון העברית" של רטוש. היא כתבה סיפורים קצרים, ושירים, והתחילה – ולא הפסיסה עד היום – ללמוד שומרית ואכדית.

העוברה שהלימורים האלה מעוררים לפעמים כסביכה חיוך מסויים, מביאה אותה אל סף ההתפרצות: 'ווק במדינה מטורפת כמו שלנו יכול להידאות מוזר למישהו שהלכתי ללמור את השפות המתוח האלו. רק כמרינה שבה האידאולוגיות עיוותו לחלוטין את התשיבה, שבה תלמידי היסטוריה ככתי הספר לא לומרים על יוון ורומי ומצרים העתיקה, אלא על כל מני 'שטייטלים' במזרח אירופה. אנחנו כל הזמן מתחרדים ו'מתייתדים', כאילו חיים מפרעות לפרעות. לי היה ברור שאגיע אל השומרית והאכרית. זה חלק טבעי מן החיפוש אחרי מקורות תרבותיים וספרותייב, אחרי קשר למקום, לשפה העברית, למקרא".

(תמשך בעמוד (42)

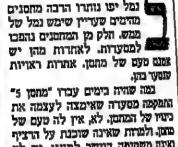
שנסעד בהן.

ומסעדה ולחבות ממש כפתתה. "צ'ופר" כאתר האנמים, ועוד יתרון: הצ'ולנט נשכתות אבל לפני הצולנט יש, כמובן, מנה ראשונות ומנות ביניים. ומי שצולנט היא משימה כברה מדי לביטנו ימצא כאן מכחר של רגים ופרי ים

הצולנט של "כמוסן 5" אינו בדיוק 'שלנר אבל גם לא "ספרדי". משהו נאמצע, עם נטייה מטויימת לפולניה. תא שנש יכש למדי, כשכל מרכיביו שלמים, לא נימוחים, לא מתפוררים, לא משכים לעיטה מבעכעת. חוא מוגש למוער על גבי קערה אוואלית, ואתה מצא כה תפוד גדול-גדול בשלמותו, הם לחלוטין: מעי ממולא, שלם אף הוא, מתך ואינו מתפורר: נתח כשר שבילה צת שעותיו יוצר עם שאר המרכיבים: תעובת של שעועית, גריסים וחימצות: כיצה קשה בקלימתה. החימצות הן "דרישת שלום" צפון אפריקנית לחמין

מידה, אנודים רקצפת. לא התפעלנו לא סתם בוכים, הם בוכים ברמעות. מומישרה בו מבל האנם. לעומת ואח וקרם היה מעולה. תפרים המסערה פציע גם מבחר של אומצות בקר

> . מחירים: פלמירה ברוטב שמנת – 5 פקלום קיש לורן – 7 שקלים מורל



שתן. ולמרות שאינה שוכנת על הרציף ואינה משקיפה היישר למענן, יש לה כפה וכמה יתרונות: אתה יכול לעלות עם מכוניתך על ה"רמפה" כה שוכנת ביול בתקופת השורף. יתרון אתר הוא הבאר הנדול ונעים הישיבה שקבוע (חמין, בעברית צחה) שמגישים שם וכמוכן אומצות וצלעות ואפילו אומרכוש אפרי עם ירקות.

הבמעט "פולני" הוה. אלמלא קיטניות צלה התיכול, היה הצדלנט כאן אשכנוי

כשים כוא החמין קיבלנו צלוות עם פליחים ומעושנים – פלמירה ברוטב חורת, משיאם בטבעות בצל ופיסת צילחית, צלתה כוו – כלוויית כום בידה



רוצ'ולנט של "מוזקן 5": לא בדיוק "פולני" ולא בדיוק "ספרדי", משהו באמצע (צילופ: שמואל רחמני)

एतार राग्री

במחסן, על המים

## לאכול ולרקוד

## צלילי הצ'ורבה

ם כא לכם לסעור לצלילי כינור צועני ושאר כלי נגינה המלווים אותו; אם בא לכם לשאוב את הצ'ורבה שלכם צונה, לחם שתור מתומם ומימרה חמאה כששירתו של זמר מחמה על קולות מתובלנת – סגולה ברוקה לפתיתת המציצה והמיצמוץ והגריסה של עצמות או הסרר המוסיקאלי הוא כזה: בלילות המרק החשוב הזהן אם כא לכם לשסע נוסף לנדכר סיבל שולחננו מנה את המטיטה הריחנית שכצלחתכם לקול את של קיש לורן, עשרי כחלכח, ודג מיצחלות אקורדיאון – תוכלו לעשות פול משום יוד עם כייקון, שהיה קצת ואת בכוקרשט. לא בכוקרשט של לש למעמנו. ניזצה הכייקון לא חציל רומניה. שם, מדוחים כלי החקשורת, צותו מסתמיתו. לקינות קיבלנו אגם י שורד מחמור תריף במצרכים היסודיים

אנחנו מדברים על "בוקרשט". התל-אביבית, זו השוכנת בקבה שדרות תן, סמוך לכיכר מלכי ישראל. כאן השפע הוגב, כמו בכל מוללות מית קיש לורן – 7 שקלים. פורל הארץ הוו. כאן הכינורות מיבבים מעל בלבר, זאילו במוערים המיוחסים יותר פשנו – 20 שקלים. אנס פינן – 5 קרודהשפע יבבות של ערבה ונחת היא עולה ל-25 אוווים. בלילוה שכת והתרפקות סנטימנטלית.

רחכת־יריים, מן המהודרות במסערות הרומניות שכארצנו. התפריט – במקובל חצילים, סלט שעועית, דג אספניול, דג מאוד מאופקים. מלוח כבוש בציר חלכי, מצופף בטבעות בצל, מרק צ'ורבה, פטריציאן, מומיצה, כליות, אומצות וכן הלאה וכן הלאת.

המחירים בצהריים זולים מאלה הניגבים בערב, והמחירים בערבי ימי חחול זולים מאלה הניגבים בלילות שבת, כשבת בצווריים וכמוצאי שבתות. שכת ומוצאי שכתות יש תומורת ריקודים ויש רוובה קטנה שעליה ניתן לחולל לזכר הצ'ורבה שנלגמה ולכבור סטייק האנטרקוט שמתהפך ברגע זה למענכם על האסכלה הלוהפת. חוץ מזה ניין ודוטב שוקולד, וקרפ קרמל עם ביותר. שם, כפי שניתן להבין, הביגורות ואקורויוניסט וגם ומר איטלקר. בשבת בצהריים ינעימו את ארוחתכם כנר ואקורדיוניסט. בשאר הערבים – "רק" להקה צועניות

לפיכך בערבים רגילים התוספת על מחירי התפריט היא של 15 אחתים ושבתות המקום מפוצץ. מי, שלא הומין

"בוקרשט" היא מסעדה מקום מראש, נשאר בחוץ. מי שמחפש אוכל מן המטפח הרומני כלי תוספות מוסיקאליות ובלי מחול, יכול לבוא לשם בהן: איקרה עם ערימת בצל קצוץ, סלט בצהריים, ולכקש תפריט עיסקי שמחיריו

ארוחחגו ב'בוקרשט' כללה מכחר של מנות ראשונות, למן סלט גמבה וער לסלט חצילים מעוכים. שום כשורה מיוחרת ושום מלה רעה. ראוי לציון רווקא המשיאס הכנוש, שהיה, קורם־כל, דג מוב ושמן מחבית סוכה, שמופל ביד יודעת ונככש כהלכה. מרק הצורנה (עם תכולת עצמות) היה די רגוע בטעמיו, חמוץ במתינות. ממכחר הכשרים על האש ראויים לציון המומיצה (שקרי העגל), ומח העצמות – שקרוי בתפרים ווטישררה. עשוי כמו שעושים הרומנים. המטיטה (קבאר רומני) היה לטעמנו האישי מתון מרי בטעמיו ובעסיסיותו. הסראלאיה (בקלאוה) היתה בסרר גמור, וכמוהה פרפהיהשוקולה (תוצרת





# בעיניים של חורף

עין ועוד עין ועוד עין ושורה ועוד שורה ויש בגד. יותר נכון סריג. החורף הם חוזרים, הסריגים. בגדול ובקפון, בצמוד ובצר, באדוך ובקצר.

> יצרני הסריגים המסורתיים, גם יצרני בגדים סתם, צבעונית ועליזה. לאשרות הוסיפו גם הצאיות – ממיני חרשף נרכיים עד קרסולית צנועה – וגם מכנסייגרב שפופרה ארוכות ואפורות גדולות שמתפקרות על תקן בגרים להצטרף לחגיגת הסריגים. של שמלת מינימום, וגם מערכות בשני חלקים. יש גרביים סרוגים ויש צעיפים, וכשקר אפשר להתעטף כעיניים סרובות מכף רגל וער מצח.

משום שפיתוחים טכנולוגיים מאפשרים למעצבים להשתולל באין סוף אפשרויות. ציורי "קומיקס" ליצנים עם בלוניםומכוניות מירוץ על חוית אסודת - צ'רומי), "גבי מודל", "ליו", "גו", "מאג", "גאנג" והכל גם בצבעי טכניקולור וגם בשחור ולכן, נקי ומינימליסטי, וגם בשילוב הישוחדש של חומים

השימושית על חזית הטריגים מתקרב לסיומו. לא מפני יותר לציק את מי שאינו מציע סריגים. אוספים עתירי שהעיגיים מתעייפות מהר מכל הקשקושים, יפים ככל סרינים אפשר למצוא בחגויות של "פולגת", "ראש שיהיו, אבל בעיקר בגלל נחוגים כלכליים מסויימים: אינריאני", "כאבי", "סופר" ו"גולף". האיטלקים – אחרי שמכדו לכל העולם סכונות

ריגים הם חרכר הכי הם כחורף הזה, להיט שתיכנתו אותן לכך – עושים עכשיו הופ, הפכנוז הם החירו לאופנה את הסריגים הקלאטיים והחלקים, אלה באריגי צמר – מכמה הכל, החנינה החיירו לאופנה את הסריגים הקלאטיים והחלקים, אלה באריגי צמר – מכסה הכל. בתגיגת הסריגים שמקושטים בשני פסים צבעוניים בשוליים, ואת שממלאים את החנזיות משתתפים לא רק הקרדיגאנים הקלאסיים כמו אלה שלובשים הסטודנטים כקולג'ים יוקרתיים. חולצות הסריג עם וכולם עברו קשה כרי לתת לסריג תרמית צעירה, צווארון הגולף שמתקפל על הצוואר הן חכי "מו" עכשיו, לא רק לגברים – גם לגשים. ואשורות "יוניםקס" שהולכות יופי גם עם מכנסיים וגם עם מיני. כמו גאטקעס צמודים לשוקיים ולירכיים, שמלות החורה לסריג הנקי והפשוט היא שאיפשרה לכל יצרן

איפה קונים, וכמה זה עולהז תמצאו אותם בכל בוטיק, אבל הכי־יפים ואיכותיים הם אלה של היצרגים המתמחים רק

הסריגים חזרו לאמצע האופנה גם משום שהם בסריגים. והם ממשיכים לייצר, לצד הסריגים מתאימים לצללית העכשווית, הצרה והצמורה, וגם הצעירים, גם טריגים לבנות הארבעים פלוס, לקוחותיהן הנאמנות לפני פלישת הגעורים. "זום רורינא", "אומן" (שגייסו גם את עודד גרא לצוות צבעוניים, אכסטרקט מחברבורות נמר מסוגבנות העיצוב שלהם), "סריגי הלן" (שמייצרים גם סריגים משולבות בססי זברה, נקודות ופסים ומשבצות ביחר, הבושאים את התורית של מעצב האופנה האיטלקי נינו AT TORY

אם רוצים סריג־סריג – המיבחר הגדול כיותר והמחירים הסבירים ביותר יהיו בחנויות המפעל אבל יש כבר סימנים שפסטיוואל האמנות הצמרות לרוב החברות הנ"ל. אצל יצרני הבגרים קל

מחירים: אמורות – בין 35 ל־90 ש"דג מערכות ממוחשבות שיכולות למרוג את הרגם הכי מסוכך אחרי בשניים־שלושה חלקים – כין 100 ל־190 ש"ה.

alteatin ec.

שחשר זארונו, סדונ וצמור ועיצוכ: איינה כרמלי, "דאש אינריאני").





עוד 12 שנים לשנת 2000. מי באו לא לעשן, לא לנהוג, לא לזהו. להוהר מקדחת במורח הרחוק, מנחשים באמזונס. עם מזל משונע לא תחטוף סכין בארץ. יש סיכוי לעשות את זה

שאריק שרון מנהל מכון לאי־אלימות אלימה נגד

ישראל, אלא שמישהו העו לכתוב שאריק שר

מסחר ותעשייה טוב, העוזר גם לפתור את בעיות

הקיבוצים. יוסי שריד, השרוי כל חייו בג'אקוזי

תקשורתי, קופץ משם זמכה על היר שכתכה

אז מה אם שרון פועל כהלכה לטובת

הקיבוציםו ומה על השינאהו אין כמו יוטי שריד

היורע שאסור לשמאל לחקל ראש בהתרופפות

השינאה, כי היא המחזיקה את השמאל כיחד,

וכרגעים של איכור דרך – והם רבים, אני מגיח

שתי מלים טובות הססניות כזכות שרון.

# יוסי לא מרשה לא לשנוא

כל שבוע אני נשבע לעצמי ככל מעט היכרים היקרים לליבי שהשבוע לא אכתוב שום רם על השמאל. האם לא הגיע הזמן בנילי להיות סאטיריקן מהוגן, הכוחב לפי דרישות משר המינוך והתרכות.

כה אני מחליט, ואז אני שומע פתאום רדיו. נבי גזית ושלום קיטל, דווקא הם, שהיו צריכים לעור לי כוחלטתי ללכת כדרך הישר, מספרים שיוטי שריד כועם מאוד. למה הוא רותחז כיוון שברף הירוק הופיעו דברי שבח לאריק שרון, שר

הדף הירוק, לחסרי תודעה מעמרית, הוא מוסף כ"על המשמר". "על המשמר", לאותם בורים, והא עיתון יומי של מפלגה פצפונת שתבה חברי קינוצים. (האם יש קשר כלשתו בין עתון המופיע כל יום ועולה מליונים לבין הסיוע הענק לקיבוצים: אוף, די. אני מכה על ידי המקישה על המחשב. תפסיק כבר עם המחשבות האלה ככה לעולם לא תצליה להגיע לתמיכת

בדרו, יוםי שריר על הקו. מן הצר השני של המלפון ותבר לפיד, עורך הדף הירוק, שכתב את הדברים. גבי קיטל שואלים את יוסי שריד מה תא הצה. יוסי תוקע קול וריופוני. הוא כנראה החלים לנצח בודיכות. מה אני רוצהז הוא אומר, ב"על המשמר" כתבו שאריק שרון הוא שר טוב. איך אפשר לשכוח, ואין אפשר לטלוחז

"ומה בפיך, העודך המואשמו" מעבירים את המקרופון. העודך מתנונן: יוסי, כחייך, מה בסך הכל כתבתי, שאריק שרון מתפקד טוב כשר הממוד התעשייה. רק כתכתי שוניא בסרר.



בזית, מתקשל. מה הוא צריך, שיוטי שריד - השינאה התמימה עתירת הקלוריות היא הדבר

לא אמר על אריק שום דבר טוב. עכשיו לפיר נשאר לבר, זיוסי קוצץ אותו בפינה במסור שרשרת. אומר שריד, וזה ציטוט כמעט מדוייק, כי אני זוכר מה ששמעתי במו אוני המצילות: "אפילו אריק, המורגל במסאג' האוראלי של אורי דן, לא נהנה מזמן ממחמאות כאלו". עכשיו לא משנה בכלל אם מחמאונת לאריק היא אשמה או לא, או אם אריק שר טוב או לא. למי שלא מכיר את תהליכי ההשתכנעות אצל השמאל אזכיר כאן שלהמוט לשוני כגון "מסאג" אוראלי" יוצא מנצח בכל ויכוח רעיוני. הם לא עומדים בצירופי לשון הכוללים משטמה ולועזית גם יתר. פאנאט ועמוס חכם. יוסי, המאומן לירוק את לשונו לצליפות ממיתות, במיוחר כשטיעוניו עקומים, עשה זאת שוב. הסוטה הוקע. הוא עור מתחנן מעט: "יוסי, אני נעלב שאתה משווה אותי

> להפתעתי, או שהוא עושה את זה כדי לשסות את יוסי שריר. ואכן יוסי לא מאכזב. בארצנו, שכה מי שיורד יותר חוק הוא הצורק, יוסי מזנק קרימה בכוח טורבו. בוודאי, הוא אומר, אתם

"זה נשמע משכנע", אומר גבי גזית יכניס לוז ווא סתם עבר בסביבה. הוא אף פעם היחיד הנותן לחבר'ה מרץ להמשיך קרימה.

לאורי דן?. החיל מפני רצח אופי מחלחל בקולו, הפשע, אם מישהו מקוראי לא זוכר מחמת הביטויים הנוצצים בכרורי כריסטמאס, איננו

> (עכשיו גם גזית וקיטל אשמים), אתם אופורטוניסטים.

# מסה על יין

יש הרכה דרכים להבין ביין, אבל כולן מבוספות על עיסרון אחרו מה שעולה יותר, טוב

ובכן, אם אתוז שותה יין שעלה בזול, אתה לא מבין ביין. אלא שאם אתח שותה יין יקר כלי לובין ביין, אתה פראיין.

לחם מצחים, לא אתה תוא הרשאי לקכוע איזה

קלידעת ונתנתנים יכולים לומרו אני לא פלוס פעם אחת – מקסימוס מעמיים שלוש -שתה יין ככלל. לא תולך. לא מתאים לאנשים חתת חומה. לציניים. מה גם שותם לא יעמרו בדיבורם האפיץ. לה יהקפו באימפולס לכוסית כרגע שימונו שהרגלנו עצמנו לומר בון ולה באותה מהירות לידם יה וח אפילו אם הם מקבלים כאב אווניים דיבור בה אומרים שכוליות, החיים הסתבכו. לא

מעם, כשחכל התנהל לפי מדיניותן יין בנראה בא לעולם כלי לחראות לגר אריסטוקראטית הנבובה של הברון שתחיים זה לא פתם משהו להעביר בו אחר יהדוטשילה, אפשר חיה להטתור אצלגן עם צהריים פנוי

עוי מנים יטענו שתם שותים את היין הטעים לגימה אחת בערב שבת, בתהליך שתייה של לקיחת סירום נגר שיעול. אדם סיים את חייו בכף יין אות לשבוע פלוס ארבע פעמים בפסח, פינת השלולית

לשאלתכם – אין מוצא, היום יום הייז,



# אצטרך לשלם את זה.

'תקפוץ היא אמרה לי, תקפוץ" שר הצפרדע את שירו הענום, המספר מה אמרה לו הנסיכה כאשר הוא ביקש ממנה נשיקה.

WARNER HOME VIDEO מופץ ע"י: החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ – הד ארצי רח' החילזון 4, רמת-גן טל. 1973 (33)

WARNER HOME VIDEO

" WARNER HOME VIDEO

פוק 2

WARNER HOME VIDEO !..

WARNER HOME VIDEO

WARNER HOME VIDEO

פוק 3

VARNERHOME VIDEO

# בבוקר, עם שיר חדש

והחיים האלה, השלווים ביחם, נמשכים עד 1977. הסערות סערו רק מבפנים, והיא פוסעת אט־אט לתוך אותו שלכ בחיים בו האדם מבין שהנא כנראה לא יהיה טייס חלל, או קוסם, אלא כבר יישאר הוא.

ואו, ביום אחר בנובמבר, משנה המחפך גם את חייה, והיא נהפכת ל"אשתו של" מנכ"ל משרד ראש־הממשלה. ואם חששה מתגובת המימסר הספרותי. השמאלי ברובו, שבתוכו חיה. לא היה לה ממה לחשוש: "היה משונה מאוד לראות איך השררה משפיעה על האנשים בסביבה. אפילו אנשים שחלקו עליו נעשו פתאום 'חברים'. וכמובן, היה מעביין מאותר יותר לגלות שהתברות נעלמה כשהסתיים התפקיד".

הזרות שוב חזרה לעטוף אותה. היא מיעטה להשתתף באירועים ממלכתיים, סירבה לעכור לגור | בירושלים, וכשהיתה ככר מגיעה לאחת מן הארוחות הרשמיות, השתעממה: "איך יכולה לעניין אותי חבורה של אנשים שלכל אחר מהם כרור שזולתו לובש מסיכה: הדבר שהציל אותי היו המלים. הפוליטיקה, כמו הספרות, מורכבת ממלים. הייתי יושבת ומקשיכה לנאומים שלא אומרים רכר ולשיחות־שולחן תפלות. | בחופשות מבית־הספר היא עוברת כמלצרית. דניאל נרמה לי שהייתי עסוקה כל הזמן באבחנות סגנוניות". סגור, בעל המקום, ידידו הטוב של אורי, התחייב את האכחנות האלה היא סיכמה בקטע מחוך השיר להחזירה הכיתה בחצות.

> "האדישות עומדת חמיד/ בְּיַחֶס יָשֶׁר לַחִיוֹכִים שָׁמַעַנִיקַה/ זשמכות - חיום/ ראָה תַּבָּלֶב אָת פָנֵי/ אַדוֹנְיוּ – / וְאַנוֹשִי - כְּשָׁהַשָּׁמְכוֹת מִתוֹרַ/ אי יציבות ואולי/ אַפְלוּ רְשְעוּת מָפָנָה/ אָת אַחוֹרָיו״.

החברים מימין, אגב, לא היו טובים יותר מן החברים משמאל. אחרי פרישת מנחם כגין המשיך שמואלביץ לכהן תחת שמיר עד לטוף הקדנציה. אחר כך חזר הכיתה. "השלטון", אומרת שפרה ביותר מטיפת עלבון, "אוהכ להקיף את עצמו כאומרי-הן כאנשים שאינם מסרכים פקודות. מתי לא התאים לוה". והיא יודעת שמשפטים כאלה מחוקים את הנטייה לזהות אותה עם בעלה מכחינה פוליטית, אכל כין תנאמנויות שלה היא מעריפה את זר שקמה איתה

הנאמנות, אגב, עובדת לשני הכיוונים. לשמואלביץ הוצע כזמנו לכהן בתפקיד דיפלומטי בחו"ל. הוא טרב, כגלל שיפרה: "בשכילי, להיות שנתיים בחו"ל, זה לבלות שנתיים כלי לנשום, כלי לכתוב, כלי לחיות. אשתו של דיפלומט, ככל שהיא יותר חסרת־פרצוף, חיא יותר מתאימה. אני לא

וחם נשארן בבית. ובעצם ככה טוב לה. כי הבעייה חעיקרית של מי שהוא חסר פרצוןי היא שקשח לו להמתכל על עצמו בפנים. והחיים, ככל שהם קטנים יותר, הם שלמים יותר. היא מעבירה סרנאות לספרות בבית ספר תיכון, מוציאה הוכרות שירה של תלמידים. כותבת, מתרגמת, לומדת שומרית ואכרית, מבשלת. מנקה, מסדרת, משקה את הבוגנביליות (זו לא מטאפורה, כאמת יש לה בוגנביליות). בסופו של דבר, גם לפי ספרה, גם לפי ערותה, המלחמה היא להתעורר כל יום עם עצמך:

**#132010 42** 

לַקוּם מִשְּׁנֵת אָתַר תַצְּתַרִים אָל אשה אחרת להתרומם שָבַתּוֹרָר תַּבְנִית אִשָּׁה וֹרָה לַנְעַת בעור מתפוים נכרירו עד בדי מאוס וְבֶּרִיּעת הָאצְבַעוּה

העוברה הזמגית הזו לעולם לא תהיה לה הזדמנות להכיר. בסופי שבוע, בחגים,

יגאל לב

גליה לא סובלת את הציפיה לכתה. "הרגעים האלה שאני מחכה לך על המרפסת לא שווים את השקלים שאת מרוויחה". אבל רינה בת 16, וכשבילה העבורה הזו היא לא רק מקור לרמי כיס אלא כרטיס לעולם העצמאות של המבוגרים.

ינה אוהבת לעבור בפאכ. לגביה זה שער

לעולם מרתק. פגישות עם אנשים שאלמלא

רניאל סגור מנחל עוד כמה עסקים חוץ מהפאב, ולכן הטיל על גבריאלה, עוכדת וותיקה, לנהל את משמרת הלילה. כיום חמישי הוא יושב בפאב ומכין את תוכנית העבורה השכועית של הבנות. מצייר טכלה מרוייקת עם שעות המשמרות, ומפקיד אותה בירי גבריאלה, הנאמנה שלו.

לאורי הוא נוהג להגיר: "בעסקים כמו שלי אתה מוכרת להאמין כאנשים. אני לא יכול לחתוך את עצמי. אני לא יכול להיות בעת ובעונה אחת בכמה מקומות. הדרך היחירה לעמוד בזה היא לגדל אנשים שאוהבים אותך, להשקיע בהם, לתת להם משכורת גבוהה ובתמורה לקכל נאמנות מלאה".

רינה רואה בגבריאלה דמות נשית שהיתה רוצה לחקות. גבריאלה בראשית שנות ח־30 שלה, נאה ומטופחת, לבושה לפי צו האופנה, תמיר מדיפה ניחוח נעים של בושם. יש לה עיני נשר שרואות כל מה שנעשה בפאב, באיזה שולחן ממתינים זמן רב לשירות, מי מהאורוזים סובל מברידיות, למי האוכל אינו טעים.

היא גם תמיר יורעת כמכט אחר מי הם ה"נודניקים המקצועיים". ממנה למרה רינה ש"תמיד יש בעשרה אחווים מהלקוחות שיוצאים בערב לפאכ או למסעדה לא כדי לבלות, אלא כדי... להתאונן. הם נהנים מהעוברה שהם יכולים להרשות לעצמם לנזוף, לצעוק, להחזיר אוכל או בקבוק יין. כל מה שלעולם לא היו מעזים לעשות בבית".

גבריאלה תמיד מאתרת את המתאוננים המקצועיים. וכאשר יום אחד גילתה ביניהם סופר מצליה שהחזיר כזעם צלחת מרק, אמרה לו בשקט: "יש לך מול שאתה עוסק בטפרות ולא במלצרות. תאר לך שקוראים היו באים לחנות הספרים ומחזירים כועם את הספר שלך בטענה שהוא מעורר גועל, ודורשים את הכסף חורה..."

רינה חוזרת הביתה מלאת התפעלות מחברתה החרשה, גבריאלה. לאמה היא אומרת: "מה שיפה אצל גבריאלה זה שהיא לא סיגלה לעצמה אופי של מלצר. אין כה רכר מהמשרח, ממי שמנסה לשאת חן, לקרוא את רצונותיהם של האנשים על פניהם. להמתין".

יש מלצרים שמפתחים את תחושת העלבון של המשרת, של מי שתמיד צריך להיות נחמר וחייכן, גם כשבא לו לצקת את צלחת המרק על ראשו של נורניק כלשהו. אבל גבריאלה לא כזו. תמיד נסוך על פגיה

פנטהאוז חיוך שרינה לא הצליתה לפענח את סורו. חיוך מעורן, בטוח בעצמו, חיוך של נשים ישות היודעות לקבל הערצה כמובנת מאליה. "אין בה אפילו העלכון של אשה באמצע שנות ה־30 שלא נישאה. ורוב לקוחות הפאב כאמת מעריצים אותה". היה שם אחר מיוחר, גבר עליו שתמיד הופיע

בפאב ב־11 בערב ואכל בתאבון עצום. גבריאלה משרתת אותו אישית, כבוד שאין למעלה ממנו במושגי הפאב. הוא אינו חוסך מעצמו דבר. הארוחות היקרות ביותר, קוניאק, קפה, אפילו סיגרים. יש לו תיאבון אריר וטעם יקר לא רק באוכל. גם בשאר תענוגות החיים. גם כלבוש. בערכים כהם הוא כא לפאב, הוא מסיים את ארוחת הענקים שלו ואחרייכן ממתין לגכריאלה שתגמור את המשמרת ונוטל אותה איתו. הם הולכים לרירתה והוא נשאר איתה בלילה.

לא. רינה אינה יודעת במה הוא עוכד. כשהיא מספרת עליו להוריה היא משתמשת כמושגים כוללניים. "בחור משגע, מטריף, מדליק". גליה מתרגמת את כל אלה לתמונה של גבר בשנות ה־30 לחייו, נאה מאוד, בטוח בעצמו, בעל הרבה שמחת חיים הקונה את אמונן של נשים.

המלצריות האתרות מספרות שגבריאלה אינה ירירתו היחידה, אבל יש לתביח שהיא החשובה שבהן. רניאל סגור יצא למילואים. שלושה שבועות לאחרימכן בא לבקר את אורי בבית, לספר לו סיפור

שהוא "מוכרח לטפר, אחרת אתפוצץ". "אני חוזר עכשיו מהנגב", אמר לאורי ולגליה, "היה לנו תרגיל ארוך. בלילות ישבנו יחד וסיפרנו סיפורים. אתה הרי מכיר את זה. מספרים על נשים, על הצלחות, לפעמים – כרגעים של קירבה – נפתחים ומספרים גם על הצרות".

"הפעם הצטרף אלינו מישהו חרש, סרן צעיר במילואים, מהברנשים שאתה, אורי, היית מתעב במבט ראשון. אחר כוה בטוח בעצמו, יפה, מאלה שאין להם כלום חוץ מחיצוניות זוהרת שמקנה לחם בטחון עצמי יותר מאשר היתה מקנה להם דיפלומה של פרופסור. באחד הלילות סיפר לנו איך הוא חי בלי שיהיה לו כסף משלו. תמיד מפתיע אותי מחדש לשמוע שיש אנשים שמצליחים לעבור את החיים כלי לעבוד, ועוד ליהנות ולחיות כמו מלכים".

דניאל סגור צחק בעצבנות, מנסה לכבוש איזו מתיחות של עלבון: "לך תאמין שיש אנשים שלא מוציאים פרוטה על אוכל ואוכלים כמו מלכים, וגם מתלבשים כמו נסיכים בלי לשלם. ידעת את זהז"

הטרן הוה, ארנון, איננו עובד, אבל חי לגמרי לא רע. הוא שיעשע אותנו בשורה של סיפורים מרתקים מהם יכולתי ללמוד איך אפשר להוציא פטנט על כך. "אחר הסיפורים היה קשור בארוחות. צחקרנו עד

רמעות כשהוא סיפר כיצד הוא נכנס למסעדה בלילה. אוכל כמו משוגע. ואחריכך, חמלצרית עוד לוקחת כסף מהקופה כדי שהם יוכלו לשתות משהו לפני שהם הולכים למיטה...

"חממור הזה היה שוכב, ואני התחלתי להבין את סוד הקסם שלו. הוא פשוט נולד כלי מוסר. ובעולם שלנו, זהו יתרון בולט. נשים משתגעות אחרי הסיפוס הזה. אני זוכר שהתגלגלנו מצחוק. עצם חרעיון שכל ערב הוא נכנס לפאב או מסעדה, אוכל, מנהק כהנאה ואחריכך עוד יוצא לכייף על חשבון בעל המאב המטומטם – השכיב אותנו על דריצפה".

השתתק פתאום. גליה חשח לא נות. אורי לא הבין למה הוא חומר. אבל דניאל סגור המשירו הוא תאר את המלצריות שהוא מתעסק איתן כדי לאכול חינם. התעכב על אחת מהן במיוחרו התיכה אמיתית. יפה. שחומה, גבוהה. רק כאשר סיפר שיש לח נקורת חו מעל השפה העליונה, נקודת חו שהוא אהב מאור לנשק – התעורר כי החשר. קוראים לה גבריאלה. ואני הוא בעל הפאב המטומטם...".

# והורוסקופ

## מזל גדי

ת הגרי ניתן לזהות בקלות על-פי... ארשת פניו, הנעה כין רציני־לחמור-לחמוץ, הוא מוכיר את הילר שלא הוציא הנה מפין עד שכניל ארכע יצא בהכרוה הדרמטית ש"חסר מלח נסלט". כשנשאל לפשר שתיקתו הממושכת, השים עד עכשיו הכל היה בסדר, אז לא היה לי מה

ברומה לילד ההוא, הגדי אינו מרכה לחייך – כי "אין על מה". החיים, בעבורו, אינם סיבה למסיבה, אלא עניין רציני, מסכת מתמשכת של בורות ומהמוחת שיש לתמרן ביניהם בזהירות ובכובד ראש כדי לשרור.

ואכן, הגדי הוא אמן ההישררות: זהיר, חשרן, חומו. לא לוקח סיכונים. הוא לא יצלול לתוך בריכת הזים נקפיצת ראש נועות, אלא יטבול את קצה הבוהו נסים ורק אם יראה כי טוב – ישקיע גם את מחצית כן

נשלב מוקרם של חייו כוחר לו הגדי כמטרה, וכראליסט מובהק המודע לכשרונותיו ולמנבלותיו ידאג לכך שוו תהיה בתחום השגתו. המטרה הנכחרת תיהפך לתכלית קיומו והיא שתעניק משמעות לחייו. הא תותר למימושה בנחישות ובכוחות עצמו, תוך גיוס כל המשאבים העומרים לרשותו. הוא לא מצפה ליצופרים", לא סומך על המזל ומתייחס בחשרנות לקיצורי ודך". עם קשיים הוא מסתדר מצויין: קושי רורש התמורדות, והתמורדות היא הצר החזק של הגדי; אך מתנה המוצעת לו על טס של כטף – מעוררת השר. "לא, תורה", הוא אומר, "אני אסתדר".

הודמנות היא כמוכן עניין אחר. הזרמנות תמיד מתקבלת בברכה, בעיקר אם אינה כרוכה בהסתכנות אלא מאפשרת לגדי לחוכיה את עצמו ולהתקדם תוך השקעת עבורה ומאמץ. מבחינה מסויימת, גם ההרמנויות הניתנות לו אינן מקריות אלא תוצאה של השקעה לטווח רחוק: לגדי לא אצה הרוך. הוא מוכן להישאר ומן רב מאחורי הקלעים, לקבל מרוח ולמלא, באהריות מירבית, כל תפקיד שיוטל עליו. במשך שנים הוא יכול לחסות בצילם של טיפוסים מבריקים, נועזים ודרמטיים ממנו ולשרת אותם בנאמנות. בכך הא רוכש את אמונם, נהסך ליד ימינם ותופש שליטה נענייניהם. כבוא היום – תגיע ההודמנות: תתפנה



המשרה (או משרה אחרת ראוייה לשמה) והגדי יכנס לתפקיד בקלות ובטבעיות.

שליטה היא מלת מפתח אצל הגדי, ואין הכוונה לשליטה באנשים אחרים דווקא, אלא בחייו, כרגשותיו ובענייניו. לא כל גרי שואף לנהל עסק או להיות ראש ממשלה. עקרת הבית הגרייה תסתפק בשליטה על מטכחה. המשותף בין ראש הממשלה לעקרת הבית תהיה הגישה הרצינית, האחראית והפרפקציוניסטית, זה לענייני המרינה וזו לענייני הבישול והנקיון. שנידם ישאפו להיות הטובים ביותר בתתום אחריותם.

הגרי שמרן באופיו ובהתנהגותו. חשוב לו מה חושכים עליו, מה יאמרו השכנים. הוא מופנם, משתרל לא להרגיו ולא להתכלט כהתנהגותו, לא לועוע ומעל לכל – לא להיראות מגוחר או יוצא דופו.

המוזר הוא שבפנימיותו הוא אינדיבידואליסט ואפילו מרדן, השואף לשנות רפוסים ו'לתקו" את התברה. אפשר שהתנהגותו השמרנית אינה אלא דרכו האינסטינקטיבית לתחמן את החברה כדי שזו תקבל אותו ולא תפריע לו לממש את שאיפותיו. יש בו, בגרי, תערובת מוזרה של חרדה ובטתון. החדדה היא בעיקר מאיבוד שליטה – דבר שעלול למנוע ממנו את הגשמת מטרותיו. את הבטחון הוא רוכש בהדרגה, עם כל מאבק מוצלח וכל קושי שחוסל. נסיון מעניק לו

בעודם קטנים, נצמרים מרבית תנריים להוריהם. המהווים הגנה מפני המציאות הזרה והמאיימת; הם ממושמעים, אדיבים ונוחים להכוונה ולחינור. ככל שהם מתכגרים, אוגרים נסיון ולומרים להכיר ולהתמודד עם מספר רב יותר של מצכים - הם רוכשים יותר בטחון ונהפכים יותר נינוחים ומשותררים. מיעוטם מפגין את הייחודיות שלתם בתקופת ילדותם. הם המרדנים שבחבורה, לגביהם,

תָהליך ההתפתחות הוא הפוך: עם הזמן, הם לומרים לכפח את אותה ה"מסכה" השמרנית, שבחסותה יוכלו לממש את מאווייהם. לגכי הגדי הכוגר, מימוש המטרה הוא בעל עריפות ראשונה: הפגנת יוזריותו הוא עניין מיותר ואפילו מסוכן משום שהוא נוגר את אופיו ומפריע לקידומו.

ברומה למזלות אחרים, גם הגדי יכול להפוך לטיפוס בעייתי, כאשר תכונותיו או שאיפותיו אינן מיושמות כראוי. קיימים שני טוגים של גדיים בעייתיים: א. זה שאינו מטפח שום מטרה מובדרת. התוצאה תהיה העדר כיוון, היסחפות פאטיבית ואיבור שליטה; טיפוס עצלן, נצלן וקנטרן. ב. זה שמרחיב את תחום שליטתו על טביבתו. הוא יהיה כפייתי, פנאטי, ביקורתי, שתלטן, לפעמים בעל עליונות מוסרית – רורן במלוא מוכן המלה.

אך הגרי המצוי יורע להיכן פניו מועדות, ועל אף הציפיות, הדרישות והכיקורת, אינו פולש לתחום מחייתו הפרטי של הזולת. הוא התכרך בכושר ארגון, - משמעת עצמית ורגש חוכה. בעיותיו העיקריות צורך בשלמות, קושי בהאצלת סמכויות ואתריות קולקטיבית: הוא אינו מסתפק במילוי מושלם של חובותיו: הוא גם מתקן טעויות של אחרים ומטפל במה שהם הזניחו. כתוצאה מכך, הסובבים אותו עלולים לפרוק אחריות מעצמם, שהרי יש מי שדואג לעניינים ומנהל את חייהם – אז למה להתאמץז בעקבות זאת, הגדי מרגיש מנוצל. הוא מתחוק ברעתו ש'אין על מי לסמוך" ו"אם אין אני לי - מי לי" והוא ממשיך להתמורד לבר, חשרן ומופנם, אינו מבין את "תרומתו" למצב שנוצר.

בגלל ברירותו ואיפוקו, מואשם הגדי בקרירות רגשית. זוהי מעות. מאחורי המסכה המאופקת מסתתרים ברוך־כלל לב חם, כמיהה לרומנטיקה וצורך באהבה. נכון הוא שהאהבה אינה תנאי קיומי כשבילו. הגדי, יותר מכל בן מול אתר – יודע לחיות עם תסכים - כולל חסך רגשי. כאשר נגמרת האהבה, נשארת הנאמנות והראגה לבית ולמשפחה - סיצוי מה לרומנטיקה שהסתלקה מחייו. יכולתו של הגדי להענים אהבה היא גרולה - גם אם לא תתכטא בהשתפכויות רגשיות ומילוליות.

ובכלל. כשאתה נתקל בפניו החתומות של הגרי, עצור לרגע והצץ פנימה. אתה עשוי לגלות שם עולם סמוי של רוך וביישנות, של רומנטיקת, איראליום והומור. אז מה אם הוא לא מרכה לחייך:

(23 בקפטמבר עד 22 באוקטובר)

(נו בדצמבר עד 19 בינואר) ולכיקורים. בחחום החברתי, אתם במיכו

תאומים

(20 באפריל עד 20 במאי) שניתנה ולא קויימה. הקפידו להיענות " קום להרבות ביציאות. אתם מרגישים קתו יוופה ואל תנוחו לבעיות פיונקיות

משבלים את תתנובות הרצויות. המשובו בישה שיותי הבית השושמיםו כנון דברים ' את כל תכלון לא כואי לולחיץ את בף

מאמצום.

(23 ביולי עד 22 באוגוסט) עדיף עכשיו לכלות בדל"ת האפות, במי יש לשעשע אתכם. בתחום תרופוטי –

עתה מומנמים קמעה.

ווטעונים תיקון.

י (23 באונוסט עד 22 בספטמבר)

(23 באוקטובר עד וג בנובמבר)

רוועו בגלל מכשול סטו.

(22 בוופמבר עד 21 בדצמבר)

תחזית לשכוע שבין 25 ל־31 בדצמבר

בישים אלח אתם מאוד סנטימנטליים ונו" השבוע אתם נהנים מומנים שקטים ומקי לים לשקוע בנוסטלניה, ידיד יעריך מאוד שר מיוחד עם בני משמחה. בתחום הקר אם התקשרו עימו מחדש אתרי ונקופה זירה, יש לכם עכשיו השראה מווחדה. אליכה וחקשרים הולכים ומעמיקים. מרו" אהם עלויים לאמץ חייוריטחמר כלשהי, של החדש אתרי ונקופה לל ניתוק הקשר. זה זמן עוב לעיולים. אתם וועים ליזום ולקדם מרוייקטים הול משלמו עומדים עלשיו ברי שתהיה הוספת מבורכת לכית, אום מה'

(בפברואר בינואר עד 18 בפברואר 20

(נו בפברואר עד 20 במארט)

המרץ חדב שלכם.

את הדבר המתאים. וזשבוע אתם עשויים ש להקדוש זמן או כסף לפרוייקט צדקה קרוב בעניין הקשור לבספים, או הבטחה כלשהו. זה זמן לבילויום, לא לדאמה

> בקיפים את חברתכם. חדשות מידוד המעודר במרחקים ישמחו אתכם מאוד. וו לא זמן טוב לבקש טובות מן הממונים לוכם, או לקדם חוכנית חדשת בחחום

יש לכם עכשיו תחושות מאוד חוקות, מתנה שתקבלו מחבר לעבודה תחיה בע-חגובלות בטלבאתיה, בקשר לקרובים לת משמעות מיוחדת לגביכם. תקבוע - מאניטדיים. אל תניקון לאתרים לדכא את אש סולם ווערופויות. עם זאת, כדאי - חילים יפה עם פרויקט מסויים - אל חיר לרושאיר זמן גם לבילויים.

'21 ביוני עד 22 ביולי

לואי לצאו עבשיו לקניוה, ואם אתם ידידים ממלאים עכשיו תפקיד חשוב בזר בדאי בימים אלה לחישמר ממני נטיה להד השנוע ומאט לכם קצת מהשיבור, ואתם מחשים השונה הידיד מהמשום דברים הדשים ומיותרים, מיול, ייבטן חם יכולים לשמח אתכם, אך עם ברוות התחום המשפחתי מודגש מאוד מחפשים דברים חדשים ומיוחדים. שיול. להעציב. אתם עלולים לההאכוב ממיפונו - השבוע, וצמינה פיחות מעמיקות מאוד... או בילוי במקום בו עוד לא ביקותם עפורי

לוקומה זו אתם מאוד מופולריים ואנשים (קשבוע אתם מרנישים קירבה עמוקה זר זו הקופה מאושרה במיוחד, וצפויים ביל אתם מדוכוים עכשיו מאוד בחיי הקשני מוספות תר לבן משפחות. יש לכם עכשיו גם מוושי ויים בעימים, בתחום שבינו לביות ושנה. חת ובוירת הביתית צפוי לכם אירות בות חדשות לגבי מקרייות, שנוטעות השבוע התפתחות יפה בראי נחחלט בבית אן וסו לא לושרת פולילה ובשבר בבם מוקיבאציות מיוודית, אם כי אינבם ליתוות מהדומוקיוקה, אך אסור לווויח, אה. או כי אתם מאר רוצים לקדר מיד

The state of the s

בעמוד זה מבחר מהידיעות והמורעות שפורסמו ב"מעריב" בשבוע שבין 18.12.52 – 25.12.52. הנוסח המקורי נשמר. ליקט: גבריאל שטרסמן.

אבר ילטוט עור חום עם נירות החשובים רק לבעליהם, ביום הי 16-12 הפניבת חברת מוניות .קשר". שדרות רופשילו פינת אלנבי. תל אביב המוצא יכוא על שכרו עם חחזרת חנירות לפנות : י. בדין רשות.

## השבוע לפני 35 שנה

## והנספח הצבאי הרצוג - ב'סטייט 'פרטמנט

ישראל הגישה אתמוי זלונת לארצות חברית כי נשק נשלח למדינות ערב על אף תושבם מצד אמריקה וברישניה שלא ידורה "מורוץ הודייבותי באזור רגיש זה. בעת ובעונה אחת העלתה ישראל תביעתה לסיונן הצבאי מארוויב.

התלונה הוגשה על ירי הציו חישראלי בוואשינגטוו מר רודי גויטיין, בפגישה עם ממלא מקום עוזר מיגיסטר חחוץ לעבייני המזרת התיכון, מר ג'ון ג'דמיגאן. לאתר הפגישה, שנמשכה שעה ומעלה, אמר מר גויטיין לעתוני אים, כי הגשק שנשלח לארצות ערב אינו כא מארוזיב, אולם במי נע מלחשיב על שאלות כנוגע

למוצא הנשק. מר גויטיין אמר, כי חוא ואר לוף משנה חיים הרצוג, הנספח הצבאי חישראלי שליווע בכיקר רו כמיניסטריון החוץ, הזכירו לכד ג'רנויגאן, כי עדיין לא נתי קבלה תשובה סופית על בקשת ישראל מפכרואר השנה, שארה"ב חעניק לה נקק.

### גלי הים הרסו מועדון "טיר" בת"א

מועדון ישירי לכליעה במטרה ולשושועים נחרם חבר כר כליל כאשר גלים סוטרים ומציםו את צריים תמועדון חבבי צא על שפת חים בחיא.

כל הציוד של חמוערון, הנאר מד בשוי של אלפי לירוח, גגרף הימה, שולחכות פינגישונג וציור אחר של, המועדון נראים צפים על מני הגלים. המשפרה שהיועי ישה למשם הודיעה מיד על חמקר רה לתכרת הושמל האיל וחושי. חשמל נותקו עם חריפת מוערת "סיר" ומחונים סכנה לשכונת מחלול. לכמה צריפים בשכונת מחלול נשקפת סכנת חרם עקב הסערון ניםו כנאים גריימו לעבר: רה. אין אכירות בנמש.

פנסיון "חנחי, שבריה קריה שמואלי פלפון זו

בחנחלת א חלפון ממלון ממנח. בצמת מחכבר לחנדיע ללקומותין ומכרין על

מחירות הפנסיון כיום ראשון ליגואר 1963 רמומין כור, את דקרוותין השביני לפלום את מומשתם בפניקין הניקי הומות בפישות ( מברית מלפון גב בפניקין הניסוברל שרכן מסור זה תלפון גב



לחיים. לאריכות ימיה של הממשלח- – קורא ראש חממשלת. ד. בן נוריון. בשוד שחבר הכנסת מ. חזגי מחג קוניאק במזנון הכנסת. עם חתימת ההסכם

על כניפת הפועל המורחי והמולה למורחי לממשלה.
יושבים בשמאל ו מ. חוני, י. ובון (מוכיר ראש הממשלה). הרב ש. נורוק. הרב ש. רוונברג.
ראש הממשלה, עומנים משמאל ו תרב שלהם ומ. ארגוב. המרכיב את משקפיו מתוך תמיהה אם עיניו רואות וכוחה-

הממשלה החדשה

השרים שנשארו במשרדיהם

ר. בן-נורון - ראש המשלה דוי אשכול - שר האיצר בן-ציון דיינור (זיינורג) - שר החגוך פנחם לכון - שר כלי תיק ב. מאירמון - שרה העבודה פרץ נפתלי - שר החקיאיה. בכור ש. שימרית - שר המשטרה משת שרת - שריה שר המשטרה

משת שרת - שרהחון

# והמזרחי נכנסו

בחתאם לחסכם זה. שהושג

לאחר שיחה קצרה כין מרדכי

נמיר לבין משה שמירא, ייכנס

מר שפירא לממשלה בתפקיר של

שר הסעד ושר הדתות וד"ר יוסף

כורג כשר הדואר. מר ז. ורהשטיג

יתמנח מחרש כסגו שר הרתות

ור"ר ט. דווגברג מחמורחי יחמנה

וניד משריז כן 52 שנה מסודר

הוסב. סעונין באשת ער למל 40 ;

יינת באום ער גיל 45 ו

ליחר פרסים לפנות : השדבויה

המשורסמת גבי ברונית

תיא רחי עלבי גי תן די 1207

"סודיות נמורה בחקלם."

תרירת בת 38 מניודיורק מעוני

יונרטיבים.

השרים החדשים הפועל המורחי והמורחי ם. ברבשמיון -- שר הססחר והתעשיה (במקום דב יוסף) הצמרסו לממשלה החדשה . רוקח - שר תפנים (נמקום מ. שפירא) ל כרלין שו התחבורה (המשרד פנוי מאו מות מנקס דיל) . ספיר – שר הבריאות (במקום דיר י. בורג). בתוצאה מהמכמיבוק שחושג בצהרים מיד לאחר חשבטת ם דוון - שר המשפטים -- (במקום ת כהן) הממשלה הקואליציונית של | שר בלי חיק. ממאיי, הציונים הכלליים והשר

דב יופת – עומן לא נקבע תפקירה משרדים פנויים לדתיים אם יצטרפו משרד הספד (מקודם הרב יוין) משרר הרואר (מקורם הרב גורוק) משרר הרחות (מקורם כ- שפירא)

יורו וריבון ווביוי

מדימים בשמחה על הולדת בנם

קדים ארוכים ומומינים את קרוביהם.

מכריהם חברי ענף חמכלת וכל הבאים

במנע אחם: לטכנו ברית המילה שית לינת ביות ג', 23.12.52 בשעת 1.00

בבוקר בביח ה אמחותי, הר הכדמל.

חסכסוך כן "הבימח" לבין לסגור את יבית חבימחי לפני האופרה בבע בעיקר מן העוברה האושרה הארצישראלית להצגה כי "הבימה" הרגישה שעבודת ביום בי חבא ולפל ומהרות חעד ותורות של האופרה מצרה את תירות, עד שתקבל מאופרה את בעדיה בביתה שלה, ושהאוטרה ממק השדרות של היר מי דרון, היתה משלמת רק 60 ליי רמי בי עליה למנות את יביה חבר . שכירות בער האולם בהצגות יום כותי לכל המאותר במות אבנו" ג'.

קפה ממש

מספר בתי לפה החלו לתנים ללעוותיום שות מגש במשם תתחלימים אב תתעורות של שמו ותואימנט שות קוצש כמשם ני ביטול המיקון.

## סכנת מוות ל-330 נוסעי "שמפוליון"

סמשת כית חשראבה 🚜 סלפרן 4492 חל־אביב

שניה ישמעוליוןי, שעודם בוד זיקים מעמד על סיפוני האניה תשרפת בים בירות, גברה בשר ערת הצחרים. אחר שהאניה נתבקעה חלילה לשנים, אחזה בחלה את מאות הנוסעים ורבים מחם קסצו הימה ברוב יארשם. עד חבוקר נימשו מחם כ-20 גושות. 60 איש מבין הנופעים והצוות נימשו ותוכאו בשלום

האניות והמטוסים שחשו לעזרת "שמשוליון" ונוסעיה לא הצליחו ער כה לפתוח בפעולות הצלה ממשיות הואיל ובנלל חים הסוער אינם יכולים לגשת לא־

נססק גם חמגע האלתיטי עם האניה והחבל שקשר את האניה עם התוף נותק כמשך הלילה. גלי הים טלטלו את שני הצאי האניה ושחקו אותם זה בזה והיה חשש שככל רבע יישררו.

לפני שנפטק קשר האלחוט עם האניה, הוריע רב החובל שכל חנמצאים באניה נחרץ גורלם למות, אם אי אפשר יהיה להוריי

כין נוסעי האניה נמצאים 66 צליינים, שכיקשר לכלות את חג אל וביררן ולחוור ולהשליג באר תה אניה מחופה.

רק לאוצר שמיגיסטריון הוצץ חצרטתי סגה כאוטן דחוף אל ממשלת לכנון, גיתן חיתר לספי נת הגרך הישראלית "צוריה" להבגט למים הסריטוריאליים של לכנון, כדי לנסות לעזור. לישמפוליון", זאת אמר דוברי חצירות חצרפתית בתליאתיב מומר "מעריב".

# בוטל הפיקוח

חמיקדו על קפה, חה, עוגוו ומיצים ככתי הקשה והמטערוה יבושל מיום א' - הודעה על הד נתקבלה בארגון כעלי המסעדות

החלו להגיש

#### ממפ המנטל עלינו חיום - כלימודים ובעבודה, נורם לנו לחות לחוצים. כולגו מכירים את תופעת -איוני מתגבר עו מומרי או ילא הספקתיי. איננו מספיקים כלימודים, איננו מפניקים בעבודהן התוצאה: אנו מתו קדים פחות טוב. יתרה מאת, ככר שכרעו את חטעם רעפלא של שעות הפואי. לחיות צפעי ופנוי ובלי מחשבות שטרידות. מי עוד זוכר את מומחו חקריאת הפחירה וחלפידה היעילה באו בפיוחד כדי

אור נציות אלו.

הקראה המהירה באה למפעלים למוסדות, לקיבוצים ולמתנסים

נשנח האחרונה החקיים: למעלה מפאח קורטים למשדות לאירגונים ולקיבוצים. המארגנים מדווחים: יוויה מאבק על כל מקום בקורק, חבונרים טוענים ני השיפור באיכות הקריאת והחבנה הוא מיידי, אחד חומן - וכאותה רשת חבנהן אנו בחחלט שרוצים שתושאות וכבר שתבננים קורס נוסף.....

פתלים, מוסדות, קיבוצים ואחרים המעונינים גם הם לשרו את יכולת חקריאת, חחבות והתמוקח של אשיחם ימנו אל שרח, חממונה על הקורסים בטלמון הנוסק-30 סלפספ-30 משעת 2 בבוקר עד ל בעוב וחקורש יניע אלייהם,

יומינו, כל מו ששואף לחתקדם ולחצליח בעבודתו חייב וחסדיש שעות ארוכות לסריאת. כבירים פסרישים כממוצע

היולה המבללה לקריאה מהירה במחומין x אלף תלמידים x פיקוח אקדמי

שמס לימודים בלתי רגיל מאפיין את היי החלמיך והסטודנט

חישראלין חדרישות נכתחות ומי שמפנר, מאחר את הרכמו ... המשק התחרותי מבקש את הטובים כיותר וללא פשרות.

תלמידים רבים מקדישים ימים ולילות ללימודים. החלמידים

שבוע לקריאת, והסטרדנטים - לברות, 60 שעות, אך אין ומן

לא מספיקים... התוצאה: ישורפיסיי ימים וללות כדו מצליח וכשאין זמן משתמשים כתקצורים של אחרים,

מעתיקים בבחינות, מסתפקים בציונים ביעניים או פורשים מחליפורים - אולם עולם חוש ונפלא נפתח לפני חמשחתף

בקורט לקריאה שקידה ולמידה יעילה תוא מפיל את מהיוות קריאתו, לפרות, מבלי לפנוע בחבותו, הוא מאמץ לעצמו שיטות נמלאות המלמדות אותו איך לארגן את זמן חלומה,

אין לתמצח, אין לוכור ולפונר את חומר חלימוד במוח למשך ומן: אין למפת למבחנים ולחצליח בחם ואיך ללמוד בריכוו

מחשכתי מלא גם בתגאים של רעש... חתוצאחו ציוניו

נבחזים יותר וופן פנוי יותר לבילויים ולתחביכים.

בחטיבות הכיניים והתיכון חייכים לחסדיש לפחות 40 שעו

בין עיקר לטפלו כיצד קוראים ביעילותו כיצד מבינים וזוכרים טוב אתרו ובקיצור כיצד מספיקים יותר בעבודת, עם תוצאות סוכות יותר וגם נחגים משעות פגאי לאחר

הקורסים עויפתחו בטחזור דצמבר 18'

<u>הרסים שיפורות ביום ראשות 27/12 וביום רביתי 26/12 בשבר:</u> \* אל-אביבו בית גימו אפריקה, אבן בביול 11. \* דרשה: בית אדיסטיין י.ל. סך וחד. \* קורת ודים (שווחים) בית מחסמרות, שהל ה \* ראשר "א: נשפית ראלת סמילכיסטקי (. \* מוציה: בית לנות מיים, מקיחלוי? \* מרשליה: בבית חספר מתיכון, חוב קוק פו. \* שתר-חקות: חיבו ארד חיבו חשובים 1.

בורקים מיינותוש ביות ראומות ב1/12 וביות רביתי ב1/20 במתח ע בתרב: \* התון מתיע שושים מולים 34 א רוחבות: בית התפיחו עלוביו 4 (ניי הרבות).

מורסים שיפתותו ביות שני (1942 וביות התישוי (1942 בשותה 3 בערב: א יותאים: מכלכה שילים ארישט של א התה-1]: כית התרבות קייניטי 4 א בשריסבאו בהשויב אינון, בלי 4

שנד חלימוד למשתותף 185 ש"ח. לחיילים בחובת, לבני משפחת ולקבוצות מאורננות - חוחות

דקות לפני פתיחת חקורס

עט "פרקר" לכל נרשם! ולנרשמים מתארין לוגוצו חור תארין שנו וו בלבון

חרולי ענודתם ותמוסתם.

יש לך פנאי 🖚

ואפנס, מספר רב של מנחלים מחנדסים, רופאים, אנשי

הקריאה המהירה מאפשרת להתטון ביעילות לפנישות השובות, לסרוק במהירות חומר רב ועך כדי פנישות, להסל

מוסדות לימודים וחשכלת המעוניונים לקיים קורטי קריאת מחירת בתחומם קכו לסיוע וגיבי ושימף מעולת נרחב. מורים, מתוכים, ועדו חורים ותלמידים בעלי

יומח יפנו לנוילייה, המככלה לקריאה מחירה אל שרה, טלו 08-90013

מי שטובל מחוסר פנאי וומנו דחוק, כל חשואף לשפר ללא

חבר את הישניו בלימתים ובעבודה, חקורם לקריאה מחירה הוא בדיוק בשבילו. אפשר, מסתבר, לשפר במאד את

זהושנים כלימודים ובעבודה ונם בלולות מחדש את שעות

משך הקורס: 9 פגישות, פעמיים בשבוע,

לחרשמת ולקבלת ציוד

לימדי חסדם ובוא 30

כשעתיים כל פעם, ש"ת חודש ימים.

פינורים בעבודה, לחרחיב את חידע ולובור טוב,

ליאת שתירת בבתי-שפר.

המחזור הבא - מחזור ינואר 88 - יפתח ביום ראשון 31.1.88 תחרשמת הנעל עם איכלוש חקורש.

**LICITION** 

לעץ

פרטים בטל. 900595/6-30

באן, ממש באן, 4 ימים ו־4 לילות

#### \* 11″W 125~ユ

תוכלו לתעביר 4 ימים ו-4 לילות של חופשה מחגה שעלית חלמתם

#### במלון הולידיי טבריה

עם מוערון־לילח מפואר ושלל תבניות מגוונות, בריכת שחיה, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזוי, מתקנים רבים, מטבח עשיו ומגוון בטעמים פיקנטיים.

טלמון ו ב-2-1901 - 607

ד המחיר כולל רמי שירות, לא כולל מע"ו



# להיטי השנה בקולנוע ועכשיו – בוידיאו שלך בביתו

הווסע 

הצבע ארגמן משימה (THE MICH ג'ק ויקולטון 🖈 מריה שניידו מדטו של סטיבן שפילברג סרטו של פול שריידר

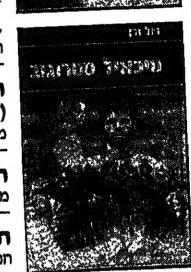
הדובדה בסיטו של מיכאל אנגילו אנטוניוני להשיג בספריות הוידיאו המובחרות

מופץ ע"י החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ – חד ארצי 03-7525654 אוריליון א ובות בן, פילומין אוייליון א









חנס כריסטיאן אנדרסן

תכוש הזמגה

לכבוד שפרית מעריב ת"ד 20208 תל-אביב

נא לשלוח אלי את הספרים המסומנים ב־א: חמישה שבועות בכדיור־פורה ב־17.00 שיה מסגיב לעולם בשמונים יום ב-19.50 שיח מיכאיל שטרוגוב (2 כרי) ב־24.50 שית מסע אל בטן האדמה ב־19.50 שירו

בוג־ז'ארגאל ב־19.50 שיח חדיםתקאותיו של תאקלבדי פין (2 כרי) ב־24.50 שיח חרים וורים של תום סוייר ב־19.50 שירו תשע אגדות ב־17.00 שירו

אתם זוכרים את הספרים שאהבתם כשהייתם קטנים! מעוצח ניתן לחשיג אותם שוב בתרגום חדש, מעולה ובעיצוב מרחיב!

ספרית מעריב יוצאת במבצע מיוחד, הכולל את מיטב הספרים הקלאסיים לנוער עליהם גדלנו.

חמישה שבועות בכדור־פורח **17.00 ש"ח** במקום 21.50 שיח

מסביב לעולם בשמווים יום מיח במקום 24.50 ש"ח במקום 24.50 ש"ח

מיכאיל שטרוגוב (2 ברבים) זיול ורן 24.50 ש"ת במקום 24.50

מסע אל בטן האדמה זיול ורן 19.50 ש"ת במקום 24.50 שיח

בוג־ז'ארגאל **19.50 ש"רו** במקום 24.50 שיח ויקטור הוגו

הרפתקאותיו של האקלברי פין (2 כרכים)

מארק טוויין מיח במקום 31.00 שיח במקום 31.00 שיח

הרפתקאותיו של תום סוייר מארק טוויין **19.50 ש"ח** במקום 24.50 שיח

תשע אגדות ש"ת במקום 21.50 ש"ח 17.00

המחירים כוללים מע"מ ומשלות.

את חספרים ניתן לחשיג בחנויות ספרית מעריב. ברשת סטימצקי ובחנויות חספרים ברחבי הארץ.

The annual market 

ספרית **מעדיב** 

non

BOTHD 102 TH

288 7 '30 8355

יום המוצר יום ראשון 27.12.87 לנשים, גברים וילדים,

חליפות סרוגות סווטשרים חליפות פוטר יום המוצר יום שני 28.12.87

מכנסיים אלגנטיות

סריגים

ימי המוצר כוללים את מוצרי היוקרה במושם מרקט אנד ספנטר

סדין חשמלי בשווי 67 שיוח

על כל קניית תנור מעל 180 שייח

עד אזילת המלאי

יום המוצר

יום שלישי 29.12.87 מגפיים ונעליים חורפיות

Charles Control

